

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quæcumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Cyrilli Episcopi Alexandriae Responsio Ad Ea quae Theodoretus contra anathematismos dixit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

CYRILLI
EPISCOPI ALEXANDRIÆ
RESPONSI O AD E A

qua Theodoretus contra anathematismos dixit.

Cyrillus reverendissimo & dilectissimo fratri, & consacerdoti Euopto, in Domino salutem.

Κύριλλος πῦ μαρτυρεῖτω, ἐποντάπε αὐτόφω, ἢ συλληπτορῶ
ΕΥΑΓΓΛΙΩ, σὺ κυρίω χαρέσ.

Cyrillus
Euopto cari-
tatem laudat. **L**egit quia tua sanctimonia dudum
miratus sum, atque sinceritatem cari-
tatis in Christo; oportere autem arbit-
rator, nunc quoque attemperatissime
exclamare, quod in libro Proverbiorum
Prov. 18. v. 19. scriptum est: *Frater a fratre adjutus, ut
civitas bene munita.* Et mihi quidem vi-
detur caritas divinæ scripture maxime
fuisse laudibus honorata, & id recte,
Rem. 13. v. 10. quippe cum habeat in se plenitudinem
legis, & virtutibus sit alius praferenda,
ac sanctorum animis videatur esse mi-
rabilis; nempe quam dicimus, non nu-
dis, nec solis impleri verborum voca-
bulis, sed quia rebus ipsis testimonium
habeant. Quemadmodum enim pretio-
sissimi lapides, quos Indicos aiunt esse,
non sicut de ipsorum pulcritudine
commemoret, sed ipsi pulcri si fuerint,
spectantium oculis admirandisunt;
ita ex ipsis exemplis præclarum carita-
tis decus appetit bonis omnibus com-
paratum.

Et gratias
agit ob trans-
missum Theo-
doreti opus
adversus ana-
thematismos. **H**anc reverentia tua plorimi facit,
sanctorum solita semper observare ve-
stigia, & probatissimæ vita illorum lau-
des festari. Accepi igitur, ut tua san-
ctitatis affectionem nunc quoque cognos-
cerem, tomum transmissum, quem
compositissime dicitur contra anathema-
tismos Theodoretus Cyr: ita enim op-
pidum illud audio nominari. Quo per-
leto egi gratias maximas Deo, & illud
Psal. 119. v. 2. dicere non cessavi: *Domine, libera ani-
mam meam a labiis injustis, & a lingua
dolosa.*

ENETYXON τις φίλος τὸν θεοτοκίαν
έπιπαλμόν, πήγαμεν τε καὶ φίλον,
καὶ τὸν Χειρόν ἀγάπην Θεοτοκίαν καίναν
παντομελανήν τὴν Εἰπταν, αἱ ἔστιν ἀληθεῖς
τὸν τὴν Βίβλον τὴν σάρκομαν * Εἰρηνόν. * Ιησοῦ
Ἄδελφός τούτος ἀδελφὸς Βονδούλιος, αἱ πό-
λις ἐγένετο καὶ μετὰ δεκατῆς ἀγάπην τὸ * Καντόν * τοῦ αὐτοῦ
με τὸ πόμπον ἀλέιον θριάσιον λέγουν τοῦτο τὴν
θεοποιητὴν γραφήν. καὶ μέλιτα Εἰπταν, πή-
ρων γένεται τὸν νομόν, καὶ παρεύκα τὸν ἄλιτ-
ρονταν, καὶ τὸ πολλὰ καὶ τὸ πολύτιμον τοῦτο τὸν
τὸν ἀγάπην ψυχῆς πληρεσθεῖ τὸ μέλι τοῦτον
Φαίδην, τούτος τὸν ψυχῆς πληρεσθεῖ τὸ μέλι τοῦτον
τοῦτο τὸν ὄρατον ταυτοποιεῖ, τὸν αὐτὸν, οὐαὶ,
Ἐπον τὸ τὸ λαμπτεῖν τὸ σάρκον εὐφρατετα-
κέλλος, διὸ αὐτὸν τὸ καλεόμενόν εἴφερε πο-
τὸς κατέτοις μητροπολίδερον.

Tαῦτα δὲ τὸν θεοτοκίαν πειραῖς τοῦτο πο-
λεῖ, τὸ τὸ ἀγάπην Φρεγές ισοστοι κατ' ἡρες, καὶ
τὸ τὸ σκήνων θύλακας Εἰπταν ἑστῶν διαματεύ-
μενον κατέληπτα. διέδεκται δὲ τὸν Εἰπταν πλη-
ρεσθεῖσαν τὸν σύνοντας Σφαγέων τὸ τὸ θεοτοκία
τὸ τὸ Σφαγήντα Τιμη, τὸν στενθεῖται λέγεται
τὸ τὸ σιδηρεπιπλανόν Θεοδάρητον οὐ Κύρῳ.
καλέσθαι γένεται οὐταντας τὸ πολύτιμον. στενθεῖται
τὸ τὸ Εἰπτανούσιον, αἱ Επταν τὸ Θεοδάρητον
εἰσερχεταις αἵδεις, οὐ Σφαγέωντας τὸν κακόντα λέγεται.
Κύρει, ρίσαται τὸν ψυχήν μονον τὸν Χλέων αἴ-
καν, καὶ τὸν γηλώσαντας μολίδας.

Εὐέσκω όπερ ἐμαυτὸν συνιφαντούμενον
πολυπλοχός, ή ἐφ ἐκέπει τὸ κεφαλεῖον πάσσο-
ρθροντα τέττα. Σύνενόπτα ἔτι, ὅπει μηδείς, κατέ-
* τοποποιεῖται φαντα τὸ γενέμενον λύτος, οὐκέτι τελέοντος, διότι
λέγουν. Εἰπεν
Οὐ γα τίχον Εἴς σέργον πάταρον ὁ αὐτός
συναγρήθας ἐν Θάλῃ καὶ τὸ ἵεραν χαμαγῆ οὐ
μετεῖδιν Εἴδων, απεκοινώθη θυσίαν τὸ συ-
νένα τὸ κεφαλεῖον τὸ διδαγματικόν. ἀλλα τοι λει-
ποντοι οὐεστάτη τε, η Φρεγίνη, ὅπει τῶν λυτῶν θη-
τηριαῖς οὐδεὶς ἡγονέναν πρεσβύτην. ἵνα μη
αἰχματος, η τετράπλειος, διαφόρως ὃ μέλον,
τῷ καθ' ἥμην λοιδελας κερδῆσθαι νομίζουται
κατέπιον μυστηρίους, η αἴστεις σεβέο ποιητεῖας, οὐδε-
γε οὔμει, οὐδὲ τοῖς πέρι ἥμην Εἰρηνικοῖς βούιν,
οὐτέ μηδιν δυσφίκτῳ ἐχθρὶς τῶν πατρούσιοις.
Ἐπειδὴ οὐδὲ μάνακησιον, κατοι τετραβόλες ἥμην
απεῖ Βύτων ἥματι, ὀλίγα η ποτες αὐτὸν Εἰ-
πειν, ἵνα μηδὲ οἵτινες σωπῶν ἐλέσθαι κατε-
γνωσθεῖσις ποιησομενη τὸ πολεοντα, βεργαλο-
γήσας οὐδὲν.

Εδώ μὲν διὸν αὐτὸν ταῖς θεοπλάκοις σύσκην-
μένοις γραφᾶς, Εἰς τῷ δὲ ὅλῳ σκοπός αὐτῷ,
τοῖς τοῖς ἐπί τὴν ἡμῖν μυστήσαις ποιῆσθαι λόγους,
τὴν εἰρηνὴν γραμμῆν· Θεομητοῦ μόνον, οὐ φα-
ντὸν τε οὕτως ἀποστεπτός τὸ ἀφίγυον· καὶ μή
μεծος ἡμῖν δέχασθαι, καὶ ὀδωμάτες τοῦ διαχω-
ρῆντος Εἰς μετόν· περιφερεῖν γὰρ αἰκίον τοῖς ἔμοις
λόγους ἢ μηλιαὶ τὸ ἔσθιον· τάχα που καὶ ἑδεῖν
τὸ σινόντος αὐτῷ Κρίσις τὸ δέχημα ποιούμενος.
ὅτε δὲ ημεῖς σὺ πλείστη τε ὁσα, σὺ μετάλλω
διῆματι, πά καθ' αὐτὸν πεποιηθάς· Φαινεται
γὰρ ἐκ πολλῶν ἀγανάθλων μετόπιτος, καὶ φιλομα-
θαῖς, τὸ μῆλον τὸ ἔσθιον σέκει ηγονταις, οὐτε
μηλὸν τὸ Γεράσιον Γαρύ.

Πρέστις ού τούτος θε μη μένον ταῦτα πρεστός σου, ἀλλὰ οὐ τοι μη πειθομένος αὐτῷ συμβλεπομένῳ, παθεματικού τούτου. Εἴται διῆγες αὐτὸν ταῦτα οὐ γνωμάτα, οὐ οὐ πέχεσθαι τοι διῆγεταίς, οὐδὲ σκέψειν ταῦτα συντελέσκας, ἔρριψαν σὸν μέσον, καὶ τοι μεθεδιδόμενον σκέψο μηδεν τούτοις, Εἰς ὑψός τείρεσαι τὸ Φέρα.

Πλέω τὸν διάδε μετέρτες εἰς τὸ παρόν,
αὐτοῦ οὖντος καὶ μὲν τὴν προκαθίσιον σκηνήν.

A 19th CENTURY SONG

Είτε οὐχ ὥμαλοι τοι Θεοὶ εἰς κατὰ σύγχρονον
ἢ Εμμανουὴλ, καὶ οὐδὲ τέτοιο Θεοτόκον τὸ ἀγίαν
πρήγματον γε μητρὸς τῆς Θεοκατάστασίας Γρίβαντα τὸ
εἰς Θεοὺς παῖδες λέγειν αὐτόντες ἔσται.

Comperi enim vbique & in singulis
capitulis mihi columnas importari. Mi-
ratuſ igitur ſum, virum non alienum a
literis, vt quidam de eo retulerunt, &
ſacram forſe literarum non mediocri
ſcientia praeditum, in tantum ignorarfe
vim capitulorum, vt orta ſit mihi fu-
ſpicio, cum alienis defiderii ſcita igno-
rancia fuiffe gratificatum; ne ſilicet vi-
deatur temere nobis, & ſine aliquo co-
lore detrahere: cum praefertim nihil
proſuſ arduum fit, nihil obſcurum in
noſtriſ dictiſ, niſi me fallit opinio, nihil
quod ſit intellectu diſſicile. Verum quan-
do neceſſe fuit, quamvis jam ſuper hiſ
antea ſcriperimus, paucis ad eum quo-
que reſpondere, ne quis nos credat re-
ticuiſe conviſtos, aggrediar ad re-
ſponſionem, quantum reſ patietur, bre-
vitate ſervata.

Decuerat quidem ipsum maxime, Et ostentatz
secularis do-
ctrina.
cum scripturarum habeat scientiam di-
vinarum, volentem nobiscum de sacris
mysteriis disputare, sacrarum tantum-
modo literarum fecisse mentionem, ac
non curiosas fabulas sordidasque pro-
ferre; meos etenim sermones **M A L O**
D I S C O R D I A E adsimulare dignatur, &
hanc fortasse probationem lūx putat
esse doctrinæ. Unde & nos hanc ipsius
nimiam fumus admirati scientiam: ap-
paret enim illum propter profundam
scilicet ingentemque doctrinam, **M A-**
L U M non ignorasse **D I S C O R D I A E**; nec
Paridem filium Priami.

Nam in epistola post alia: *Præterea non solum ipse hæc ista asseruit; verum etiam nolentes ejus obtempore blasphemis anathematizare ausus est.* Si tamen ipsius sunt ista inventa, ac non magis quidam insimicu*s* veritati tanquam ex illo conscripta pro*je*c*t* in medium, sicut illud, quod in fabulis est, **MALUM DISCORDIAE**, quod flammam accendat.

Verum, nos his interim missis, proposito insistamus.

Anathematismus mixus.

S I Q U I s non confiteatur Deum esse
vere Emmanuel, & propterea sanctam
Virginem esse Θεοτόκον: peperit enim
carnaliter carnem factum Dei Verbum;
anathema sit.

Θεοδωρίτου θητοσχέπου Κύρου μάκτης της
δώδεκα χεφαλεσίων.

Reprehensio heretici.

Objicet Theo-
doretus, quod
Verbum sit
invertisibile
etens, quod
non efficiatur
Cyrillus.
Psal. 101. v.
23.
Heb. i. v. 11.
Malach. 3. v.
6.
Philipp. 1. v. 5.
At nos, qui evangelicam tradicio-
nem sequimur, non carnem natura fa-
ctum, & in carnem conversum Deum
dicimus Verbum; invertibilis etenim
& incommutabilis est Deus, de quo
etiam David Propheta dicit: *Tu autem
idem es, & anni tui non deficiunt.* Quod
Paulus veritatis prædicatot maximus de
Filio dictum esse, in epistola ad Hebreos
affluerit; & alibi per Prophetam Deus
dicit: *Ego sum, ego sum, & non commu-
tatus sum.* Ergo si inconvertisibilis &
incommutabilis est Deus, conversionem
& commutationem pati non potest; & si
impossibile est, ut invertibilis converta-
tur, non est factum caro Deus Ver-
bum conversum, sed assumptum carnem,
& habitavit in nobis, juxta Evangelio-
rum voces. Et ipse id explanans Paulus
divinus in epistola ad Philippienses ait:
*Hoc sentis in vobis, quod & in Christo
Filio, qui cum in forma Dei esset, non ra-
pinam arbitratus est, ut esset equalis Deo,
sed se exinanivit, formam servi accipiens.*

Hinc conclu-
dit non esse
natum Θεόν
ex beata Vir-
gine, sed fuisse
cum nato.

Apparet igitur ex dictis, quod Dei
forma non sit in servi formam conver-
sa; sed quod manens id quod erat,
servi formam accepit. Ergo si non est
factum caro Deus Verbum, sed carnem
vivam & rationabilem assumpit, non
ipse natura ex Virgine natus est, con-
ceptus, & fictus, & formatus, &
inde initium, ut esset, accipiens, qui
ante saecula est, & Deus, & apud Deum
semper, & Patti adhaerens, & cum Patre
cognoscendus adorandusque, cum fibi
templum finxit et in utero virginali, ad-
haerebat ficto, & concepto, & formato,
& nato. Quia de causa etiam Virginem
sanctam Θεόν vocamus, non quod
Deum pepererit natura, sed quod homi-
nem ediderit conjunctum Deo, qui ip-
sum formaverat.

Atque inde
Virginem vo-
cari. **Q**UIT.

Si Verbum dicatur fictum in verbo Virginis, sequitur quod sit factura Spiritus sancti. **M**atth. i. 20.

At si non est homo, qui in utero Virginis fictus est, sed Deus Verbum, qui est ante saecula; factura ergo sancti Spiritus est Deus Verbum. Nam quod in ea natum est, inquit Gabriel, ex Spiritu sancto est. At si in creatum est unigenitum Dei Verbum, & eiusdem cum Parce substantia

Ημεῖς δέ, ὅτις ταῦς διαβάλλειχος ἀκολουθοῦσ-
μὲν Φωνᾶς, οὐ Κρήτη Φύση γεγενέα, τοῦτο εἰς
Κρήτη μεταβληθεῖσα τὸ Θεόν λέγει Φωνᾶς.
ἄπειπον γέροντος θεοῦ τὸν θεόν, καὶ μάλα λίσταν. τόδε δὲ
Δασιοὶ ὁ πρεφήτης λέγει· Σὺ δέ ὁ αὐτὸς Εἶ,
καὶ τοῦτο θεόν τοι σύκλειταιναι. ὡραῖον Παῦλος δὲ
μέντος, οὐ δὲ μηδεμία καρκίνη, εἰς τὸν Εὐρώπην
οὐ τὴ περιφέρεια Ελλάσιον εἰδίδαξε. καὶ ἐπέργατο τοῦ μηδε-
τῆ πρεφήτου Φωνᾶν τὸν Θεόν. Εγὼ Εἶμι, Εἶ τοι
πλάσιον μου εἶ δικαίων τὸν θεόν, Εἰ αἰαλ-
λάσσωτο, Έπηκτὸς δέι, Εἰ μεταβολῆς διεπιδικτυο-
πο. Εἴ δέ αἰδενιατος πραπήνας τὸν ἄρεπτον, οὐκ εἰ-
δίκειτο Κρήτη οὐ Θεός λέγει πραπήνας· Διὸς αἰελλάς τοι
Κρήτη, Εἰ σύκλιωντο τὸν ήμιν, καὶ τὸν διαβά-
λλειχον Φωνᾶν. Εἰ τέτοιο Φωνᾶς οὐ θότας Παῦλος
λέγειν σὲ τὴν περιφέρειαν Φωνᾶν. Ταῦτη
Φωνείσθατο τὸν ήμιν, δέ τοι σὲ Χελιδόνην Ιησοῦν· οὐ δέ
μερφῆ Θεόν πάτεράρχην, οὐχ αρπαγμένον ή-
γεταν τὸν ίδιον Θεόν, αλλὰ έσωτερον σύκλιωσε,
μερφεῖν διδύλιον λαζανόν.

Δῆλος Τίνος ὃν τὸ Εἰρηνικόν, ἀς οὐ τὸ
Θεοῦ μορφὴν ἔχει ἐπάρτη Εἰς δύο δέκα μερφῶν,
Ἀλλὰ εὐθυνά τὸ ἄνθρωπον τὸ περισσόν τον δύο δέκα μερ-
φῶν. Τίνος οὐ γέρεν θρέψει οὐ Θεός αὔρας, ἀλ-
λα γέρεν ζεῦδον καὶ λογικήν αὐτούλαβεν. Τίνος
αὐτὸς φύσις ὃν τὸ περιθένιον γεγήνθεισι συλ-
λογθεῖσι, καὶ Διατηλαστέσι, ἐμερφωθεῖσι, καὶ
δέρχεις ἀκίντεις τὸ Εἴρηνα λαβεῖσι, οὐ ταφεῖ τὸ
αἰσθαντὸν τοπαρχίαν, ἐθεός αὐτοῦ, καὶ ταφεῖ τὸ
Θεῖν αὐτοῦ, ἐτοι πατεῖσι σωμάτιον, καὶ μὲν πατεῖσι
γνωστούμενός τε, καὶ πατεσταισιούμενός. Αλλὰ
ἴαντα ταῦτα τὸ τοπιθενικὴν ταρτρὸν Διατηλα-
στέσι, σωμάτιον τοῦ πλαστήρα, καὶ φυτεύεται. οὐ
γάλει τὸ γάλινον ἀκέιτον περιθένιον, Θεοτοκεν
πατεσταιτερβούσθι, οὐχ αὐτὸς φύσις φυτεύεται
αὐτὸν, τιναρεύειν Θεῶν.

Totus hic paragraphus refertur in v. synodo, inter ea Theodoreti, adversus sanctum Cyrillum, quæ anathemate damnata sunt; flagitium vero ipsius est, quod sancto Cyrillo contradicit in ea parte, in qua fidei ratio posita erat, nempe quod beata Virgo Verbum carnem factum peperit, & non tantum hominem coniunctione Deo.

Εἰ δὲ τὸν διάθετον ὁ οὐρανὸς τὸ περίπου
μεγαλωτός, ἀλλὰ Θεὸς λόγος, ὁ τοῦ αἰώ-
νων, ποίησα δῆμα τῷ πολιματοῦ ὁ Θεὸς λέ-
γος. Τοῦτο δὲ αὐτῷ Φοῖον γνωμένον ὁ Γαβεῖλος,
ἐκ πολιματῶν εἴπειν αἰτεῖ. Εἰ δὲ ἀκίντη ὁ μο-
νογένειος τὸ Θεοῦ λόγος, οὐδὲ πατεῖ ἐμύστιον τοῦ

Ἐγ σωτῆρας, οὐκέτι πλούτος, ἀλλὰ πόνου τῆς πνεύματος. Εἰ δὲ οὐ τὸ Θεῖον λόγον τὸ πνεύματον τὸ ἄλιον τὸ μὴ γαπτί τὸ πνεύματον διέπλαστο, λείπεται νοῦ τὸ τὸ δούλων μορφῶν τὸ πλαστήρα, ἐκ μορφῶν θεῶν, ἐκ χωντῶν, ἢ ψυχητῶν φιλοτ.

Επειδὴ ὃ οὐ γνωστὸν εἴη τὸ Θεόν μερφής,
ἀλλὰ ναοὶ τῶν, ἐνοικοῦ τὸ Θέον λόγους τῶν, καὶ
τὸν τὸ Γαλιλαῖον φασί· Εἰ δὲ πότε γό, Φοῖον,
πύλαιον τοῦ θυτήρα τοῦ θεότητος κατα-
κτῆσαν Καπαπάντας, σὺν αὐτῷ ποτόθρον, ἀλλὰ
Θεότροπον τὸ πρῆγμαν πατεροποιεῖν· τούτον
τὴν οὐρανοποιίαν παραπομπήν, οὐδὲ μόνον
τὴν οὐρανοποιίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν πάσην τὴν
τελείαν βρέφος Εμμανουὴλ πατεροποιεῖν
οὐτε Θεὸς αὐτοποιεῖας Φύσεως καχερωπόθεος,
οὐτε αὐτοποιεῖας γεγονότων θεότητος· τὸ γό
Εμμανουὴλ τὸ μὲν ἴδιον ἔργοντα διεῖται Θεὸν,
κατὰ τὴν διαβολήν φασί· τὸ δὲ μὲν
ἴδιον ὁ Θεός, τὸ δὲ πάσην τὴν τοῦ μητρὸς λα-
θητέαν δηλοῖ, τὸ δὲ αὐτοποιεῖα Θεόν λόγους κα-
ρύτην. Σόκων τὸ βρέφος Εμμανουὴλ τὸ γό τὸ
αὐτοποιεῖα Θεὸν. καὶ Θεότοκος ἡ παρθένος τὸ γό
τὸ πατέρα τοῦ κυνηγόθρου διύλου μερφῶν ἔναντι
τὸ Θεόν μερφῆς· οὐ γό εἰς Κρήτην ὁ Θεός λό-
γος ἐπέσπη, ἀλλὰ τὸ Θεόν μερφόν ἐλέγει τὸ γό
διύλου μερφῶν.

Potest hinc
videti Theodo-
retus 1150-
et 1151.
Coloss. 1. v. 17.

Απολογία Κυρίου.

Responsio orthodoxi.

Πλείστησα πεποικάδα τον θεούς τον μο-
λυγήρ οὐκ αἰσχύνων Θεόν τοῦτον καὶ σῆμανται τον
Εμμανουὴλ, καὶ μηδὲν ἐπι Θεούς βέβαιον αἴτια πρό-
τεος, ὅπερεν μητέχεται Κρικός τον Στέφανον λόρον, ὅπι
γένεσιν στρέψει, τοῦτον τὸν αὐτόν Θεόποντα, διὸ τοῦτον ὁρ-
θεῖς εἰρηνικῶν κατηγορεῖς, εἰ μὴ Θεούς εἶται τον αἴτιον
Μανῶντα τον Εμμανουὴλ, εἰ μὴ γενέθλιον τον Κρικόν
οὐκ τὸν αἴτιον πρότερον, στρέψειν τον Θεόν λόρον
καὶ γεράφαν, τοι μηδὲν αὐτὸν ἔφασκεν οὐαράσ. Τί δρᾶς, ὁ θεοῦ; δηνάρια τε, καὶ παλιμφάνια;
ἔργην τον φωνα. Τοῦτο μηδέποτε πατερικὸν δο-
ματαν; Οὐκέτι Θεός τον αἴτιον Εμμανουὴλ.
Ἐπειδὴ μηδὲν Θεούς ή αἴτια πρότερος, οὐαὶ τοις
ταῦτα βούλοντι, καὶ λέγοντι, Καὶ οὐκ τον Θεούς τον
γεράφην αὐτομάστατον εὑμέρων, καὶ τον πατερι-
κὸν τε, καὶ θαλήρηκης πάτερος τον θεόδοσιν, καὶ τον
πατέρων ὄμολούσιν, τον καρκίνον τον Νι-
κηέων συνεψηλεμένον αὐτεξάροτες, δυσαπη-
σαρον, οὐδὲ ὄρδας, οὐτε μηδὲ τον κόστρην τον
πόρον ηλίῳ εἰρηνικός ὀπιστηκάτινον, οὐπιζόρη,
μηδὲν τον μετέβητας θεάματα γεράφη.

Z iii]

Et imperite
contradicen-
ti.

Sed prudens argutusque tractator,
illis, quæ cum oportuerat & necesse
fuerat dicere, pratermissis, & cum ni-
hil horum tetigisset, omnino in aliam se
contulit viam: dicere enim aggressus est
statim, quod Dei Verbum sit conversione
validius, & quod non in naturam car-
nis transformatum sit, tanquam si hoc
verum, esse anathematismus vel sentiat,
vel affirmet.

Ut qui pro-
boc, que sunt
in confessio.

Audiat igitur hic, qui orationi alterius
nescit occurrere: sermones, homo, sine
causa vanos exerces, & reluctaris opinioni
vel nobis invisa. Novimus enim nos quo-
que, quod nec umbram quidem con-
versionis divina illa excellensque natu-
ra perpetiatur, & quod Dei Verbum in
naturam non commigraverit carnis,
deitate deposita.

Urget vero
vt, vel Nefto-
rianorum
prodac, si
quem telat;
vel fidei do-
ma intelligat.
• Catechesis

Verum quando a Dei forma servi for-
mam assumptam esse commemorat, do-
ceat nos, sine substantiis sola & per se
ipsæ inter se formæ convenerint. Atid,
opinor, ipse quoque non ita esse confi-
tebitur: neque enim species tantum si-
ne * substantiis, & formæ inter se per invia-
or dispensatoriam convenerint; sed re-
rum ipsatum sive substantiarum con-
ventus est factus, vt inhumanationis
ratio vere facta esse credatur. Ergo eti-
Dei Verbum carnem factum esse dicam-
mus, non tamen confusionem, nec
commixtionem, nec rursus conversionem,
aut commutationem ei dicimus
contigisse; sed ipsum conjunctum esse,
arcana ineffabilique ratione, corpori
sancto habenti animam rationabilem:
quidquid enim adunari dicitur, non
confunditur, sed aliud sibi magis assu-
mit.

Affirmamus igitur, Dei Patris Ver-
bum assumptissime sibi sanctam & ani-
matam carnem, & esse vere incon-
fusque, ex ipsa vulva, conjunctum,
exiisse quidem hominem, Deum tam-
en verum sic quoque remansisse;
ideo & Virgo sancta Theotócos est. Super-
vacuum autem esse opinor, eam etiam
a Theotócos vocari. Nam si essent
quidam adeo mente capti, vt dice-
rent, naturam Verbi ex carne, tan-
quam fontem sue originis habuisse,
& suæ existentia inde initium fuisse
fortitum, fortasse non absque aliqua
ratione facere viderentur, qui eam
a Theotócos vocari debere ostenderent.
Sed quoniam hujusmodi opinio omnibus
odiosa est, nec aliter potest intelli-
gi Theotócos esse Virgo sancta, nisi quis
prius crediderit, quod factum sit caro,
id est, factum sit homo, Dei Patris

Αλλ' ὁ Καρός, καὶ αὐτὸν σέμηντης, ἀλλὰ τοῦ
Εἰκόνος τε, καὶ μάλισταν εἰπεῖν, πρήλαστο, πεφεγ-
γίκεις τοῦ ὄλαρτοῦ Τιμίτων Σεβαστού, ἐφ' ἑτέρου γέτη
τελεοῦ, ἐπέπεπτο γάρ διῆς ἔτη τὸ δεῖν θυσιαῖς,
ὅτι Εὐπᾶντος αὐτοῖς έτεντο γένεται οὐδὲν θυσιαῖς,
εἰς τοὺς φίσιν μετεποιήθη Καρός· οὐ τόπον κεχωριώ-
τες, οὐδὲνθές θυσιαῖς ἐπέλαστο τὸ αἰαθημα-
τικοῦ.

Ακούεται Τίμια, Ιωάννην, οἷς αἴτιόλεγος,
καὶ σύνεντα Σύπον εἰδός εἰχε λογοῦς, αὐτοροποιη-
καὶ μέλι Φροντίμῳ μεμονωμένος καὶ τοὺς ἑρμηνεῖ-
τορεὺς γάρ ὃν Σύπον ἐπικαίσασμα παθεῖ ἡ θεία
τε, οὐτοῦ Σάφηντος φύσις οὖτε μείζηται· οὐτοῦ μείζη-
τος τῷ Θεοῦ λόγος, τοῦ ἑταῖρος, οὐτοῦ δέτην, οὐτοῦ
τοῦ Καρούς μετακεχωρικῆς φύσιος.

Ἐπειδὴ δὲ φησι, τοῦτο γάρ τοῦ Θεοῦ μηρός
μηρός διηγηθεῖναι δούλου, διδασκότα προ-
θύτων, εἰ δίχα τῷ ιωάννεων μέτραι, οὐ καθ'
ἐπαγγεῖλαι αἱ μορφαὶ σωτῆλοις διληπτεῖς· ἀλλ', οὐ-
μητι, κατεβαῖνος καὶ αὐτὸς ἐσεντος αὐτῶν· οὐ γάρ
ἔμοιττος ἀπότολος δούλος ποστοπι, οὐ μορφαὶ σωτῆ-
λοις διληπτεῖς καθ' ἔνσων οἰκονομικαῖς· ἀλλα
τραχεῖτε, ιητροις ιωάννεων, γέρεος σωτόδος,
ιναὶ γάρ δὲ διδούλωροις λόγοις ἀντίτας θητε-
στατικοῖς). Οὐκοῦν, εἰ λέγοισιν Καρός θεῖα
τοῦ λόγου, οὐ σύμμαχον, οὐ φύρων, οὐ Σύπον, οὐτοῦ
διάλεκτον συμβάντα τοῦτο αὐτὸς Φαρόρ· τινα δέ
τοῦ μάλλον αὐτοῖς, οὐ παρρήσια, Θυμοπίη
γάλα εὔχοντανεργοῖς. Θεῖον δέ τοῦ λεγέμονος, θου-
ράτην πομπαῖς· οὐ ταρσολάνης καὶ μάλλον ἐπέρου
γίτεται.

Διαβεβαϊκῆδα Τίμια, τὸ οὐ Θεοῦ πατέσ-
λογον, οὐ ταρσολάνης γεγονότα τοῦ άγίας τε, οὐ
έμμεχον Καρός, ἐναντίατε τοῦ διγνήτας αὐτού θυσι-
τος, οὐ μητραστοῖς ταρσολάνης αὐτού θυσιτον· με-
μηνηγέα δὲ τοῦ Θεοῦ θυσιτον· Ταῦτη τοῦ
Θεοτόκους δέ τοῦ άγία τοῦ θεοῦ. ταῦτη δέ οἷς
τοῦ δεῖν οὐδέ τοῦ αὐτού θυσιτον εἰπεῖν αὐτοῖς. εἰ
δέ τοῦ διδούλου οὐ τοῦ παλλήν αὐτοῦ θυσιτον
λέγοντες τοῦ λόγου φύσιον, πηγὴν θεο-
τοκοῦ ιητροῦ, οὐ τοῦ ιωάννεων διεγένεται
οὐτοῦ Καρούς, Τίμια θεῖα οὐτοῦ οὐτοῦ οὐτοῦ,
οὐτοῦ θυσιτον λόγος τοῖς ἐπέλαστοις οἰονταίσια
δεῖν οὐτού θυσιτον αὐτοῖς. θεῖον δέ βιβλευτόν,
οὐ παρρήσια τοῦ λόγου παστού δέτην η τιμωτή δέξια,
νοστραῖς δέ τοῦ θεοῦ θεοτόκους η άγια τοῦ θεοῦ,
εἰ μη παρθενεῖσαν τοῦ θεοῦ η πατέσσιν τοῦ, οὐτοῦ γέρον-
τορεῖς, τοῦτο εἰτι αὐτού θυσιτον, οὐ οὐ Θεοῦ πατέσσι

ADVERSUS THEODORETUM.

38

λέγος, (οὐ γάρ που θεόπιτα γηραιοί, αἰς ἐφίται
σκέτοπεις η αἴτια περίθεν) τι δὲ τῆς συστοσεως
ἔφησε τὸ γενίναι λεπίσταν ὄνομα; οὐδὲ δεῖ καὶ
διατερπότον αὐτοῖς;

Αλλ', ὡς οὐκεῖται, οὐδὲ μόνη τῇ πικρᾷ αἰτίᾳ
τοῦ Χειστοσαμάρφων: οὐ γάρ μέχεται Φερερή,
ηλέγει αὐτὸς τὸν Θεόν, καὶ πάντας ταύτας τινας
που, ἐργάτες τοῦ αἰματοκράτος, αὐτοῖς καὶ τοῖς
απεριπτώσας, σὺ μήτερας ἐνθάδεσσι Κερκί, Φυλέων
ἐρχομένη τὸ λογοτελόν, οὗτα τοι μέλαζε καθ' ημᾶς
αὐτοφέροντος. Διὸν ὡς ἔνα τὸ αἴγιαν ἔνοικον ἐχοντα
Θεὸν Αλαχηρύπειρον ἐπένειρον, οὐ Φερερή μα-
τείλιοντο. Σύντονοι δέ τε, ὅτι οὐτοὶ ήτινες βούτη-
τοι τὸ πονηματος, ὡς τούτοις ταῦτα οὐ Τόλων
Θεός. γέρεραποιαὶ γὰρ, ὅπις οὐδεποτε, ὅπις
ναές Θεόν εἶσε, οὐτὶ πολύμητε τῷ Θεῷ οὐδὲ τούτη
ναές. Εἴ τις διην τὸν τοῦ Θεοῦ φίερε τίττον οὐ
Θεός. οὐ γὰρ τὸν τοῦ Θεοῦ ἀγέντος θεῖον, οὐτε
ἔτι ναές. Διὸν Εἴ τοι αὐτομάστερα ταῦτα Θεοῦ,
Θεός ἔργοτε τὸν τοῦ Θεοῦ τούτον τὸ πονηματος,
Διὸν ἐπενειροῦσθαι τοῦ Χειστού μυστησοῦτο
τούτον. Αναβάσθαι γὰρ οὐ θεῖον λέγειντα μάγιστρον
τὸ Κέρκη Φανάρι, Φυλής μητρούτον τὸ λογοτελόν αὐτοῦ.

Ἐπεπονθεὶς δὲ αὐτὸς ἀπέ, πότερα δὴ τὸ
ἔνων τὸ λογονούς θὰ διεφτίνω, πηγεῖν τὸ
ποτός οὐδένας σώμα, τὸ δὲ ψυχήν νοεράς, πε-
ποτελέα φυσικὸν ἀληθέα· ἣ τοις ἄλλοις ἔνοι-
χεν αἴτης, τοῦ σωματικοῦ φύλακος διανοτηρεπτῆς,
τὸ δὲ ποσάτου μερόντος τούτους εἰς πόταν, καὶ τούτου
μηρόντων, τὸ καθ' ἐπεργόντων τούτων μηρούς τὸ μόντης
τὸ ὁμοιόμητον, καὶ τοῦτο τὸ ισοτητα τὸ μέγαρον.
Εἴτα διὰ διάνοιας σπειρείας εἰπον τοῖται τούτοις.
Διὰ τοῦτο γάρ, ὃς κοίτης, πρένοχολος μετέπει-
ρης τοῦ φύλακος τοῦ ποτού, ἔχειν αὐτὸν φύλακα,
καὶ τοῦτο τὸ μερόντα. οὐ γάρ τοι δημοσίως
κεφαλαίῳ φύλακαν τούτους λέξειν ᾔδει. Διὰ τοῦτο
τὸ τερψέντεν βρέφος πατερογορθεύεται Εὐμεδεικόν·
οὗτοι Θεοὶ διάδεσπτίας κεχρευτήρος φύλακες,
οἵτε αὖ διεφτάτοις γεγονοταῖνοις θέλοτες. οὐδὲ μη
οἷς αὐτοῖς αἰσχεῖται, τὸ πεπραρέματον τοῦ ποτοῦ τούτων
ἀφήγησον ποιεῖται φύλακες πλακές ἐγέρ-
τες ὑποτυμπαλλόμενοι γένονται. ιδού γάρ σεβατεῖς, καὶ
μετέπειτας διεμπειδῶν αὐτοὺς τὸ ένων, φύ-
λακες τοῦ φύλακος οὓς κεχρευτάσθαι φύλακες τὸ Θεόν·
πατροσυνελεγεῖται δέ, ὅτι καὶ ἡ αὐτὴ καθ' ἔνων οἰκονο-
μικῶν οἶδεν ὅπα τὸ Χεισόν, τὸ αὐτὸν διανεόποτε
Θεός τε ἐμοῦ, τὸ δὲ Νεφέλην. Εἴτα πάντας τοῖς
ἐρύθριοι, τοῖς τοῦτο τοῦτον γεγενόντινον ὑποτυμπαλλό-
τενοις:

Verbum, (neque enim divinitatem nudam virgo peperit) quod nobis ex hac contentione emolumenti parcent hi, qui errant etiam *ad generationem* quam vocari debere?

Verum, quantum appetat, locum sibi
adversus Christum dicendi exigitaver-
unt; non enim patiuntur, vel sentire
vel dicere, ipsum Dei Patris Verbum,
quod erat ante secula Filius, novissimi
temporibus inconfuse, invertibiliterque
adunatum esse, ex vulva, carnibus
habenti animam rationabilem, ac si
fuisse hominem similem nostri. Sed si-
cūt vnum sanctorum inhabitantem
Deum habuisse commemorant, alios
etiam ita sentire sollicitant: non consi-
derantes, quod in nobis quoque per
sanctum Spiritum, vt in sanctis templis,
habiter omnium Deus. Scriptum est
enim: *Nescitis, quod templum Dei esis, &*
spiritus Dei habitet in vobis? Signis ergo
templum Dei corrupti, corrumperet cum
Deus; templum enim Dei sanctum est, quod
estis vos. Sed eti nominati sumus tem-
plum, Deum habentes inhabitantem per
Spiritum; attamen aliud mysterii, se-
cundum Christum, novimus modum:
vere enim adunatam esse Deo Verbo
dicimus carnem, habentem feliciter ani-
mam rationabilem.

Sed libenter cum consulerem, vtrum
vnitatem Dei Verbi & humanitatis, si-
ve sancti corporis rationabiliter anima-
ti, factam esse vere confiteatur; an ip-
se quoque nonnullorum exemplo, per
conjunctionem * solam servilis & ~~au~~
~~to~~ formæ cum ἐν ποσάρῳ forma di-
vina, sive alio modo, per solam filia-
tis διανοίαν, & aequalitatem dignita-
tis; aut si alius illus conjunctionis intel-
ligitur modus? Sed forte sine causa
molestus sum, & percunctor non neces-
sario: habeo enim voces ipsius, & aper-
tissimum confessionem; in primo nam-
que hoc capitulo dixit: *Ideo natus puer
vocatur Emmanuel, nec Deus a natura se-
paratur humana, nec homo divinitate nudus.*
Oportuerat quidem ipsum subtilem ex
his expositionem, climatamque curare; ceterum id certe notandum est. Ecce
enim ipse vnitatem explanans, ab hu-
mana natura Deum vnitate se separare
negat, eundemque confitetur Deum
simil & hominem: cur ergo non cru-
bescit, dicta increpans nostra?

i Iterum suspi-
cionem
movet Nesto-
rianismi.

Propter com-
memoratam
a Theodoreto
~~cytiskeny.~~

1. Cor. 3. v. 16.

Movet acrius
suspicionem.
Quam tamen
aliquatenus
minuit.

卷之三

Anathematismus secundus.

* sicut sunt **S**equitur non confiteatur, carni per substantiam * adunatum esse Dei Patris Verbum, & unum esse Christum cum propria carne, eundem scilicet Deum simul & hominem; anathema sit.

Reprehensio heretici.

Aceriter repre-
hendit *īōōn*
xḡd̄ īōōn,
velut igno-
tam.

U N U M quidem Christum confe-
mur, divinis Apostolorum traditioni-
bus obtemperantes, & eundem pro-
pter *īōōn* Deum & hominem nomi-
namus. Verum *īōōn* per substantiam
penitus ignoramus, vt novam, & alien-
nā a divinis scripturis & Patribus, qui
eas interpretaci sunt.

*Synodi v. col-
lat. 8. can. 13. 10° S. C. 10° 10°* Et hic quoque totus locus relatus est damnatusque in v. synodo, propterea quod rejiceret iuram, cuius confessio est sola, indubitate, & fraudis experts bene sentiendi regula. Unde canon. xiiii. anathema dicitur ei, qui defendenter impia Theodoreti conscripta, que contra rectam fidem, & contra primam Ephesinam sanctam synodum, & sanctum Cyrilum; & duodecim capitula, exposuit, & omnia qua conscripsit pro Theodoro & Nestorio impiis, & pro aliis, qui eadem predictis Theodoro & Nestorio saperunt, defendenter eos, & eorum impietatem, & propter haec impios vocans doctores Ecclesie, qui unitatem secundum substantiam Dei Verbi ad carnem consentiunt, &c.

*imo & suscep-
tam erroris
de confusione
naturarum,
quam impor-
tune oppu-
guat.*

*S*i autem is, qui hæc reperit, vult di-
cere *περισσον* per substantiam, qua com-
mixtio sit facta divinitatis & carnis,
contradicimus omni alacritate, & bla-
phemiam convincimus. Necesse est
enim commixtionem confusio sequatur;
secura autem confusio adimit naturæ
proprietatem: quæ enim miscentur, id
quod erant ante, non servant; id autem
de Deo Verbo & de semine David di-
cere, flagitosissimum est. Oportet autem
obtemperare Domino demonstranti
duas naturas, & dicenti Judæis: *Solvite
templum istud, & in triduo redificabo ip-
sum.* At si commixtio fuisset facta, nec
Deus remansisset Deus, nec templum
cognosceretur templum, sed & Deus
templum esset, & templum Deus: id
enim commixtionis ratio postulat: &
non recte Dominus Judæis dixerit: *Sol-
vite templum istud, & in triduo redifica-
bo ipsum.* Oportuerat enim ita dicere:
Solvite me, & in triduo resurgam; si
quidem vere commixtio, confusioque
fuisset facta: nunc autem ostendit, &
templum solvendum, & resuscitaturum
Deum.

Atque superflua quatenus additur ad *ivum vox* & *tertiam*. Superflua igitur per substantiam *tertiam*, qua pro commixtione, ut opinor, vntur; sufficit autem *tertiam* dicere, qua & naturarum proprietates ostendit, & vnum adorandum praecepit Christum.

Είπε ούχ ἀμολογεῖ Καρκί καθ' Ἀπόστολον
μιᾶςθα τὸ ἐκ Θεοῦ πατέσι λέγον, ἵνα τε
τῇ Χειρὶ μὲν τὸ idias Γράφεις, τὸ δὲν μηλο-
ντὶ Θεοῦ τε ἔμεινε καὶ αὐτοῖς ποιεῖται.

ଓঠামুড়া পুস্তকালয়

Ἐνα μὲν Χειμῶν ὁμολογοῦσθαι, ταῖς δὲ ταῖς
ἀποτάλαι μίδασκούσις * πειθόντων, οὐ τὸν αὐτὸν * ἀπορεῖ
Διός τὴν ἔνωσιν Θεόν τε, καὶ μὲν Δεφτὸν ὄντα μᾶ-
ριν. Τὸν δὲ καθ' ἀπόσπασιν ἔνωσιν πομπάσπασιν
ἀγοραῖν, ὡς ξένιον, καὶ ἀλλόφυλον τὸ θεών
γραφάν, καὶ τούτος ἡμίουνκότας πατέρων.

Εἰ δὲ πῦθο βράλει¹ λέγειν, οὐδὲ τὸ καθ' αὐτῶν
εἴνατε φορεῖσθαι, ὁ Κῶντα Δημόπολις, ἡς κείστη
Γερίου καὶ θεοτυπεργάτης, ἀπετεργάδην σὺν πάσῃ
παραγόντιᾳ, καὶ τὸ βράλεισθαι μέντοι πάντας.
ἀνάλογον γὰρ τῷ κεφαλῇ ἀκαλεψάντω πάντας σύγχυσιν.
Ἐποιεῖν δὲ τὸ σύγχυσις ἀφαρεῖται τὸν εἰκόναν Φιόντας
πάντας εἰσήγαγεν· τὰ γέροντα κεραυνούμενα οὐ μάτι, ἀ
περγάτειν οὐδέ. τέντον δὲ τοῖς δὲ Θεοῖς λέγειν, καὶ τὸ
σὺν απέριματος Δαΐδηι λέγειν, τὸ ἀποτοπετάν
αὐτὸν Εἴρην γένεται τὸ πτεράνων καὶ εἰρήνη δικαιώσι τοῖς
δύο Φύσεσι, καὶ λέγεντοι πώς Ιεδαρίους· Λύσατε τὸ
νεὸν τούτον, καὶ τὸ πειροῦν ἡμέρας ἐδρᾶ αὐτὸν. εἰ
δὲ κεφαλὴς ἐγένεται, οὐτε Θεός εἰμικρήτης Θεός,
οὐτε κανονὴς εἰρωκλέεις καρός· Διλατέσθω δὲ καρός Θεός,
καὶ οὐ Θεός καρός· τούτῳ γάρ δὲ τὸ κεφαλεῖς βιβλεπτού
λέγειν. καὶ τοῦτον δὲ καλεῖται Εἴρην τῆς Ιεδαρίου·
Λύσατε τὸ νεὸν τούτου, Καὶ τὸ πειροῦν ἡμέρας
ἐδρᾶ αὐτὸν. ἐξεῖδεν γὰρ Φαναρί. Λύσατε μέ, καὶ
τὸ πειροῦν ἡμέρας ἐδρᾶ Ιεδαρίην, Εἴρην δημήτριαν
κανονὸς ής ἐγένεται, Καὶ σύγχυσις, πάντας δὲ δικινεῖται
λαύριμον καρός, Καὶ τὸ μητράντα Θεόν.

Περιήτη τρίνα ή καθ' απόστολον ἔγνωσεν· εἰδέντης ότι οὐκέτι θεάσθαι ήμενον, αἰσ οὕτη, παρεβάλλονται.
Σύρχεται δὲ λέγεται τὸ ἔργον, οὐ διότι τὸ Φύσεων
ἰδεῖσθαι τοις δέκασσι, καὶ τὸ ἔργον παρεργάσασθαι
διάκονος Χειρον.

Response

Anogetia

Απολογία Κυρίλλου.

Responsio orthodoxi.

Ιδού δὴ πάλιν ὁ θεραπέας οὗποι ταχθάσι
ἢ κεῖται στρῆμα πάνεργοντας οὐδὲ παρατητόν
απομάζειν, οὐκαντί τε λέξιν, πειδὲ καὶ ὑ-
πόστασιν λέγει· καθοειδές δὲ οὐκενέτες αὐτοῖς, οὐ
δὴ ἐξέντας αὐτοὺς πεποιηθέντα μηχανήσαντα. Οὐχ
έποντες, ὅπερι τοιούτους οὐδειστονθήσεις
εργαζομένους ή τὸ λέξεων δευτεραριθμόν τοιούτους
παρατητούσας, οὐδὲ παλέψαντας οὐδὲ πετεχόντας
δημοσίην.

Νεοστείον Τιγρέστον αιναγμώντος πάραποδ
Ἐ Θεόδωρον τὸν κατὰ Θράκην, ὃ μόνον
ἡμῖν ἀλισθεῖται ἐντόπια περιστενότος, αὐ-
τοκράτορα τὸν Θεόν συνιθῆται λέγοντος, τῷ δὲ γό-
πτος ὀμανυμίᾳ πεπημένοις, ἀναβήσασιν τοῦ
τοῦ σκείνου μεχρόθινοι, τὸν καθ' αἰσθασιν
ἔναστον θεάσαται Φαίδρ. Καὶ, καθ' αἰσθασιν,
αὐτὸν ἔπειτα ἀποφαγόντος, πλειστὸν δὲ τὸν μόνον ἡ
τὸν λόγον Φίστις, ἥγοντο αἰσθασιν, ὃ δέσπιν
αὐτὸς ὁ λόγος, αἱ Σερπεία Φίστις κατὰ μάζην
ἐνθάδε, Εὔπολης οὖσα δίκη, ἢ συμβούτως, κατὰ
πλειστάς Εὐρύκειον, ἐξ ουρανοῦ, ἐξ οὐτοῦ Χε-
ρὸς, ὁ αὐτὸς Θεός, ἢ δὲ Σερπεία.

NOTANDA sunt accurate ista Cyrilli verba: *tum quod sacerdotem et monachos postea ergo. non sed etiam et videlicet inter amicorum, et in eis prius non hoc est pro domine; et quoniam et sacerdotem, et sacerdotem et monachos, ad spem eternam et beatitudinem tradidit. Etc.* Factum dicitum unionem secundum locutionem: *hunc autem sermo nihil aliud significat, nisi id tantum, quod Verbi natura, sive hypostasis, id est, ipsum Verbum humana natura vere vivitum, etc.* Inde enim intelligitur famosilla Athanafii ac Cyrilli sententia: *Post UNIONEM UNA EST VERBI DEI NATURA INCARNATA.* natura enim pro hypostasi posita est; neque illud catholicorum singulare est. Ipse etiam Nestorius, si credimus Patribus v. synodi, naturas posuit pro hypothesibus, cum dixit: *Propter eum qui induit, cum qui induatur est, adoro: propter eum qui occultus est, cum qui apparet, adoro. Inseparabilis ab eo, qui apparet, Deus est: propriea ejus, qui inseparabilis est, honorem non separo, separo naturas, sed uno in adoratione. Alteram vero vocem cum altera confudit Theodoretus in reprehensione consequentis anathematismi, cum ait: *et non sicut patrum de confessione tum non dicimus nos ipsos, ut ipsa igitur et xii dies operari possimus. sed quod non invenimus, et non possumus, et non possemus.**

Τοῦτο γέ, ὡς γε οἴμει, ἐπὶ αὐτῷ Θεοῦ βαρύτα
δοκεῖ, Φύσις αὖθις πάντας οὐ κεχωριστὰ λέ-
γοντι τὸν Θεόν, οὐτε μὲν θόντες δῆλα νοσάταις
ἢ αἰθρίπνοις. Σάκροι σύντε δῆλα τὸν Κυριο-
τεῖον δούλου τε, ἐπὶ Θεοῦ μορφίν τιναδέδει Φα-
ρεῖν, οὐτε μὲν κοινὸν αἴθρητον, ιστοτι μόνη
τὴν ἀλιγώμενή τε πηγαδίφρον, χειρικῶς συνεργήτη
Ἐπὶ λίγῳ μετεγένεται. Διὸν εἰτον, ὡς ἐφίσιον, ἢ
ψυχὴ τὸ Θεοῦ τὸ μονοθύη, γεγούσα κατὰ διή-
καν τὸ πατεστάνθη τὸ ἑναρχεῖον αὐτῷ Κερκί,
κυρτεῖ ἔργοντας ἢ λογοτεῖν, αὐθιδεσπότης θύεται,
μετ' τῆς μητρὸς καὶ Θεού.

Αλλ' ὁ δῆμος εἰς λόγοις, ἐπικυρώσεις θεωρεῖται,
καὶ δύο εἴδη σημασιών τοις λέξιν διερμηνεύεται, τὸ

E C C E iterum generosus iste barbarus ex minimis causis occasionem maledicenter captans, reprehendit dictionem, quod per substantiam* dixerimus, & eamdem solitam esse definit, & novo more am factam esse a nobis affirmat; nec considerat, quod dictionum vis, impiorum haereticorum argutias veritatem opponens, convellit id, quod videtur oblistere.

Nestorio igitur vbique evacuante
Dei Verbi secundum catnem genera-
tionem, & solam dignitatem vni-
tatem nobis instituente, & dicente ho-
minem Deo conjunctum filietatis *oua-*
npiúz fuisse honoratum; necesse fuit,
venos adversus illius dicta agentes, per
substantiam *twon* factam fuisse dicere-
mus. Hic autem sermo nihil aliud si-
gnificat, nisi id tantum, quod Verbinata-
tura, sive substantia, id est, ipsum Ver-
bum, humanae naturae vere adunatum,
absque omni conversione & confusione,
ut sepe diximus, vnu intelligatur, &
si Christus, ipse Deus & homo.

mpo ut ob-
eret Nesto-
non bene
tienti de
uraturum
one.

Id autem, ut opinor, Theodoreto ipsi videtur dicenti, ab humana natura Deum non fuisse separatum, nec absque deitate humanitatem intelligi. Igitur, nec absque substantiis servi & Dei formas coniunctas dicimus, nec communem hominem aequalitate sola dignitatis honoratum *genito*: coniunctum esse Verbo definimus; sed ipsum, ut supra dixi, Filium Dei virginitatem, qui vere carnem assumpsit, quem haberet animam rationabilem, hominem factum, ita tamen ut remaneret & Deus.

Sed vir ille vehemens oratione, & cogitatione acerrimus, commixtionem significari hujusmodi dictione definit, & Responder
objectionis de mixtione natumuram.

A a

186 CIRILLI ALEXANDRINI APOLOGETICUS

dicere audet, atque ea, quæ ex natu- λέγεις ἀπορεῖται, καὶ τὸ σύντομον
tarum commixtione contingent, pro- φίστης, τοῦ θεοῦ βασιλέως, ὡς πρῶτην ἡγο-
ponit in medium, quasi noi ignoramus,
an forte quadam insolentia gloriatur,
& existimat neminem præter se alium,
orationem posse, quantum voluerit,
propagare; si modo, quod a nullo sit di- λέγεται, καὶ τὸ σύντομον
ctum, tanquam vere dictum, sibi pro- φίστης, τοῦ θεοῦ βασιλέως, ὡς πρῶτην ἡγο-
posuerit, ut aliquid videatur esse apud
eos, qui discernere nesciunt, qui sint
vaniloqui, mendacisque, & qui rectam
viam teneant veritatis, & prudentes
exerceant necessariosque sermones.

Et Thodo- Opinabat quidem, confiteor, a prin-
retum igno- cipio, capitulorum vim ipsum minime
rantie ac- ignorasse, sed simulare ignorantiam, &
fuit. in hoc quibusdam gratificari; vere ta-
men eum ignorasse nunc compéri.

Ομήρος μὲν διὰ τὸ δέχεσθαι, ὁμολογῶ, τῷ
κερδοφόροις τὴν διάβασιν τοῦ ἀγνοοῦτος μὴ αἴ-
τον, οὐαφέλειας τοῦ, ὡς ἐφίσιον, τὸ δοκεῖν ἡ-
γονέται, καὶ τὸ τοῦ γερίσασθαι οὐνομάτων γε-
μένην αὐτὸν τῷ σύνθετῳ διεσπαζειν τοῦ.

Anathematismus tertius.

S I Q U I S in uno Christo dividat sub-
stantias post unitatem, & conjunctione
sola conjugat secundum dignitatem,
vel auctoritatem, vel dominationem,
ac non magis conventione quadam, qua-
sit facta, per naturalem; anathema
fit.

Αγαθεμάτισμος γ'.

Εἶτε τῇ διὰ τὸν Χειρὸν Αγρίππῳ τῷ Λα-
σάρῳ μὲν τὸ ἔτον, μόνη σωμάτων αὐτῶν συ-
ναφεῖα τῆς τοῦ ἀλεξανδρίας, ἥγειν αὐτεῖλας, τὸ
διαδεῖπνος, καὶ οὐχὶ διὰ μέλλον σωμάτων τῆς καθ'
ἔτους φυσικῶν· αἰδεῖην εἶτα.

Reprehensio heretici.

Objicit Theo- OBSCURA quidem dictorum caligi-
doretes ob- nosaque sententia; plana vero apud
scutariam & pios ipsorum dementia.
dementiam sententiae. Cui enim non
fit perspicuum, quod conjunctio &
conventio nihil differant? nam &
conventio eorum est, quae erant
ante divisa. Sed hujusmodi verborum
prudentissimus generator, tanquam
contraria posuit verba sibi convenien-
tia: Non enim oportet, inquit, conjungere
conjunctione substantias; sed complexio-
ne, & conventione naturali, aut igno-
rants forte quid dicat, aut sciendo bla-
phemans.

Θεοδοσίου διάταξη.

Συχτεῖν, καὶ ζοφάδης τῷ Εἰρηνείῳ ἡ
ἴδια· διήλη δὲ αὐτὸν τοῖς διστέσσιν ἡ αἵδια.
τὸν γάρ τον διδίλλειν, ὡς σωμάτια, τῷ σύ-
ναφειασθεῖσαν έτι σωμάτος, ἢ τὸ σωμάτια τῷ
διηρημένῳ σωμάτῳ. ὃ τὸ Κράτος τῷ λό-
γον τούτον πατέρι, ἡ σάρτη τοῦ σύμφωνα τῆ-
τηκεν. Οὐ γάρ τον. Φοῖοι, σωμάτιον τοῦ Σταύρου
συναφεῖα. Διλλά σωμάτον, καὶ σωμάτων φυ-
σικῆς, ἡ ἀγνοοῦσσα ὅτε λέγει, ἡ σύντομη βλα-
phemησις.

Reprehendit
vocem iua-
cens austris.
Natura enim res est quædam impe-
riosa, & cogens quædam agere, non
voluntate. Eit autem tale quod dico:
Natura esurimus, non voluntate hoc pa-
tientes, sed necessitate; ac ni ita esset,
pauperes a mendicitate liberarentur,
habentes in voluntate sua, ut non esu-
riant; naturaliter sentimus, naturaliter
dormimimus, naturaliter spiritum du-
cimus. Verum haec omnia, sicut dixi,
non sunt voluntate: nam si quis ho-
rum aliquid non admittat, necessario
vite sentiet finem. Ergo si naturalis
conunctio facta est forma servili,
compellente quædam necessitate,
non sua clementia Deus Verbum
conunctum est formæ servili, ac-

τεῖχος· εἴ τοι δέ τοι λέγει· Φοῖοις προσέλθειν· οὐ
γένεται τοῦ πάροντος, διλλά διάλκη· τὸ δὲ αὐτὸν
παχεῖα συγάντεις, τὸ παρεπατεῖν ἀπλαγήτερον,
τὸ μὲν πάντη τοῦ ἔξοδου σὺ τῷ βαλῆται κακτη-
μένοι. Φοῖοις διλλάδη, Φοῖοις καθεύδειν,
Φοῖοις διλλάδειν τὸ δέσμον. παύει τὸ
τοῦ διλλάδην καταδεχόμενος, διλλῆται τὸν Σταύ-
ρον διλλάδην τέλος. Εἰ τέλος Φοῖοις γέρον
τὸ Θεοῦ μορφής, καὶ τὸ διλλάδην μορφής ἡ
καθ' ἔτοπον σωμάτος, τὸ διλλῆται τὸν Βι-
βλίον, διλλῆται τὸ φιλανθρωπία κατεχόμενος,
οὐ Θεός λέγεις σωμάτῳ τῷ τοῦ διλλάδην μορφῇ,

καὶ δύσπεινος) ὁ τὸ πόρτος νομοθέτης διάβασιος νόμου ἀκολεύειν. Αὐτὸν οὐ θέρα ήμεῖς ὁ μακρεῖος ἐθίστας Παῦλος, Κοινωνίον δὲ, ὃν ἑαυτὸς ἀκένωται, μορφὴν δούλως γεγένειν. Ζῆται ἑαυτὸς ἀκένωται, Στρατός δέλκεστον. Εἰ Τολυνος γνώμη, καὶ θελήσει τῇ εἰς ἡμέραν διδύμοφθοίν τινας Φύσην, τελεῖται τῷ Φεοτοις λέξεως η ταπετίζειν. Άρχεις γάρ οὐτούς γεγένεται τοι εἶναι. ἔτιδις γὰρ τὸν θεόν διηρημένων λαμβάνεται. Λέξις φύσης γὰρ τοῖς οὖσιν, σὸν αὐτὸς ἔτιδις νομίζειν. οὐτοῖς τοι εἴσωνται λαμβάνειν, παραγέμεινται πειρατεῖν.

Γάλες τίνειν φύσιν, μὴ δεῖ ταῦτα οὐτούς τις οὐτούς φύσιν, Εὔρων φύσις; καὶ ταῦτα Εἴδως, οὐ τελεία μὲν ἡ τὸ Θεοῦ λόγου οὐτούς τις οὐτούς τοῦ οὐρανού οὐτούρχει. τελεία δὲ τοῦ ἀκένωται θυμῷ η τὸ δεύτερα μορφὴ. Μὲν τοῦ οὐτούς Εἴπειν, Αὐτὸν οὐτούς τοῦτον. Εἰ Τολυνος ἀκένωται φύσης οὐτούς έχει, Εἰς Σαντονὸν δὲ οὐτοῦλην οὐτούτοις, τῆς τὸ Θεοῦ μορφῆς διλογεῖται λαβέσθαι τοι εἰς δεύτερα μορφῶν, εἰς μὲν ταρσούς, καὶ ἔνα τρίτον, καὶ Χειρὸν ὄμοιογρή βοτεῖσθαι. δύο δὲ τοῦ οὐτούς οὐτούς φύσης, Εὔρων φύσης λέγειν, σὸν αὐτὸν, αὐτὸν κατ' αὐτας ἀκέλθειν.

Εἰ γάρ τοι τὸν οὐτούς αὐτοῦ τοῦ οὐτούς φύσην, καὶ καλοδημον τοι εἰς θυμόν, σωματικόν, τὸ δὲ αἰθαλοτόν, ψυχὴν, ἐκπίεσθαι τοῦ αἰθαλόφθοτος Θεοῦ, καὶ αἰθυγόθεντος αἰθερίου ταῦτα τὸ φύσην ιδεῖσθαι γνωστοῦ οὐλογοῦ. Βέβαιον δὲ τοῦ μακρεῖον Παῦλον, τὸ ἔνα αἰθερίου Εἰς δύο οὐτούτα αἰθερίους, καὶ ποτε μὲν λεγοντα. Οσον ὁ ἔνα οὐθερίου φύσηνται, Ιεροτόνον ὁ ἔστιθεν διαχειρεύεται, ποτε δὲ. Σωτηρίδημον δὲ νόμῳ τὸ Θεοῦ κατέται τὸν αἰθερίου. καὶ αὐτὸς. Εἰς τὸν αἰθερίου κατεκίνησα τὸ Χειρόν. Εἰ τοῦ φύσηκον οὐναθεῖται τὸ οὐτούτων οὐτούτοις λέγεται, πάντας αἰτεῖται γεράτεια τοῖς τῷ οὐτούτῳ φύσην οὐτούτων, τῷ ταρσανίσιον Θεοῦ, καὶ τὸν ἐπίθεταν τὸν οὐτούτοις αἰθυγόθεντος αἰθερίου, οὐ τοι κατέστη ημεῖς δι' ἐπέραν οὐραταν διδόσκον;

Απολογία Κυρίλλου.

Αἱρετὸν δὲ οὐ, διπλας ὁ ποθεσθος έστι, ταρσητον
μὲν διαυμφανεῖς τὸ εἰρημένων καταψήθεται,
αἴρεται δὲ, καὶ σκητεῖν τὸ οὐτούτοις λέγονται αὐτοῖς,
σκητεῖν Εἴραι φύση τὸ οὐτούτοις λέγεται,

que ita invenietur legislator necessariis legibus serviens. Verum non ita nos beatus Paulus edocuit, sed contra magis, quod nempe *se exinanivit formam* *Philip. 2. v.6.*
servi accipiens; dicendo, *se exinanivit*, significat voluntatem. Si igitur suo arbitrio & voluntate, natura ex nobis assumpta conjunctus est, superflua est dictio *naturalis conjunctionis*: confiteri enim sufficit *τίνειν*. *τίνειν* porro de divisis accipitur, nam si nulla sit divisione, nunquam *τίνειν* fieri, & qui admittit *τίνειν*, admittit & divisionem præviā.

Quare ergo dicit, substantias five naturas Locus Nestorianum re-dolens.
dividi non oportere, maxime cum perfecta erat Dei Verbi substantia, quodque perfecta ab eo assumpta forma servilis, ideoque substantias dixerit, & non substantiam? Ergo si verae natura perfecta est, & ambæ in unum convenerunt, Dei forma scilicet formam afflumente servilem, vnam quidem personam*, & vnum Filiū, ac Christum similliter confiteri, *τινειν* pietatis ratio poscit; duas vero substantias adunatas five naturas dicere, non inceptum est, sed magis consequens.

Nam si in uno homine naturas di-
dimus, & mortalem quidem, corpus vo-
ter. *Quemadmo-*
camus; immortalem vero, animam;
utrumque autem, hominem: multo ma-
gis assumentis Dei, & assumpti hominis
naturarum proprietates convenit dis-
cernere. Invenimus etiam beatum Pa-
ulum, vnum eundemque hominem in
duos homines dividenter, & modo di-
centem: *Quanto exterior homo corrumpi-*
tur, tanto interior renovatur; modo: Con-
delectior enim legi Dei secundum interiorum
hominem; & statim: In interiore homine
inhabitare Christum. Si igitur naturalem
conjunctionem ejusdem temporis* na-
turarum Apostolus dividit, quare impie-
tatis arguit eos, qui dividunt propria
naturarum, Dei sempiterni & ejus ho-
minis, qui in novissimis temporibus as-
sumptus est? Arguit, inquam, ille, qui
comimixtionem nos aliis nominibus do-
cet.

Responsio orthodoxi.

A NIMADVERTE quomodo sa-
piens ille vir, primum quidem obscura-
dicta esse nostra mentitur, & cum ipse
Cyrillus rege-
rit obsecra-
tis vitium.
caliginosam offusamque habeat mentem,
obscurum esse ait tam planum sapienti-

Aa ij

tibus, evidentissimumque sermonem.

Repellit pati-
ter objectam
inficiunt
grammaticos.

Arbitratus est autem, quod conventionem, ac non magis conjunctionem, nominari debere, nostra affirmet oratio. Deinde calliditatem suam cupiens ostentare, vnum ait a nobis idemque significari, sive conventionem, sive conjunctionem factam esse dicamus. Ego vero hoc quoque loco, mentis ipsius acumen admiror: solus enim fortasse dicit, quod a nullo est vnuquam ignoratum; quodque adeo proculcatum est, ut eis etiam, qui sunt omnino a doctrina & literis secularibus alienissimi, notissimum videatur; immo & iis qui auditu tantummodo fabularum, ad levem incertamque scientiam pervenerunt.

Expositio
in Theodore-
cum quasi im-
perite argua-
tem.

Admirans igitur ipsius doctrinam, hoc ad eum dico: Vel minimum evigila, velut ex ebrietate aut somno, qui tam magnum in nos os aperire contendis; & animadverte subtiliter acuteque mysterium unitatis, quod de Christo dicitur. Faciunt quidam calumniam huic unitati, in id, quod ipsis libuerit, sacrarum literarum sententias transferentes: ajunt enim, divisas quidem esse a se naturas & a se se junctas, & seorsus, & in parte sua esse vrramque; hominem vero genitores; conjunctum esse Deo contendunt, secundum solam dignitatem, sive auctoritatem, & secundum filiatis humanitatem. Huic anathematissimus opinioni pugnat, & tam profanis vocum novitatis reluctatur. Affirmat etenim adunatum fuisse Verbum natura, id est, non genitores, sed veritate, carni habenti animam rationabilem; & nullo modo dividere oportere, ne duos filios intelligamus, individuum dividentes. At ille non intelligens, quid sit tandem adunatio naturalis, id est, vera, qua neque naturas confundat, nec commitionem faciat; ita ut vtraque aliud esse, quam quod erat, incipiat, infantile aliquid frivolumque assumit ad probatorem eorum, qua se bene habere, arbitratus est.

Et in epte co-
giuntam de-
votione natu-
rali.

Denique ait: Si naturalis facta est adunatio; ergo non voluntaria est exinanitas Verbi, sed tanquam ex necessitate, & violentia, imperiosa enim res natura. Ad hoc quilibet ad eum dixerit: Esurito, & siti, & cetera, quemadmodum dixisti, carnis sunt infirmitates naturales, & in nobis met ipsiis habent mortum; propterea quod scilicet naturam passionibus habemus obnoxiam. Divina vero arcanaque Verbi

χριστοῦ φρεστὸν ἐπέλοσι γνωστόν τούτον.

Ωντὸς δὲ ἐπι συνάθροισι σύμφεδαται διην, οὐ περι-
πολὺ γενονται διαχειρίσαται λόγος. Εἴται τοις
εὐθότας διατελεῖσαν ποικιλότατος τοις ἀποδίδειν,
μίαν δὲν ἀποφαίνεται εἰπεῖν σύμφεδατοι
δινάμιν, καὶ εἰ τε συνάθροισι, Εἴται συ-
νοδοι περιπλέσσαται οὐτοις λόγοι. ἐγὼ δὲ καὶ τοιτο
ταυτασις ἔχει της οὐτως ισχυρος διενοτίας αἵτινες.
ἔχει γάρ, αὐτοικε, μόνος οὐ ποιει ποτε τοιχα
της οὐτως αὐτονέντων πεπατημένοις δὲ οὐτως, αὐτοις
καὶ αὐτοῖς εἰπεῖν καταφαίνεται, οὐτοις εἰσαπέδην προ-
ποντοις ταῖς φύσεις καρπήσκης, καὶ λόγοιν περιβολῶν,
ταῖς δὲ εἰπεῖν τοις εἰπεῖν περιβολῶν περιβολῶν.

Τελευτακάς τοις της θύμος αἵτινες, οὐτοις φύσις. Βεβαὶ διεργορίσαται καθάπερ
εἰς οὐποι, καὶ μέτης, οὐ πλατούς καθάπερ οὐδειρωμάτων οὐποι, θεορητικός λεπτός οὐ πληρωμον.
την δέπτη Χειρούλης λεγοντερων ἔναντι συναφ-
τοῖς θύμοις, πλαθεποτες εἰπεῖν διατάξεις, καὶ
εἰπεῖν διοχειών αἵτινες, αὐτοῖς γε τοιχα της
ιεραρχίας γεναμμάτων φασι γάρ διηρήσαται οὐ εἰπεῖν
ἀπότην ἀλληλαν, καὶ οὐδεποτες διποσθεῖται τοιχοί
φύσις, οὐδὲ τοιχα, καὶ αἵτινες οὐκεπειχε-
αντεσποντοις οὐτα συνηθεῖς Θεῶν χειρούλης
διεργονοται, καὶ οὐδειν την δέπτην, ήγουσ
αὐτονέντων, οὐ κατέ την δέπτην οὐκεπειχειν.
Τοιχοι διαρρητοι την δέπτην οὐ διατελεύτωσον,
καὶ τοις οὐτως βεβαὶ γεναμμάταις καρπωνίας δι-
τερίσανται. Μετεβαθμοται γάρ οὐκεπειχειν κατά την
φύσιν, τοῦτο δέπτην, οὐ χειρούλης, αλλα κατά δέπτην την αἵτινα φύσιν τούτον, φυχὴν ξερού-
τον οὐτοιχειν, καὶ μικρά τοιχα διεργονοται
διην, ητα μη δύο νομιμοι ισχυροι, μετεργοτες τοιχού
αὐτονέντων. οὐ δέ ου συνεισι, οὐ ποτε δέπτην οὐκεπειχειν
φύσις, τοῦτο δέπτην, οὐδεποτες οὐτοις εἰπεῖν διεργονοται
οὐτα ποτε μηδενικότατα ποτες γε τοιχα
οὐκεπειχειν οὐτεποτες εἶχεν, οὐδεποτε μετεργονοται
οὐ, καὶ φυχὴν, δέχεται ποτες διποσθεῖται οὐ δέ
εἶχεν οὐτεποτε.

Καὶ δὲ καὶ φύσις. Εἰ φύσικη γένεσις οὐ ἔ-
ποιοις, οὐχ ἔκποιοις οὐ κέκοιται τούτον λόγον, δέπτη
οὐδεποτε, οὐ βίας· αὐτονέντων γάρ οὐ φύσις.
Οὐ ποτες γε δέπτη φύσιν οὐδὲ αἵτινα, οὐ ποτε
τε, καὶ διάτη, καὶ τοιχα, καθάπερ οὐφύσι
αἵτινα, φύσις οὐ εἰπεῖν διεργονοται φύσικη,
καὶ τοις δέπτην αἵτινα την κίνητον εἶχεν. οὐτοις τοι-
χεργονοται της ποτες την φύσιν καρπήσκη.
οὐ δέ γε δέπτη πε, καὶ διποσθεῖται της θεού λόγον

ADVERSUS THEODORETUM. 189

Φύσις πάντοις, καὶ μάλιστι μέτεπίκτης οὐσία πάντεπίκτης, οὐ βεβίασται πρέξει θεοῦ, οὐ τε μηδὲ εἰσήκτης γέγονται σεῖς αἴσουλητας θνήτοις Θεοῖς, οὐτεν δὲ αἴσουλητος οὐκεισταῖς μέσοις, ἕπιστρέφεται τε απόμαρτς Αβεραρι.

Οἱ δὲ αἰχθόπεπτοι καμιδὲ πέρισσον ὁ δόγματος, γλαυκόν σύνθετον θεῖον ἐπέλοιπον ιδεῖν. ἔφη γέ, ὅτι πότιτο τε, καὶ πότιτας τοῦ κατὰ Φύσιος τοῖς της μάλιστι μέτεπίκτης οὐσίαις, καὶ πρέπειστος Εἰς πάντας, οὐ αἴσουλητας ημᾶς πρέπειτο, καὶ μήδην Εἰσόδηγαδα, καλούσις Εἰς πέπτον τὸ Φύσιον, καὶ Εἰς μὴ βέβοτο θεῖον. (Διὸς μὲν αἰδρὸς δύρεσθαις, καὶ προτρέψθοντος Εἰς ταῦτα τὸν οὐκ, καὶ παρέπειται πράγματαν ιδεῖν, διὸ πέρισσον πλέοντες αἰχθότην μὲν Εἰς κόπταις) Εἰς γὰρ αἰλούτης, ὅτι λογικός οὗτος τὸ Φύσιον ὁ διάδεσπος. Σφρά αἴσουλητας, καὶ οὐαλκεσθίας οὗτοι λεγόταις: πάτερ, Εἰπέ μοι, καὶ τὸν ὄλων Θεός οὐ κατὰ Φύσιον οὗτος οὐ κατὰ Φύσιον άγαστος, δίκαιος, αἰγαλός, ζων, φας, Κοτία, καὶ διώματος; ἀρ' οὖν καὶ αἴσουλητας, οὐτοὶ δὲ αἴσουλητοι οὗτοι; Διὸς δέ μηδε τὸ οὐτός πρότερος Φερετοῦ, τὸ Εἰς λαζανούσιον ἐμβέρυποντος, τοῖς αἰσυμφαντὶς ἐλεγχοῖς αὐτὸν Εἰπεν.

Τί τοινοῦτος, οὐδὲ μητρὸν τε, καὶ δυσκαταγόνοντα θετιπέρχομα ποιεῖται Εἰς λαζανούσιον, καὶ τὸν οὐτό τοι Φερετόν προσέλημέν, οὐ φυσικὸν αἷοντος θεῖας τοι εἴσων, τοτέ οὐτοί τοι αἰλούτης, καὶ Εἰπτῆς γύμνησαν, δούγχυτην παντεπίκτην τοῦ παντούσιον σωματοῦ, πεπεπτεντον πειράσαν τὸν Εἰρηνερόν τοι διώματος, Εἰς δὲ μὴ ἀρτάς πεποιηταί μηδεῖν καὶ οὐμοιοτύπα τοι ταῦτα ημᾶς; οὐδὲ μὲν οὐθεστος, οὐκιντος μάλιστας τοι τὸ λόγον Φύσιον παντούσιον, κακενοκακοῖς εἴσωντοι οὐκέταις τοι αἴσουλητας, αὐλαὶ ἐθελούστοις οὐ μονοθήπιοις γέγονται αἴσουλητοι· καὶ οὐχ, οὐδὲ οὐ Φέρετος, διέλασσεν αὐτὸν προσέρρεμα τοι σωματόθεν, Εἰς τὸν φύτευτον γέραντι τοι φεραντινόν, κατὰ διατάξιον τοι φεραντινόν.

Ωστε καὶ ιούλιον λαζανούσιον Εἰπεν Τασσότος, οὐαλερπόντοι τε, οὐ Κρητίνα τὸ λόγον, καὶ δοκῆται παῖς καὶ τέτοιο Φερετοῦ λόγοντα ποτὲ ημέρην οὐ εἴσωντο, πεποιηταί οὐκέταις τοι παῖσιν, καὶ αἴλασθαις, οὐτοὶ καὶ θεῖας Φύσιος γεγοναρόν κοινοῖ, καὶ πεποιηταί ποιον ὁ Παῦλος. Οὐ καλλιέργειας τοι κοινοῖ, οὐ ποδομάτων δὲν διαλατεῖς οὐχ Τασσότον μάλιστας, καὶ πλεονεξίας Φερετοῦ τὸ αἴτιον, οὐτε οὐθετοῦ τοῦ Θεοῦ λόγον.

natura non necessitatis, nec passionis capax, omnino a nullo coacta est, ne a se quidem, ut contra voluntatem fieret caro, sive assumperet humanitatis mensuram, & Abrahe apprehenderet semen.

Quod vero inconsulta vehementer Nec solide ar- fit ipsius oratio, non est difficile volen- gumentan- tibus inventire: ait enim omnino, & tem. procul dubio, omnia naturalia necessitatis legibus subiacere; & ad hujus rei probationem protrahit, nos contra voluntatem esurire atque sitire, ad hoc nos provocante natura, etiam si quis noluerit, (sed erat hominis docti, & in his rebus exercitati solidiores alias rerum causas videre, quæ oratione majore requiri dignae sunt) nisi forte sit falsum, hominem rationabilem esse natura. Ergo contra voluntatem coactus est rationabilis esse. Deinde, dic mihi, Deus omnipotens nonne natura est Deus? Nonne natura sanctus, justus, bonus, vita, lumen, sapientia, & virtus? Utrum ipse quoque contra voluntatem, & coatus, id est, quod est? Sed ita opinari velata stoliditatis est certissimum ar- gumentum.

Quid igitur nobis obtendit menda- Sed menda- cium, tanquam inexpugnabile, & in- ciūs viuentem. vincibile munimentum; & tam imbe- cillis vitrum argumentis, ut audiens, na- turalem factam esse adunctionem, id est, veram, & conversionis liberam, atque inconsumtum omnino substantiarum conventionem, torquere conetur vina fentientiarum, ut parum recte posita esse credantur? Nec horrescit vir strenuus, naturam Verbi inevitabili necessitatibus subjacere commemorans. Exinanitur fe- non contra voluntatem, sed voluntari- us viigenitus factus homo: at non, vt tu aīs, assumpsit hominem, οὐαλετοῦ Imo & ne- ei præbens conjunctionem, & cum filie- storianizan- tem.

Ergo, etiū intelligamus adunatas esse ^{Uno physica} substancialias, & hominem factum atque ^{non subiectum} incarnatum Dei Verbum: propter ea que ^{Verbum, aut necessitati, aut violentia.} videamur, aliquomodo dicere adunctionem naturalem, qua illam excludatur, quæ non est vera, sed γεννήτη, quamque nos etiam habuimus per fidem & fan- tificationem, propterea quod divinae nature participes fuimus; etenim sicut ait Paulus: *Qui adhaeret Domino, unus est spiritus;* ^{i. Cor. 6. v. 17.} non tamen necessitati & violentiae naturali impotabile & liberum Dei Verbum subjecimus.

Exponitur
exemplum
hominis a
Theodoreto
alatum, &
ad rem adhi-
betur.

Quod vero post adunationem nolumus ea, quae adunata sunt, a se esse sejuncta, nisi fallor, nec criminorum omnino est, nec culpabile videtur, cum præsertim ipse vir egregius Theodoretus vnum ex nobis hominem exempli causa proponens, in duo dividit non sicut: quamvis quantum ad hominis *τρεῖς* pertinet, divisionis patiens esse possit, eo videlicet, quod intelligimus, aliud animam esse natura, aliud natura propria carnem. Ergo simili ratione curiosi inquirentes, adunationem, quæ in Christo facta esse intelligitur, secundum *τρεῖς* quidem divinitatis, & humanitatis, conventionem veram per *τρεῖς* factam esse dicimus: non ignorantibus, aliud quidem esse præter carnem Dei Verbum, aliam vero juxta suam naturam carnem, præter Verbum. Adunatum vero semel dividere criminum est; nec in duos Filios separare vnum Christum, & Filium, & Dominum recta ratio permittit: in hanc enim scientiam nos sancta & divina scriptura dedit.

Objurgatio
Theodoreti
velur calum-
niatoris.

Psal. 51. v. 3.

Verum ille dogmatum veritatis nullam habet penitus curam, nec laborat discere aliquid necessarium, & quod vel mediocriter ipsi prodest possit, sed id tantum, quod nocere possit. Verum tamen cum mendacio glorietur, & calumniandi jactet se habere calliditatem, audiat a nobis: *Quid gloriari in malitia, qui potens es in iniustitate? tota die iniquitatem cogitavit lingua tua.*

Anathematismus quartus.

*S*iquis personis duabus, sive substantiis disperiat voces, quæ sunt in evangelicis, vel apostolicis scripturis, quaque vel de Christo a sanctis dicuntur, vel ab ipso de se ipso, & has quidem, ut homini, qui præter Verbum seorsus intelligatur, deputer; has vero, ut divinas, soli Deo Verbo; anathema fit.

Reprehensio heretici.

Objicit ite-
rum Theodo-
retus Cyrillo,
quod naturas
confundat.

*C*OGNATA hæc quoque supradictis: vult enim, tanquam commixtione facta, nullam esse verborum differentiam, quæ in sacris evangeliis, sive apostolicis libris, dicta sunt; cum præsertim Arius, & Eunomius, & ceteris hæresibus auctoribus hostem se esse glorietur.

Τὸ δὲ γε μὴ θέλω μή τὸ ἔνοπιν οὐφρέ-
σταί μηχάνη τὸ πάντα, καὶ αἰλυκῶν θερισμῶν,
Εἰν αὖ, ὡς γέ με φάσι), πόντελος αἴνοντα-
νον, καὶ μέρουν μακρύν· μέλισθ' ὅπερ εἰ αὐτὸς
οἱ ζητοῦντοι Θεοδορῖτος τὸ ἔνα τοῦτο καὶ
μέρας νοεῖντον αὐτοῖς τοὺς παραδίδυτα λα-
βεῖν, οἷον ἐάν τέ τινες μηχάνην κατοικεῖσθαι τὸν εἶπεν
τεωρίαν οἷον αὐτοῦ διδόντες τὸν εἶπεν τοῦτο
μὲν, τὸ οὐφρέστα, τὸ γένον τοῦ θεοῦ θεοῖς
φασι, ὡς ἐπειδὴ μόνιμον κατοικεῖσθαι φύσιν ήτοντο
χριστιανοί, οἷον δὲ τὸν κατ' ιδίαν φύσιν ήτοντο
οἰκονομούσι κατοικεῖσθαι φύσιν ήτοντο
τοῦ θεοῦ θεοῖς τοῦτον οὐκέτι οὐδὲ τὸν εἶπεν τοῦτο
μὲν, τὸ οὐφρέστα, τὸ γένον τοῦ θεοῦ θεοῖς
φασι, οἷον δέ τοι μόνιμον κατοικεῖσθαι φύσιν ήτοντο
τοῦ θεοῦ θεοῖς τοῦτον οὐδὲ τὸν εἶπεν τοῦτο
μέρας, παγδαλαγγύνοντος ημᾶς τοῦ θεοῦ τὸ
τοῦτο, οὐ τοποθέτουν χραῖσθαι.

Αλλὰ γέ τοι μὲν τῆς αἰλυκίας δομάτων
ἀλίσσει αὐτὸς πόντελος εἰς λόγους. Καὶ θεοῖς
εἰρητοῖς αἰλυκέστατον τοῦ θεοῦ, οὐ μετέλας,
παπανομένετο, παπανομένετο, οὐτε περιπο-
τειαν. Επιστρατεύεται δὲ γέ τοι αἰλυκέστατον τοῦ θεοῦ,
καὶ τοῦ μὲν αὐτοῦ παπανομένετο, οὐ παλατι-
κάς, αἰνούστα τοῦτον πρέπει. Τί ἐγκαλεῖ σο
κακία ὁ δικαστός; αἰνούστα δὲ τοῦτον τοῦτο
δικαστής θογούσις ηγαπᾷ Σου.

Anathematismus quintus.

Εἴτης παρεστῶσις δυοῖν, προσωποποιοῦ-
ται τοῖς τοῖς διαβήμασι, καὶ παποδικοῖς οὐγ-
νέμασι θλιψέντες φανεῖ, η θεοὶ Χειρο-
πέδη τῷ αἰώνιον λεγενδαίον, η περὶ αὐτῶν πολε-
ιστός, καὶ τοῦ μὲν αὐτοῦ παπανομένετον τοῦ
θεοῦ παπανομένετον ιδικάσιον παπανομένετον.
Τοῦ δὲ αὐτοποιεῖται μέντοι τοῦ θεοῦ παπα-
νομένετον. αἰδίθεα ἔστω.

Theodoretī θάνατος.

Συγχρήτης τοῖς τοῖς θεοῖς λεπτεῖσι. βόλει
γέ, ὡς καρπούς γενθυμαράντος, μηδεπίδην εἴτε λό-
γον μέσφερον, τὸ τοῖς ιεροῖς διατελέσις, καὶ τοῖς
παποδικοῖς συβεβαμμασιν εἰρημένων, οὐ τοῦτα,
πολεμεῖσθαι οὐτοῖς Αρείῳ, η ΕΥνομίᾳ, καὶ τοῖς λοιποῖς
αἵρεσισι ρήγης σημανθείρων.

ADVERsus THEODORETUM. 191

Εἰπάτω Κύρια ὃ τὸν θεόν μορφίαν διδάσκεις αὐτοῖς, πῶς αὐτὸν διδέγετε καὶ τὸν αἴρετον βαλεστρημένον, οὐ τεκνεῖτε, καὶ αρμόδιος τοῦτο τὸ τέλος μαρφῆς Εἰρηνῆς τοῦ Θεοῦ λόγῳ απεστάλιαν· ὅπου γὰρ τὸ ποιοῦτες, ἐργάτησα, οὐ κτίσα, οὐ πίνεις, καὶ μολύνεις, οὐ εἶδες οὐδὲν τὸν θεόν τοῦ Θεοῦ τοῦ μορφῆς.

Τίνειν τρέψεις, οἱ τερατία ἔκεινοις φρονοῦτες, οὐ οὐμάποι τοῦ, οὐ συναίσθειν τοῦ οὐ εἰσεῖν οὐ πατεῖ τὸν ψυχολογεῖαντες, δημοσιεύειν τὸν ὄλον οὐ ποιεῖτε, οὐ κοσμήσετε, οὐ κεραυνίζετε, οὐ πορτούριν, οὐ πολύσφερον, οὐ ποντοδιάμαρτον, οὐλον οὐ μελεδιάμαρτον, οὐ μελεζανέαν, οὐ μελεσίαν, μετάσθιμον τὸ Θεόν μα, Θεόν μα, η μελεκτίτης; οὐδὲ τὸ Πάτερ, οὐ μωσατόν, οὐδεῖσθαι τὸ ποτήριον τότε αὐτὸν ἐμόν. οὐδὲ τὸ Γάτερ, σώσον με ἀπὸ τὸν ὄλογον Τούτον, οὐδὲ τὸ Τινῶν σκλένειν οὐδὲν, οὐδὲ τὸ φόνος τοῦ Αὐτοῦ ποντού. οὐδὲ τὸν ἄντα τοῦ Αποκεντρωτοῦ αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν ιεροῦ ζωοσόλων τοῦ αὐτοῦ εἰρηνή, οὐδὲ τὸν γέρεατον; τοῦ οὐ πονεῖ, οὐδὲ τὸν θάνατον ταρσοφόρον; τοῦ οὐ κόπον, οὐδὲ τὸ θύνον; τοῦ πλεύτονα, οὐδὲ τὸ διάλιτον; τοῦ οὐ τὸν αἴρυκτον σηματίαν; εἰ τὸ Θεόν λόγου Τούτον, πῶς οὐ γνοὺς οὐ Τούτον Τούτον; πῶς οὐδὲν κατέβαται Τούτον Τούτον;

Et id quoque fere totum, quod paragrapho continetur, relatum est in v. synodo, velut Nestoriano errore, de duabus filiis, infectum, quod advertit Cyrilus.

Ταῦτα οὐδὲ τὸν ἄλλον τὸν οὐρανόν εἶται εἰπεῖν. πῶς γὰρ αὐτὸς ἔχει λόγον, τὸ Θεόν λόγον εἰ-

Dicat igitur divinorum dogmatum peritissimus magister, quomodo hereticorum blasphemiam possit arguere, humilia & servi forme verba convenientia Deo deputans Verbo: illi enim hoc facientes, & minorem, & creaturam, & facturam, & servum, & ex nihil factum, Filium afferunt Dei.

Et consentias
Ario atque
Eunomio.

Cui igitur nos, qui ab illis diversa probant dis-
sentimus, & qui ejusdem substantiaz
coæternum cum Deo & Patre Filium
confitemur, opificem omnium, & fa-
storem, & ordinatorem, & gubernato-
rem, & arbitrum sapientissimum, &
omnipotentem, imo vero ipsam per se
virtutem, ipsam vitam, ipsam sapien-
tiam. Cui, inquam, hæc deputemus:
Deus, Deus meus, ob quid me dereliqui-
isti; & illud: Pater, si potest fieri, trans-
fater a me calix iste; &: Pater, salva me
ab hora ista; & illud: Horam illam nemo
scit, nec Filius hominis. & cætera, que
humiliter ab ipso dicta sunt, & a san-
ctis apostolis de ipso conscripta sunt?
Cui elusionem ascribamus? Cui fati-
gationem & somnum? Cui ignorantiam
& timiditatem? Quis est, qui adiutorio
eguit angelorum? Si hæc Dei Verbi
funt, quomodo sapientia ignoravit. Vel
quoniam sapientia nominatur, quæ
ignorantia habeat vitium? Vel quomo-
do verum dixisse videbitur, omnia Pa-
tris se habere commemorans, cum non
habeat Patris scientiam? Solus enim, Matib. 24. v.
inquit, Pater fecit diem illam. Vel quo-
modo imago sit simillima genitoris, qui
non omnia habeat genitoris? Si non
mentitur dicens se ignorare, hæc quis de
ipso existimaverit; si vero novit diem,
& occultare volens ignorare se dicit:
videt qualis ex hoc blasphemia confe-
quatur; veritas scilicet mentitur. Sed
qui veritas vocetur, quæ contrarium
habeat veritati? Si non mentitur veri-
tas, neque Deus Verbum ignorat diem,
quam ipse dispositus, in qua judicatu-
rus est orbem terrarum, sed haber Pat-
ris scientiam, quippe imago simillima.
Ergo non Dei Verbi est ignorantia, sed
servilis forma, quæ illo tempore tanta-
sciebat, quanta inhabitans deitas reve-
labat.

Hoc de aliis similibus potest dici: Et argumen-
tum enim habet rationis, Dei Verbum di-
tatur dictum
istud Christi:

PATER, si cere ad Patrem: Pater, si potest fieri,
POSSIBILE transeat a me calix iste; veram tamen non
EST, &c.
Matt. 26. 39.

scit ego volo, sed sicut tu? Ex hoc enim rursus irrationalia multa eveniunt; & primum, discordare Patrem & Filium, & alia velle Patrem, alia Filium. ait enim: Verum tamen non sicut ego volo, sed sicut tu. Deinde in gentem rursus ignorantiam in filio esse videbimus, inventetur enim ignorans dicere: Si potest fieri, transeat calix. Hoc autem de Deo Verbo dicere impium est, & blasphemiae plenum: sciebat enim certissime, qui hujus causa advenit, qui sponte nostram naturam assumptus, qui se exinanivit, dispensationis mysterii exitum, propter quem sanctis praedicabat apostolis: Ecce ascendimus Hierosolymam, & Filius hominis tradetur in manus gentium, & flagellabitur, & crucifigetur, & tertia die resurget. Qui igitur itec pronuntiavit, & qui Petrum objurgavit deprecantem ne fieret, quomodo deprecatus esset ne fieret, si plane sciebat omne futurum? Quomodo autem non sit absurdum, Abraham quidem ante multa saecula vidisse diem ipsius, & gratulatum esse; & Iacob item praecantale salutares passiones, & Ieremiam, & Daniel, & Zachariam, & omnem Prophetarum chorum ipsum vero & ignorare, & liberationem poscere, & deprecari id, quod saluti mundi fuerat profuturum? Ergo non Dei Verbi ista sunt verba, sed servi formae, qua pavebat mortem, quia nondum mors fuerat resoluta; sed Deus Verbum haec dicere concessit, dans locum timidi, ut appareret geniti natura, & ne denuo & ceteris, id quod ex Abraham & David factum est, existimemus, ob profanos *haereticos, quorum factio tales blasphemias peperit.

* Manichaeos

Ergo ea, quæ divine dicta, vel facta, sunt, Deo Verbo ascribamus; quæ vero humiliter dicta sunt, servi formæ a- ptemus, ne Arii & Eunomii blasphemias æmulemur.

Réfutation orthodoxi.

Queritur Cy-
rillus calum-
niā libiferi.
NONNE multo melius, quæsto,
fuerat ipsum, vim perscrutari dicto-
rum, ab odio & prejudio liberum
animum retinentem? Verum id mini-
me agere dignatur; omnia enim ad suum
convertit arbitrium, & ait: Cognata &
hac

πρᾶγμα τὸ πάτερ. Πάτερ, εἰ δινατός,
πρέσβητος τὸ ποτίσμα ἀπ' ἑμέν. πλέον οὐχ ὡς
ἐγὼ θέλω, διὸ μὲν οὐ πολλὰ γὰρ συτελεῖται
τὸ συμβούλιον τῷ ἀπόπειρα. Εἰ τεσσαράκοντα, τὸ δι-
χονός τὸ πάτερ, καὶ τὸ γένος, καὶ τὸ πάτερ
διατελεῖται, ἐπειδὴ διὸ τὸ γένος. Ἐφη γάρ.
Πλέον, οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, αὐτὸς οὐ σὺ. * ὅπερ
πολλὸν αὐτὸς ἀγνοεῖς τὸ ταῦτα γένος θεοφοροῦ.
θεοφοροῦ γάρ ἀγνοεῖς. Εἰ δινατός, οὐ μή, πα-
ρέχεται τὸ ποτίσμα. τόπος δέ τοι τὸ Θεος λόγου
λέγειν, δινοτέστε, καὶ βλασφημίας γένεσις. γέδε
τὸ ἀρχαῖον, οὐ διφέρει τὸ ποτίσμα θεοφοροῦ, οὐ
ἔκανε τὸ ημετέρου φύσιν δινατεῖν, οὐ ἔκανε
κείσθετος, τὸ τῆς σιναριμίας μωτηκού τὸ πίλος,
* διὸ οὐ τὸ ζωνισμὸν πατεῖται τὸ ποτίσμα. Ιδού, * δι-
δινατορεῖν εἰς ιεροτέλιμα, Εἰ οὐ γένος τὸ δι-
δινεῖται τὸ ποτίσμα εἰς χρήσης ἐπιτάξιν, εἰς τὸ
εἰπατέαν αὐτὸν, καὶ μεταγωνική, καὶ συναρμόνική,
καὶ τῇ τεττῃ ἡμέρᾳ δινατοτάτη. οὐ τίνονται τοι
πατεῖταις, καὶ τοῦ Γένεων διττηκατας ἀπ-
δινατορεῖται τὸ ζωνισμόν, πάσις ἀπόλυτα μη γε-
νέται, οὐ τεφός εἴδει πολὺ τὸ ἐσόδιον; πάσις
οὐ τὸ σῶμα τοῦ Αρχαῖου, Αρχαῖον μὲν ποτε πολλὴ^ν
χρέας ιδεῖν τὸ ημετέρον αὐτοῦ, Εἰ χρείαν, καὶ
Ηρακλέους δινατοτάτης ποτε τὸ ζωνισμόν;
Εἰσοιδει τὸ ζωνισμόν εἴδητε ἔσται; Σέκοιδε οὐ τὸ Θεος λόγου τέλον τὸ γένεσις,
διὰ τὸ διδύλιον μορφής τὸ διδύλιον τὸ δινατοτάτη,
Ζεφεὶς τὸ μή παντούτῳ τὸ δινατοτάτη. * οὐ οὐθείς *
λόγος τούτο τὸ ζωνισμόν συνεχόμενος, χάραξε διδύ-
λιον τὸ διδύλιον, οὐ φάνη τὸ περιθέτον τὸ φύσιον,
καὶ μηδέποτε, οὐ φάνηται τὸ Αρχαῖον, οὐ
Δαΐδηον τὸ πατεῖταις. οὐ τὸ δινατοτάτη αἰρετι-
κόν οὐ συμμοιχα πατεῖταις, τούτον τὸ βλασφη-
μίας ἐχόμενον.

Οὐκοῦν τὸ μὲν ποτίσμα εἰρηνίκα καὶ π-
τεροκάτενα, τὸ Θεος λόγου ποτίσματα. τὸ
δὲ ταπεινόν εἰρηνίκα, καὶ πετεροκάτενα, διδύλιον
μορφής ποτε ποτε διδύλιον τὸ δινατοτάτη.
οὐ μή τοῦ Αρέου, καὶ
Εγγρούσιον βλασφημίαν ποτε ποτε.

Απολογία Κυρίλλου.

Καὶ πῶς τοῦτο ἀνείνον, ὃ τοῦτο, πῶς τοῦτο
εἰρηνίκων βασιλίου δινατοτάτη, μήτοι τε, τοῦτο
πετεροκάτενας γένεσις ἐγένεται τὸν Διγνοῖον;
διὸ μηδέποτε μὲν τοῦτο δρᾶται αἴτοι. πετεροκάτενος
πάλιν διττοῦ τὸ μὲν δινατοτάτη, καὶ τὸ φύσιον. Συγχρήτη
ταῦτα

Ταῦτα τοῖς ἡδὸν φρεγματίσιον· Βύθεὶ γένεται, ὃς καὶ σωτηρίας γενήσεις, μιδόμενος Εἰναι λόγον φρεγμάτου, τὸν δὲ τοῖς ιεροῖς αὐτοῖς θυμίσιον, ἢ τοῖς θεοτοκοῖς οὐρανίμαστον Εἰρηνάριον· καὶ ταῦτα πολεμεῖν ἔπειτα Αρείῳ, τῷ Εγγύοισι, εἰ τοῖς λοιποῖς αἱρεσίᾳ δράσις στηματίζεται. Διὰτὰ δὲ τοῦτον μὲν οὐκίσιν, ἐχώ δὲ Ταῦτα τὰ δέσμηκα τῷ οὐκεκεκλεψίῳ διλατάσις ταῖς Φύσεσι, Φυρρίν τε, εἰ σύγχρονον ἀπομεῖναται εἰς Σηπίαν, οὐτονούμην τῆς δοξάζειν ορθάς.

Αλλ' οὐδὲ λόγον μέγασσον δύνηται λέγειν· ἕρθε
ἡ, ὅτι οἱ αὖτις γεγονοί θεοπεπάνω, οἱ δὲ
αὐτοῖς θεοπίνως, ἐπειδὴ τῷ παρεπαντὶ φέπουσι
δέῃ· οἱ δὲ Εἴσοι τοῦ τὸ κενάπεπος μέροις αρ-
μανδιάτεροι. Καλῶντας δὲ Φαέθυντας, οὐ ταρ-
σώντας δύσιν αἰλιάλων εἰσόπου διηγημένοις ἀ-
ποκαλέσθησαν· εἰ τούτοις εἰς ὁ κύριος πήρε
Ιπποτοὺς Χειρόδης, μία τε πτήσις ή εἰς αὐτὸν, καὶ ἔν
τι βάσπισμα, ἐπὶ τούτης ποιήσας αὐτὸν καὶ ταρσώ-
πον ἀνέβη. Καὶ τοῦτον ὁ αὐτὸς Θεός τε ὄμοιο,
καὶ αὐτοῖς, αριστοῖς αἱ αἰτίαι, καὶ δίχα μέμνη
ποντίος, θεοπεπάνως τε ὄμοιο, καὶ πόλιτοι καὶ αὐ-
τοῖς θεοπίνως ποιεῖται Τοῖς λόγοις· οὐτε τῆς θείας
αἰτία, καὶ ἀπρότιτου Φύσεως μετονομαζούμενη
ταῦτη γενούσις τῆς ή πατέσσι ταρσοφόρος, Αἴ-
τοι δὲ λεγοῦσι αὐτοῖς θεοπίνως· οὐτε μηδὲ αἰτίαν
τοῦ οικειωμάτος τοῦ μηδέποτε Θεός, οὐτε μηδὲ τοῦ
εἴδος Θεός, καὶ διαθεοπίνως καθ' ἡμέας μένειν
καρπούσης.

Πάτεια Κύρια ἔστι τὸ ἑνὸς Χειροῦ, τὸ τε
θεοπρεπῆ, καὶ τὸ αἰδεῖτικα. εἰ μὲν γὰρ οὐ γέ-
γονεν διό Θερπός ὁ ἐκ Θεοῦ πάτεις λόγος, μη
λαζείτω καθ' οὓς αἱ θερπίναις. εἰ δὲ ἀληθές,
ὄτι τοι θερπίλοις οἵμην μετήχει αὔμενος, καὶ
Γερύς, καὶ αἴσιοις τούτοις ποδῶν τοῖς αἰδελφοῖς,
οἵμην δηλούστοις. τὸ δὲ οἰκονομίας βιτεχές δυον-
τοτάτας Διοσκορεῖς, φωνᾶς αἱ θερπίναις οὐκ
απέργειναι, καὶ δια λόγους σηματοφορέτες Διο-
νύσιοις οὖν, ως ἐπέρθα κατ' ιδίαν γένος, τὴν τε
δούλας μορφήν, κατατέθη αἴσιοι φασιν, μάλιστας
αποδιδόντες;

Αστερού το πομπέλας, οι σκηνές μὲν διάνεας Ταῦτα αριστερήν διαφρονία, εἴται τὰς ὄρθις πίστες τεων τούτων διαπομπήν αὐτοῖς ἔχον τὸ κατίκηματος λόγου. ἀμενον δὲ Φωτίῳ αἱ, ρητοὶ πολὺ λίγαις διαφέρεται, Ταῦτα ανθερπίνας αἰδίατη Φωτίᾳ, οὐχ ἐπέρα παρεργάπια μὲν οι, ποιητικά τε ιδιαῖς, ὡς αὖτις μέρος γένος, την τοις δούλαις μορφῇ, κατὰ λόγον ἔστος αὐτοῖς παρεργάπια δὲ μελλον Ταῦτα ανθερπίνας αὐτοῖς μέρον

huc supradictis vult enim, tanquam commixtione facta, nullam esse verborum differentiationem, que in sanctis evangeliis vel apostolicis dictis conscripta sunt; cum perficiunt Ario, & Eunomio, & ceteris hereticiis auctoribus hostem se esse gloriaretur. Et haec quidem ille: verum tantum abest, vt ego dicam naturas inter se fuisse confusas, & confusionem, commixtione, ac conversionem suscepisse, quantum abest, vt ille recta sentiat.

Sed neque verborum quidem differ-
entiam sustulimus: scimus enim, hæc
quidem divine facta esse, hæc vero hu-
mane; & quod hæc excellentissimæ con-
veniunt gloriæ, hæc sint exinanitatis ap-
tiora mensura. Oportere autem asseri-
mus, ea personis duabus a se penitus
divisi non deputati: nam si est unus Epheſ. 4. v. 5.
Dominus noster Iesuſ Christuſ, una
fides in ipſum, & unum baptisma, una
erit & vniuersi ipsius recte persona. Et si
erit ipſe Deus simul & homo, decet ip-
sum certe & divine simul facere & hu-
mane sermones; cum neque inde divi-
na iphius arcanaque natura illa ex par-
ticula fiat maiestate Patris inferior; &
illa dispensatio cum carne credenda sit,
quod cum sit Deus, homo etiam juxta
nos factus dicatur.

Omnia igitur vnius Christi sunt, di- Imo ab ad-
vina atque humana: nam si non factum versariis tolli
est homo Dei Patris Verbum, non jux- mysticium in-
ta nos sane loquatur humane; sin au- carnationis.
tem verum est, ipsum similiter ac nos
communicasse sanguini & carni, affi-
milans se per omnia fratibus, nobis
scilicet; quare dispensationis rectissi-
mam rationem stultissime reprehendunt,
qui vocem non patiuntur huma-
nam, quique sermonis, propter dispen-
sationem factam, humiliatorem, tanquam
alii seorsum Filio, servi formae, ut ipsi
auunt, deputare festinant?

Ineptum est autem, eos hæreti- Et introduci
corum quidem malignitatem hor- duos filios.
rere se dicere; rectæ autem fidei tra-
ditionem nolle sectari: præstabilius au-
tem sit, & multo doctius, voces
humanas aptare, non alii perfo-
næ, que intelligatur seorsus Fi-
lius, & servi forme, sicut ip-
si dicere consueverunt; sed magis
humanitatis ipius deputare mensuræ:

decuerat enim, cum esset Deus simul & homo, per utrosque eum procedere sermones.

Quod probat Admitor autem, quod simulet quidem ipse quoque, confiteri, quod sit unus Christus, idem scilicet Deus simul & homo; deinde tanquam in oblivionem delapsi corum, qua recte habere arbitratus est, unum dividat rursum in duo. Ponit enim Salvatoris vocem dicentis: *Mate. 13. v. 31.* *De die autem aut hora illa nemo scit, nec angeli celorum, nec Filius, nisi Pater.* Deinde sapientiam esse affirmans Dei Patris Verbum, & omnia futura praescire, adjicit & ait: *Non ergo Dei Verbi ignorantia, sed servi forma, que tanta eo tempore sciatis; hoc & de aliis similibus dici possunt.* Ergo si non mendaciter dicas unum Christum, & Deum Filium, eundem Deum simul & hominem: quare dividis, & duos dicere Filios non erubescis, nisi forte non videantur duo esse omnino, is qui habeat scientiam praefinitam, & is qui omnia sciat, & qui particularem accipiat revelationem, & qui sit perfectus sapientia, & tanta cognoscat, quanta etiam Pater?

Si autem est unus & idem, propter adunationis verissimae rationem, & non alius & alius divisus & separatim, ipsius est omnino scire, & videtur nescire. Ergo scit quidem divine, utrum sapientia Patris. Sed quoniam inscitae humanitatis mensuram subit dispensatorie, & hoc quoque cum aliis familiariter facit; quamvis, sicut nuper diximus, nihil prorsus ignoret, sed sciat cuncta cum Patre.

Car dicitur esurisse, &c. Quam igitur ob causam esurisse diciatur, & fatigatus esse ex itinere, cum sit vita & vivificus, utpote Deus, & Ios. 6. v. 31 cum sit ipse panis virius, qui de celo descendit, & vitam dans mundo, & ipse Ep. 13 v. 10. sit idem virtutum Dominus. Scilicet ut factus fuisse homo vere creditur, familiaria putat humana, nunquam naturae suae bonis excedens; sed ea immota retinens, in quibus erat semper, & est, & erit.

Theodoretus Qui vero revelationem datam esse
arguitur, qua- commemorat servi forma a Deo inha-
si dicar Chri- bitante, & eam praefinitam, Prophetam
stum esse pro- nobis ostendit Emmanuel, & hominem
phetatum. Οὐαὶ δέ, & aliud nihil.

Θαυμάζω δέ, πότις Λευκορίνεται μή γέ εἴ-
πει ὅμηλογον, ὅπερ εἰς βέτη ὁ Χειρός, ὁ αὐ-
τὸς δηλωνότι Θεός ἐμοί, καὶ δὲ Δεσπότης εἰς λιθόν
δε ἀστρο τάντελεθεῖς, ἂν δι' ἔχει ταύτην φέρει,
δίποτι παλιν εἰς δύο τὴν θέσην την οὐδέποτις οὐδὲ
γά τε θετέσσας Φαντα λέγοντες· Γεράνη τὸν ηγε-
ταν σκέψιν, ἐν τῷ οὔρα, σοῦδες οἰδη, σοῦδει
αἴθριοι τοιούτοι, σοῦδε ὁ νῖτις, εἰ μηδὲ πατέρ.
εἶτα (Φερά τῇ) Δικτύεσσαθύρες τὸν Θεόν
Φῶτη λέγειν, πατέτα τε εἰδεῖς τὰ ἔσθια,
τασσεταπάγια, καὶ φονιν· Οὐκέ τά Φεος λέγει
η ἄρνη, αἷλος τὸ δεύτερο μαρφόν, Στοιβάτη
κατ' ὄχιον καρφοῦ μαρκοκέτον, ὅστα ἡ σούκηδ-
σα θετταίς απεκάλυψε. Ταῦτα καὶ ταῦτα τὴν ἀλ-
λαν * ὁμοίας βέτη εἰπεῖν. Κόκοις, εἰ μηδὲ ^{ιωατις}
γάνδη λέγων ἔνα κύστιον, καὶ Χειρόν Ιπποῖ, τὸ
αὐτὸς δηλωνότι Θεόν τε ειμός, καὶ δὲ Δεσπότης,
αὐτὸς ὁτον Διάρρης, καὶ δύο λέγων γρέες, οὐδὲ
ἐρύθρις; Ηδὲ οὐχὶ δύο που πολύτας εἶναι δι,
εἰσφερεῖσθαι οὐχὶ ὁ αὐτὸς ταῦ Μεμβρυνίου ἔχοιτι
μαστοῖς ὁ πολύτας εἰδέσθαι, καὶ ταῦ μεσικῆς διχο-
μάνης τὸ ποταμέλινθον ὁ τέλφος τὸ Φερά, καὶ
Τοστάτη γενιώσκων, ὅστα ἐστὶ πατέρ.

Καὶ εἰπὼν δέποτε εἰς τὸ πέρι τοῦ αὐτοῦ, οὐχὶ τὸ διηγόμενον ἐνθεωρεῖς θεῖμον, ἐπειδὴ τὸ πέρι τοῦ μηδέποτε μέρους, περὶ τοῦ πολυτελεῖτον εἶπεν ὁ Καίσαρας, οὐδὲ τοι καὶ τὸ μηδέποτε μέρος θεῖμον. Σύνοψις μὲν καὶ λέπτων θείκας, ἀλλὰ τὸ πατέρες διηγήσεις, διηγήσεις δὲ τὸ τῆς αὐτούς πολυτελεῖτον μέρον, σύνοψις μὲν καὶ λέπτων θείκας, κατατετάχθεισαν διηγήσεις, παραγόντας τὸν τοῦ πατέρος πολυτελεῖτον μέρον.

Ο γε μὲν ἐποκέλυψεν λέγω δεῖδα τῇ θεῷ
δούλῳ μηρῷ τῷ δὲ τὸν εἰσικόπτην Θεόν, τῷ
τείχι τημετεράνων, παρθήνοις ήμεν ἐπο-
φαίρις τὴν Εμπατεύη, καὶ θεοφόροις αἱ δεσπόται, καὶ
Ἑπεργοὶ οὐδέποτε.

Αλλαχ γένοισται ούτε Θεός, ούτε αιστραγάν-
τον Επίπεδον. Εἰ γένοιστο τὸν Θεόν λόγος, φοῖος, οὐ
κεχειρίζεται· Πάτερ, Εἰ δικαίων, πολὺ βέται
αὐτὸν ἐμοὶ τὸ πονητεῖον τοῦτο. ταῦτα μὲν μήδοντος
τούτους τούτων πατέρων, καὶ τούτοις, Φοῖοι, Κάτιοντος,
οὐτὸν τούτῳ θετέλειν ἔργονται τὸ πα-
θεῖν αὐτον. σύνοισι οὐκ εἴην, Φοῖοι, αὐτοῖς μὲν
τὸν Θεόν λόγον φανταστὸν πανούσιν] τοίνυν καὶ τούτους
τοῦ προτέρου ὃ τοῖς οὐταντούσιν παραδόντος λο-
γοφοροῖς. σύνοισι ἐπειδὴ Οἱ δοκεῖ τὸ μὲν Θεόν
λόγον τοῖς τοιαύταις φανταστούσιν δεῖν, μαρτ-
υρὸν δὲ αὐτοῖς πάντα πέποιθον τῷ δινήσκατον μερῷ· ἀρτὸν
Εἰς δύναται ποιεῖ καταληπτός τὸ ἑταῖρον, καὶ τοῦ
τοῦτο τῷ διφρεγομένῳ πατέρων πατέρων; ἐρψτὸν τούτων
τούτων, τούτων, καὶ τούτοις, ἐπονέμοντο λογοφοροῖς, οὐτὶ^{τούτων}
εἰ αὐτοῖς, καὶ λόγοι πέρα τῆς φρεπούσας, δι-
πλαντίσαντο τὸ πατέρος τῷ δινήσκατον μερῷ, καὶ
λογοφοροῦν ὄφελον, ταῦτα τὸ πατέρερον, καὶ τούτους
αὐτῶν τῷ τοιαύτῳ πατέλειν ἔσται τοῖς οὐταντούσιν,
καὶ τούτους τοιαύτους τοῖς πατέλειν νεκτητούσιν. ἐδήλωτο
δὲ οὖν ὡραῖον, Φοῖοι, καὶ διδίλια αὔμενον, οὐ
τοῖς πατέλειν νεκτητούσιν αἰολεύθεντος ἥρημένος. ἀρτὸν
οὖν οὐκ αἰσθάνει πεφλυαρηκών Εἰσῆν; τις οὐ-
ποταστούτος τοιαύτων καρδιάστης;

Ἐγώ δέ, ὅπις μὲν σμικρός ταῦτα εἰς Θεούς φωνή
λέγω ποιῶντα δέδοται μὲν θεραπεία, Φάσιν δὲ ὅπερ
δέδηται ποιήσεις· Συνταῖχται δέ τοι κεκαπτινή, τίνος δὲ γε-
νεαλόγος νοοῖσθαι, Καὶ τὸ τέλος πατέρων εἶναι σωτήρ; Εἴ
μη γὰρ, ὡς αὐτοί Φασιν, ήττα δούλως μερῆν, πάτερ
οὐ σὺν απέραντος τῷ Δαΐσιον πάντας, ή Ήττα κε-
κεκαπτινή Εἴπουν, Εἴ ταχειστάθησθε τούτῳ Θεός;
Εἴ δέ αὐτοῖς οὐ σὺ μορφή, Εἰσιστοτε τῷ Θεῷ, Καὶ
πατέρων ταράχων λόγος, έστιν τὸν κειμένην λέγειν),
πάντας δὲν πάλιν, ή Ήττα κεκενάτα) Εἴπουν εἰκόστας,
Εἴ τοι διατίστοις τοῦ κεκενούν; κεκενούν δέ τοι Θεῷ
λέγω, πατέρη οὐτε εἰδόπη τοῦ Εὐπάτρου, δέ δράστη
η, καὶ εἰπεῖν τὴν αἰδεσπειράν, Αὐτοὶ δέ τοι
σύριγχοι συνεδροῦντες.

Αλλ' εἰ δέ γέροντες Σερποι, καὶ σύντα τοῖς
πον αὐτὸς ὁ τὸ μυστικόν λέγεις οὐτε φίσιν
δικησθεῖσιν· μεριόπτειον δὲ οὐκ εἴπει Σερπο-
τικόν ψευτηρίους, οὐδὲ τὸ κορώνη Κρητικοῦ,
εἰς ζωὴν. Σύντοιον τοιούτοις δύσιν, ἀλλ' αἱ
ἐν Χειτά, ηγέτη, ηγέτη Θεῶν, οὐδὲ πεδιαγήμηται,
ηγέτη τὸν ἀγάπων ἀποτέλεσαν αὐτοῖς οὐδὲ φωταί,
τὸτε τὸ γένος τὸν κορώνην Κρητομηρικώντων Φυσι-
τεῖ, οὐδὲξαν οὐδὲ πεδιαγήμηται, οὐτε μηδέ
διρούμενοι οὐκ εἰκονιζεις· ἀλλ' αὐτὸς τὸν λόγον

Verum callidum aliquid se dicere & Solvitur objec-
inexpugnabile arbitratur: Nam si Dei tio petit a ex
Verbum, inquit, est quod exclamavit. verbi Chri-
PATER SI POTES FIERI, TRANS- sti: Pater, si
EAT A ME CALIX ISTE. Primum possumus ob-
quidem a Patre discordat, nec recte recusat.^{39.}
bibere calicem: cum sciat, inquit, quod
mundo salutari futura fuerat passio: igitur
non sunt, inquit, Dei Verbi tales voces.
Audiat igitur contra super hoc quoque
a nobis, qui tam infirmis rationibus
nutrat & titubat. Ergo quoniam tibi vi-
denter tales voces a Deo Verbo re-
moveri debere, & foli deputari forma
servili, nonne in duos filios unum divi-
dis, & cui hoc sapientium videtur ob-
scrum? Dixerit enim fortasse aliquis,
tuas sequens rationes, quod nec verifi-
mire sit, nec rationabile, recusare passio-
nem servi formam, & discordare a Pa-
tre, & ab eo, quod inhabitaverat, Ver-
bo, cum sciret passionem salutarem
mundo futuram, & vita causam illis,
qui fuerant morte devicti. Oportebat
ergo, inquit, ipsam videri timiditatem su-
periorem, & divinis imperiis obtempe-
rantem. Nonne igitur te sentis frustra
garrire? Unde hanc sententiarum vulga-
ris inventio?

Ergo, quod omnia quidem humana
Deo Verbo parvula & exigua videan-
tur, sane confiteor; sed requiro, ex-
inanitas cuius facta esse intelligatur, &
quis volens eam sustinuerit. Nam si, vi ipsi
a iunt, servi forma, sive id quod erat ex
femine David; quomodo & qua ratione
exinanitum sit, cum a Deo assumptum
sit? Si vero ipsum Verbum, quod erat in
forma & aequalitate Dei & Patris, ex-
inanitum se dicitur; quomodo rursus vel
qua ratione exinanitum sit, si recusat
exinanitatem? Exinanitas autem Dei
Verbi, quod nescit pati conversionem,
est agere aliquid vel dicere humanorum,
propter conventionem dispensatoriam
carnis.

Sed etsi factus sit homo , nullo tamen modo naturam ejus mysterii violat ratio : manit enim id quod erat , etiam si ad humanitatem , propter mundi salutem , vitamque descendereit . Igitur non personis duabus , sed unius Christo , filioque & Deo , evangelicas ac sanctorum Apostolorum reputabimus voces ; neque divinam ipsius naturam , & gloriam minorem facientes , propter humanam , nec distinctionem abnuentes ; sed ipsius Verbi

évaſſeſſor propter nos factam esse ſpēdāy mēdiōrēs tue dī nūas cīar ſe-
cruentes.

Anathematismus quintus.

Si quis dicere audeat, Christum esse hominem θεόφορον, ac non magis vere Deum, utpote unum filium per naturam, eo quod Verbum factum sit caro, & communicari similiter ac nos carni & sanguini; anathema sit.

Reprehensio heretici.

Theodoreetus
calumniatur
Cyrillo, qua-
dict Verbum
in carnem
fuisse conver-
sum.

COMMUNICASSE quidem similiter
ac nos , sanguini & carni , & animæ im-
mortali Deum Verbum , eo quod hæc
ipsi sint adunata , confitemur . Carnem
vero Deum Verbum conversione fa-
ctum esse , non dicimus ; sed illos etiam
qui id dicunt , impietatis arguimus .
Quam autem contrarium id sit jam ante
dictis , videre licet : nam si Verbum in
carnem conversum est , non communica-
vit certe carni & sanguini ; sin autem
carni & sanguini communicavit , quasi
alius præter hæc , communicavit : si ve-
ro caro aliud est præter ipsum , non est
ipsum in carnem conversum . Ergo no-
mine communicationis videntes , ut unum
quidem Filium adoramus , & eum , qui
assumpsit , & eum , qui assumptus est ;
differentiam tamen cognoscimus natu-
raram .

Explicat quod
sensu poterit
Christum dicere
posse hominem.

philochium de sancto Spiritu, hoc est
vitus nomine, & in interpretatione psal-
mi quinquagesimi noni. Vocamus autem
Στροφόπον, non ut particularem nescio-
quam divinam gratiam accipientem, sed
ut omnem habentem adunatam Fili-
deitatem; hoc enim explanans beatus
Paulus dicebat: *Videte, ne quis nos sedu-
cat, propter philosophiam & inanem glo-
riam, secundum traditionem hominum, se-
cundum elementa mundi, & non secun-
dum Christum; quia in ipso inhabitat om-
nis plenitudo divinitatis corporaliter.*

Responsio orthodoxi.

Explicit Cy-
rillus, cur &
qua ratione
rejicit no-
men Christi.

Hic quoque vanas cum fabulas exercere nullus est labor ostendere; asscriimus enim, a nullo oportere Θεόποι hominem nominari Christum, ne juxta unum aliquem intelligatur fuisse sanctorum; sed Deum magis verum hominem factum, & incarnatum Dei Verbum.

Araignaeus s.

Επίς πλακέ λέγει θεοφέρον αὐτοφέρον το
Χεισόν, καὶ οὐχί δή μετάλλον Θεόν Εἴηντα κατα-
δημέναν, ὡς γένεται, καὶ Φύσιν, καθό γένεται φέρει δή
λέγεις, καὶ χεισινούσικα τούτου πλακώσια τοῦτον αἴ-
ματος, καὶ θρόξις αἰδίητη ἔσται.

Θεοδωρήτου Ανδρέαπη.

Κεκοινωνέναι ήταν τὸ Δεπλοῖς αἴματος,
ἡ Σφρήξ, η Λυχνίς αἴθανάτου τὸ Θεόν λόγου, οὐδὲ
τὸ ἔναντι τὸ ποτὲ Καπνός φαῖτον. Σφρήξ δὲ τὸ
Θεόν λόγον Εὐηνὴ ήταν γεγονότα, οὐ μόνον οὐ
λέγοντες, θλιβάτης τοις λέγοντας αἰσθανέας γε-
φύεται. Σάντιόν τοντο οὐτούς τοις Εἰρηνιδοίς
ζεῖν ιδεῖν. Εἰ γὰρ ἐπάπτη ὁ λόγος Εἰς Σφρήξ,
οὐ κεκοινωνέναι ήταν Σφρήξ οὐδὲ αἴματος. Εἰ δὲ
Σφρήξ οὐ αἴματος κεκοινωνέναι, οὐδὲ ἄλλος τὸ
τοῦτο κεκοινωνέναι. Εἰ δὲ ἄλλο οὐ πᾶς εἰπών τὸ
Οὔτε, σὺν αἵτοις ἐπάπτη Εἰς Σφρήξ. Σόκοι δὲ
τῆς κοινωνίας οὐθενὶ γενέσθαι, οὐδὲ ἔτι εἰδού-
σιν ταπεινωμένην τὸ λαζάρον, οὐδὲ τὸ λαφύτην.
Τὸ δὲ Φύσεων τὸ Μαφοσεῖτο γινείσθαι.

Απαρχή Κυρίου

Καὶ τοῦτο ὃ πάλιν εἰσγεμιθοῦστα δικινέι,
χαλεπός σύνειν. Φαῦλος γὰρ τὸ πῆδις οὐ μη γενία
ταχές θύεσθαι μὲν δεσπότων ἐνομάζεις τὸ
Χειστόν, οὐα μη καθ' ἓν τὸ ἀγέλων κοιτά, Θεοῖς
οὐ μεττόν οὐδὲντος σύνειν δεσπότησμα, οὐ διε-
καλέοντο τὸ Θεοῖς λόγον.

Επιπονήτε δὲ πάλιν οὐτοις τοῖς ὄρθοις
Σιρινόδοις, καὶ ποτίλας περιπλέκεται, καὶ
λευκηρέσ, φυσικόν. ἡμας Εἰς πιεῖ τὸ Κρήτης
Φύσιν καὶ θεραπείαν λέγειν τὸ Θεοῦ λόγον,
Ἐ λογοτονούσιν εἰρηνήν, εἰ ἀνταντάρχειν
δικεῖν, αἱ Κύριαι αἱ Εἴτης ἀρχαῖς οἱ τὸ Θεοῦ
λόγοις. ὃ γένεται πλάστεις τοῖς, τέτοιοιον
ἀναγένεσις ἐργάζεται Εἰς Κρήτην τὸ Λαόν γῆς
μεταπεποιητὸν λέγοντας τὸ θεῖον τε, ἐπικήρυξην
τὸ Λαόν Φύσιν, ἀρχαῖς δὲ ἀπόδοτον ἔμαρτον
γουώτων αὐτοῖς παρεστατον πόνον δαπάνην
κενότος, Εἰς γένεται πλανεφόρος τοῖς οὐ-
δαμότερον παπατεμένος, ὅπερ εἴρηται καὶ Φύ-
σιν, ἐπιαλλούσιον τοῖν ὁ Θεοῦ λόγος. τὸ γένος
οὐτοις στέπλακτος, ἢ καθεραντος τοῖν, αἱ τα-
σιν αἰχθεῖσαι, καὶ μετέστησαν τοῖν αἰσθητοῖς
εἰλατα, Φερούσιν γένεται, ἐπιλέγειν;

Καὶ απίπτημεν τοῦτο, ὅπερ καὶ μετεβαθ-
μός παμπάτη Θεοῦ Εἴτης τὸ Εμπαντόλ, πα-
φύλακον αἰτοῦ μέτρου σκυνενεμηκός εἰς τούτος
Θεούσιον· αἱ θεραποντὸς γένεται Φύσις θεοφόρον αἴ-
τον, ἢ ὥρατο καθ' ἡμᾶς, τοῖς ἑκατοντάς ἔχοντες
τῷ φύλῳ αἰτοῦ παμπάτης τὸ τῷ ὥλων Θεον.
καποιοῖς γένεται τοῖς καρδιαῖς ἡρόει, καὶ εἰσιδινοὶ τοῖς
Θεοῦ ζωμότος. ἔτι δὲ οὐ ταῦτα αἱ θεραπονταν Εἴ-
την θύμεθα τὸ λόγον, καὶ Θεοὺς εἰς αἱ θεραπο-
νητικῆς τομῆς. Εἰ γένεται αἴματος ἢ τὸ
μεγαλεῖον Πατέρος Φώνη, ὅπερ εἰς αἵτας ποδόκοντος
καποιοῖς ποδὸν τὸ πλήραμα τὸ θεότητος Σεμα-
νιάς, τοῦτον ἔτι, οὐ γέλιας. Άλλος διο τὸν θέα
Φύσιν Εἴτης Θεοῦ τὸ πατέρα, καὶ ἔτια κιελον Ιη-
σοῦν Χριστὸν, δι' οὗ τοῦ ποδόντα.

Φάμενοί δὲ οὐτοις, ἐπὶ τοῦ θεραπείου κατοικεῖν τὸ
πολύμερον, ἢ γεννηταὶ πατέρων. Τοῖς
τοῦ κατοικεῖν τοῖς οἰκιστοῖς πηλίνας· διὸ δὲ ἀντεῖχεν
τὸ αὐτὸν πηλὸν ἐσθιει. Άλλος διο τὸν νοῦτον, καὶ
ἔτι καὶ σωθεοντὸν θεραπεύτη Κρήτης, ἐπὶ τοῦ
αὐτοῦ κατοικεῖν τοῦ Φύσης περιέσθε. Νέοντας
γένεται οὐ πατέμενος τὸ οὔρον τε, ἐπιθεραπεύτης τοῦ
πάτερος λόγον; ποτὲ μὲν γένεται Φύση Χριστὸν, ἐπὶ
νιόν, καὶ κιελον, τὸν αὐτὸν Θεού τοῦ οὐρανοῦ, ἐπὶ τοῦ
θεραπεύτη ποτὲ δὲ τοῖς τοῦ πατέρος περιπλέκτης τοῖς μέ-
τεροις, θεοφόροις δὲ θεραπεύτης οὐρανοῦ αἵτης. οὐρανοκε-
τεῖται πατέρας οὐτοῖς αἵτης οὐρανοῦ θεοῦ, εἰδοῦσι
οὐ Θεοὺς μηδέτερον, καὶ τοῦ μάλλον, αἱ στοιχεῖα τοῦ
αἵτητοῦ τὸ λόγον, κατατείχει στοῦ οὐρανοῦ. Άλλος οὐχ ἀδε-
τάντη ἔχει τὸ θεότητον τοῦ Φύσης γραφήν. Γέγονεν γέ-
ται οὐ λόγος, καὶ ἐπειώσατο στοῦ οὐρανοῦ, οὐα μὴ οὐς
οὐδὲ καὶ Κρήτην, ἐπιτασσον Εἴτης τὸ Κρήτης
αἵτητον μεταπεποιητὸν Φύσιν. ὃ δὲ γεγονές Κρήτης,

Increpat autem iterum, quæ recte Diluit etiam
sunt dicta, & fallit modis variis, atque niam, de Ver-
mentitur. Ait, dicere nos, in naturam
carnis Dei Verbum fuisse conversum,
& erui rationes ex alto, per quas pro-
bare contendit, Dei Verbum non esse
veribile. Quod vero sapius dixi, dicam
nunc quoque necessario, cum nemo sit,
qui in carnem terrenam, divinam im-
mortalem Verbi naturam conver-
sam fuisse dicat; sed inconvertibilem
eam omnes confiteantur. Parcite jam
inanis labores impendere, ut eis, qui
in nullo decepti sunt, positis ostende-
re, quod & invertibile sit per naturam,
& incommutabile Dei Verbum. Quis
enim adeo stupidus, vel mente captus
est, qui tam dedecorosa, & ipsis forte
etiam insipientibus abominanda, senti-
re velit & dicere?

Ego vero vehementer admiror, quod Et arguit
cum ubique affirmet, Deum esse Em- Theodore-
manuel, Prophetæ ei mensuram in his ram contra-
tribuisse convincatur: ait enim ipsum esse
hominem θεόπορον, vt videatur esse jux-
ta nos, qui habemus inhabitantem
Deum in nobis per sanctum Spiritum:
inhabitat enim in cordibus nostris, &
sumus templo Dei. Minime vero tan-
tumdem est, dicere Verbum factum esse
hominem, ac Deum in homine inhabi-
tare; nam licet vera sit beati Pauli vox: Coloff. 2. v. 8.
*Quoniam in ipso complacuit inhabitare om-
nen plenitudinem divinitatis corporaliter,*
id est, non γενητός; attamen vnum ait
esse Patrem, & vnum Dominum IESU M
CHRISTUM, per quem omnia.

Dicat aliquis deinde, etiam in homi- Atque etiam
ne inhabitate Christum, ejusdemque inconstantia
spiritum, & scriptum esse de quibus-
dam: Inhabitantes autem domos lutes; Job. 4. v. 19.
de quibus & nos ex eodem luto su-
mus: attamen vnum intelligitur, & est
per compositionem homo ex carne, &
ex anima rationabili carnem inhabitan-
te. Cur ergo rectam & stabilem fideli rationem turbare non cessat? Modo enim
vnum ait Christum, & Filium, & Do-
minum, eumdemque Deum simul &
hominem: modo inter Prophetas cum
ponit, hominem ipsum nominans θεόπορον,
nesciens se fortasse ipsum aquare, vel ip-
sis nobis, si quidem non sit Deus vere, sed
magis tēplūm, in quo inhabitet Verbum,
sicut & in nobis. Verbum hæc non ita se ha-
bere, divina Scriptura perdocuit: Verbum Ioh. 1. v. 14.
caro factum est, & habitavit in nobis; ne
quis arbitretur per conversionem & com-
mutationem in carnis naturam ipsum
fuisse conversum. Qui autem factus est
B b iii

caro, sive homo, non est homo θεοφόρος, sed Deus magis, qui se in voluntariam exinanitatem immisit, & propriam carnem fecit ex muliere, carnem autem non inanimem & absque sensu, sed animatam & rationabilem.

Occurrunt ob- Meminimus autem, & templum eum
jectioni ex eo nominasse suum corpus: ceterum non
penit, quod Christus di *Zenobius* fecit inhabitacionem, sicut & in
eum corpus nobis, per spiritum; sed unus per adu-
fum esse tem- nationem intelligitur Christus, & Fi-
lius, & Dominus.

Anathematissimus sextus.

SICQVIS dicat, Deum vel Domi-
num esse Christi, Dei Patris Verbum;
ac non magis confitetur eundem Deum
simil & hominem, propterea quod
Verbum caro sit factum, secundum Scri-
pturas; anathema sit.

Reprobenfio heretici.

Ante unione- BEATUS quidem Paulus id, quod a
id quod affi- Deo Verbo assumptum est, formam
meatur, erat forma servi: nominat servi. Sed quoniam ante adu-
post unionem nullus locus
servitati. nationem assumptio est; de assumptione
autem beatus Paulus disputans, ser-
vi formam vocavit assumptam naturam:
ideo nullum iam locum haber, adun-
tatione facta, servitutis nomen; nam si
eis, qui in ipsum crediderunt, beatus
Cat. 4. v. 7. Paulus scribens dicebat: Ergo iam non
est servus, sed Filius; & Dominus por-
Iacob. 15. v. 15. ro discipulis: Non iam dicam vos servos,
sed amicos; multo magis primordium
nostrae naturae, per quod etiam nos
adoptionis meruius gratiam, servili
appellatione liberatum est.

Fic tamen Deum igitur confitemur servi for-
Christus Deus man, propter adunatam ei formam
& servus ab Dei, & assentimus Prophetæ vocanti
Isaia.
Isai. 7. v. 14. puerum Emmanuel, & magni consilii nun-
Ibid. 9. v. 6. tium, & miraculum, & consiliarium, &
Deum fortem, & dominantem, & princi-
pem pacis, & patrem futuri facili. Idem ve-
ro propheta etiam post adunationem,
prædicans assumptum naturam, servum ap-
pellat id, quod est ex semine Abraham,
ita dicens: servus meus es tu Israel, & in
Ibid. v. 5. te gloriabor; & rufus. Ita dixit Dominus,
Ibid. 42. v. 7. qui me finxit ex vtero servum sibi. Et
paulo post: Ecce dedi te in testamentum
generis in lumen gentium, ut es in salu-
sem usque ad extremum terræ. Quod autem
in vtero factum est, non est Deus Ver-
bum, sed servi forma: neque enim Deus
Verbum conversum factum est caro,
sed assumpsit carnem habentem animam
rationabilem.

ηγουσ ἀνθρωπος, τοις ἀνθρωπος θεοφορος, εστι.
Θεος γε μαλλον Εις ἐνδοστον κένωπι καθει
έσωπον, καὶ ιδια ποιοπάθως Θρησκευτικόν γε γινα-
κει. Θρησκευτικόν, τοις ἀνθρωπος, τοις άνθρωπος, δια-
έμψυχον τε, οὐ νοεσθαι.

Μεμνύσθα τοι γε ταῦτα ὁνομαζομενος θεοφορος
σηματικόν οὐ γενικόν ἐποιησατο τοις στοιχη-
μοι, καθα τοις οὐρανοις, αὐτοὶ τοις πυρματος δια-
Εις καθεισταντανοις Χριστος, καὶ νιος, καὶ κύριος.

Αναθηματικός γ'.

Επίτης Θεον, οὐ διαποτελειν Εἰναι λέγεται τοι
Χειρος τοις θεοις πατέρες λέγεται, οὐδὲ μη
μελλον τοις οὐρανοις θεοφορος θεοφορος
θεοφορος, καὶ γενενότος Θρησκευτικόν τοις λέγεται.
Οι γε τοις Εις αιτη-
πιπτερικον τοις οὐρανοις γεγένεται λέγεται. Οιτε
τοις ἐπι τοις θεοις, αλλοι νιοις, καὶ οἱ κύριοι τοις
μαδητηρις. Οὐκέτι παλέστα θύματα, μούλατα, αλ-
λα φίλους, πολλοι δι μελλον τοις οὐρανοις φίλους, οὐδὲ οὐρανοις τοις οὐρα-
νοις πατερατελεστατα, καὶ τοις οὐρανοις πατερατελεστατα.

Θεον Ζευσανθρωποφορον, καὶ τοις θεοις μερ-
φων, αὐτοὶ τοις οὐρανοις αιτητοις θεοις μερφων,
οὐ πειθειστα τοις θεοφορητοις, καὶ τοις Ευρασιατοις θεο-
βρεφοις πατερατελεστατοις, καὶ τοις θυμητοις πατερα-
τοις μεγάλοις θυμητοις, καὶ θαυματοις σύμβολοι,
καὶ θεον ισχυροις, καὶ ζευσοπαθητοις, καὶ ψευδητοις
Επιμητηριοις, καὶ πατερατοις τοις θυμητοις αιτητοις. ομης
δὲ οἱ αιτητοις πατερατοις οὐτοὶ τοις οὐρανοις κηρυ-
ταν τοις ληφθειστοις τοις Φύσιν, μούλαιν πατερατε-
λεστατοις τοις αιτητοις Αθεραμηνοις, οιτων
λέγονται. Διόλοις μου Εις οὐσιατηλα, καὶ οὐρανο-
θεοφοροι. Εις παλιν Οὐτωλεγχούσιοις πατε-
ροις μετονομαστας μούλαιν έστιν. καὶ μετειλή-
πταν μετωνομαστας μετειλήπταν οι εις αὐτοὺς θύμητοις, εις Φάρ-
ετρα, οὐρανοτοις θεοφοροις έστιν οι θύμητοις τοις γητοις.
ποιοι τοις πλαστοις τοις κοιλαια, οὐκ οἱ θεοις λέγονται,
δια τοις διαλογοις μερφων, οὐ γε οἱ θεοις λέγονται,
τραπεζης, εγκληματοις Θρησκευτικον τοις λέγονται.

Ἀπολογία Κυρίου.

Responsio orthodoxi.

Τῆς μὲν Σφράγεως οἰκουμενικῆς τῷ μονοθεῖος τῷ
μυστητοῖς, τοῖς ταχέσι τὸν θεόν γεγονότι καὶ νῦν τούτου
ἡ πολιτικὴ συνεπιπτοῦσα δέξιαι, οὐ τούτοις τοῖς τονίζομέν
τοῖς καθαδίτεροι δύναμις, ἢ μάλιστα ρά-
διστα. ὃ γὰρ οὐταρχῶν τοῖς μορφῇ τῷ Θεῷ τῷ
πατέρᾳ μονογένειον, ὃ καὶ πάλιν ὅπιοντι τομένοις
ἔχον τὸν γεννητικόν, ὃ ἴσπολεν, καὶ γένεσιν,
μορφῶν μούλου γενέσιν, κεχρημάτικεν ἀδελφός
τοῖς τοντοῖς ζυγάδα μνημείοις, τοτὲ ἔτι, ἡμῖν. τῷ
γεών, ὡς Εἴτε δέ τοι μήδη, συντετέλεκτο μὲν τοῖς
διατηρούσιν τὸν μίδραχυν, οὐ γέροντες τοντοῖς
τόμοις ὡς αἱ θερπός, ὁ νοματίστης ὡς Θεός. ἐδι-
δυτε τὸν τοῖς ἑκάτην μετωπάς, ὅπις νῦν ἔτιν
ἀλητής, ὃς τοις μορφῇ μούλαις φέρει τὸν Σφράγην τονίζο-
τον γεννητικόν τοντοῖς γένεσιν, ὡς εἰς Θεόν, οὐ Θεός. πάλιν
μορφῇ τὸν μίδραχυν μετωπός, τοῖς τοντοῖς μορφῶν
μηδέ τὸν μίδραχυν μετωπός, τοῖς τοντοῖς μορφῶν

Ωστε καν. Εἴ τις λέγει μοδόνος αὐτοῖς ἀι-
μελῆς Διὸς φωνῆς τῷ ἀλιταρίῳ περιφερήσῃ, κατ'-
αρτίνα Σύπον σκαρδαλίζεται πρόπει. Ήδεσθη
γά, ἐπει γελάντιοντος αὐτοῖς τῇ ἀλιταρίᾳ πινθανότος,
ὅτι γεγραπτός αἱ δεξιόποτες ὁ Καὶ Θεοί πατέρες λέγεται,
ιω εἰδοῦσι τὰς γέλασες αἱ νιοί. Σέκι ψότολιν-
τον τῷ γάρ οὕτω τῷ δὲ πλευροῖς κεράτωτος ἐποίηστο
μέτεπον, ἥμιν τοῖς ταῦτα τούτα δημοτεῖς συμμερ-
φούμενος. οὗτοι γάρ Θεοί εἶμον τὴν πατέρα Ον-
τοι, γάπτι Φύσης Θεούς ταῦτα ἀρχαν, γάρ δέ αὐτοῖς,
κατ' αρτίνα Σύπον δὲ τὸ πεκάντος ταῦροῦς πτ-
ταίθινος.

Νεστορίων αὐτῷ γεγραφότες τέλος ἔχειον· Οὐτε δὲ πατέρα, θεοχαρέστερον θεού, οὐδὲ ζωοποίον τὸ πεπινύθος Θεός· καὶ Θεός τὸ Χειρόν τὸ τὸ Θεόν σύνεργον ὑποκείμενος. ταυτοτέταιρος γένουτος· Ή δέ οἱ αὐτὸς καὶ βρέφος, καὶ τὸ βρέφος δεσπότης· Καὶ τὸ κόσμον μήτερα τὸ διονύσιον, μελλοντὸν τὸ μναστεῖλας ἀγροῦ θρησκευτικά τοὺς λόγους αὐτοῦ. εἰ γὰρ Θεός τέλος τὸ Χειρόν οὐτοὶ Θεός πατέρας λόγος, δύο πάρα πολλά τε εἶναι αὐτὸν αὐτούς μητριάς· πῶς οὖτις δὲ νοοῦσι καὶ βρέφος ὁ αὐτός, καὶ τὸ βρέφος δεσπότης; Καὶ αὖτις λέγοντο καὶ Θεός εἶναι, καὶ δεσπότης ὁ Εμμανουὴλ, Εὐθράνος δὲ αὐτὸς Θεός τε οὐσία, καὶ δὲ θεόποτος, καὶ τὸν θεόποτα, καὶ τὸ θεοκαρπόν, οὐ τὸ Θεόν λόγος, ὃν τὸ θεότητος αὐτὸν ἐπεινεποντειαν τὸ φύσιον θεοῦ ἐπεινεποντειαν τὸ φύσιον θεοῦ δὲ θεόποτος, πῶς αὐτὸν οὐδειστερόν τοις; πωλεῖς τὸ τέλος αὐτοῦ Χειρός, θεοτητος τε, καὶ αὐτὸν θεόποτος, καθ' ἐνωπον οἰκονομικού.

M Y S T E R I U M dispensationis Unigeniti, quæ cum carne facta est, nostros sermones nihil nunc minus communiet, & eos non irrationaliter habitos, facillime demonstrabit: qui enim in forma est Dei & Patris virginus Filius, qui per omnia est æqualis genitor, qui ejusdem gloria, & liber, serviformam accipiens, nuncupatus est frater eorum, qui jugum ferunt servitutis id est, noster. Itaque tanquam unus ex nobis didragnum tributorum exæctoribus penitabat, & factus est sub lege vir homo, qui est legislator ut Deus; edocet bat autem tunc suos discipulos, quod & Filius sit vere, & in forma servi propter carnem, cumque per suam naturam sit liber, vt pote ex Deo, & Deus; verumtamen, propriam habens servi formam, propter exinanitatis mensuram, tributorum exætoribus penitabat.

Ergo etiam si quispiam dixerit, ser-
vum eum fuiss: nominatum Prophe-
tarum voce sanctorum, nullo modo de-
bet quisquam scandalum pati: sciebam
enim illi, revelante Spiitu sancto, quo
factum homo, quod ex Deo Patre Ver-
bum, erat quidem, sic quoque liber Fi-
lius; non tanet sapientissime exinan-
tatis abieciet mensuram, nobis qui
sumus sub servitus iugo, similem ca-
piens formam. Sic & Deum ipsum Pa-
trem dicit, cum ipse natura sit Deus &
ex Patre; & nulla parte maiestate Pa-
tris inferior est.

Nestorio igitur scribente ita de Christo: Ergo qui passus est, est ille pontifex misericors, non Deus & salvificator ejus, qui passus est, Verbum Christi nominante Deum, atque haec adjiciente: Erat autem ipse & puer, & pueri Dominus; nec recte, nec competenti modo, sed impie dictos esse hos sermones, vehementer affirmamus. Nam si Christi Deus est Verbum Dei & Patris, duo omnino, & procul dubio esse necesse est. Quo autem modo intelligatur idem, & puer, & pueri dominus Non ergo dicendus est & Deus sui, & Dominus Emmanuel, siquidem est idem & Deus simul & homo, quasi hominem factum & incarnatum Dei Verbum. Quod vero divinitas quidem aliud quidam sit natura sua, aliud humanitas nemo possit ambigere: ceterum ex virtute que est Christus, ex deitate & humanitate, secundum dispensatoriam adunationem.

- Mysterium
- Incarnationis
- anathematif-
- mi veritatem
- demonstrat.

Quonodo
Verum in-
carnatum fer-
vi nomine ap-
pellatur Pro-
phetis.

Probat duas
a Nestorio
personas in
Christo intro-
duci.
Serm. VI.

Anathematismus septimus.

SI QVIS Christum, vt hominem, operatione Dei Verbi adjutum dicat, & illi gloriam Unigeniti, vt ali⁹ præter ipsum, assignet; anathema sit.

Reprobenſio heretici.

Tergiversatur
probans, Ver-
bum aliquid
in carne ope-
ratum esse,
nec videtur
afflicetus ana-
thematizan-
tium.

Eph. 1. v. 10.

Si mortalis est hominis natura, Deique
Verbum, cum vita sit atque vivificum,
fusicitavit templum, quod a Judæis fo-
latum est, & elevavit in calos, quomo-
do non glorificata est servi forma per
Dei formam? Nam si qua natura mor-
talis est, facta est immortalis, propter
adunctionem Verbi & Dei, id quod non
habebat, accepit; accipiens autem quod
non habebat, & glorificata, ab eo qui
dedit, glorificata est; propter quod
Apostolus clamat: Secundum adunctionem
potestatis virtutis ipsius, quam operatus est
in Christo, fuscitans cum amoris.

Responſio orthodoxi.

Christus fa-
cierat mira-
cula, non alie-
na, vt disci-
puli, sed sua
potestate, vt
Deus.

Rom. 15. v. 18.

Qui Christum nominant, non unum
similem nostri communem hominem,
sed hominem factum, & incarnatum
Dei Verbum audiētibus designant.
Ergo, eti⁹ aliquid mirabilium & divi-
norū operū dicatur per suum corpus
implete, quod ei instrumenti præbuit
officium, nihilominus tamen ipse est,
qui operatur, virtutum Dominus Christus,
principatum non alii præstans, vt
operari possit; sicut nempe beatis dis-
cipulis potestatem præbēbat spiritus im-
mundos, vt eos ejicerent, & curarent
omnem morbum, & omnem infirmi-
tatem in populo. Unde beatus Paulus
dicebat: Non enim audeo aliquid loqui
eorum, que per me non effecit Christus, ver-
bo & factis, in virtute signorum, & pro-
digiorum, in virtute Spiritus sancti. Gau-
dentes etiam beati discipuli accede-
bant aliquando ad Christum dicentes:

Luc. 10. v. 17.

Domine, etiam demonia nobis subdita sunt
in nomine tuo.

Alioquin due-
rent in Chri-
sto personæ.

Adjutora quidem per Christum in
spiritu dicimus sanctos, quasi alios præ-
ter ipsum. An non eodem modo, ca-
demque ratione & ipsum adjutum Je-
sum a Verbo in spiritu, intelligimus,
quasi alium Filium præter Filium Dei
unigenitum? Unum enim ipsum adunctionem
nobis ostendit, & in duo dividere recu-
famus: nam eti⁹ caro factum sit Ver-
bum, iuxta Scripturas; attamen est sic
quoque Filius unigenitus, secundum
adunctionem veram, quam nemo cogi-
tatione capiat mentis.

Ei⁹ φοῖν, ὡς αὐτοῦ, σύργησα
ντος τὸ Θεὸν λόγου τὸ Ιησοῦ, καὶ τὸ μο-
νογένετον διδέξαις πεπονθεῖται, ὡς ἐπέρρη πρὸς αὐτὸν
ὑπῆρχον· μάκαρα ἔντα.

Θεοδωρίτου διάλογος.

Ei⁹ διητητὴ τὸ μὲν λέπρουν ἡ φύσις. Σὺν δὲ
Θεῷ λόγος, καὶ ζωοποίεις, αἰτίας τοῦ τὸν τὸν
Ιεδάρου λύθειν τὸν, καὶ εἰς οὐρανοὺς αἴρει, τοὺς οὓς διδέξασται τὸν δινύλιον μυρρὴν Αἴρει τὸν
Θεὸν μυρρήν; Εἰ γὰρ διητητὴ τὸν φύσιν, ἐν κατά-
φοιν, αἴραντος γέγονε Αἴρει τὸν τὸν Θεὸν
λόγον ἔντονι, ἔλεγεν δὲ μητέ Εἰχεν· δὲ μη
Εἰχε λαβεῖσθαι, καὶ δέξανται, τοῦτο τὸ δέδω-
κοντος διδέξασται. Μηδὲ ὁ ἀποτελος βοῶ· Καὶ τὸ
στέργαδον τὸν καρπὸν τὸν ιχνὸν αὐτὸν, τὸν σημη-
νούσιν τὸν Χειρόν, ἐγένετος αὐτὸν τὸν καρπόν.

Απολογία Κυρίου.

Οἱ Χειροὶ οὐρανοῖς οὔτε, οὐχ ἔνα τὰ τὰ
καθ' ἄρτας κοντὸν αὐτοῦ πεπονθεῖται, τὸν θεοῦ φύση-
ται, ἐπιτερκαμένος, τὸν θεοῦ φύση
λόγον τοῖς αἰρεσιδιάστασι σύργησατ λέ-
πτον Αἴρει τὸν θεοῦ φύσην, οὐδὲν δέντον αὐτὸν
πληρεσθώσας τὸν θεοῦ φύσην, τούτον δέντον αὐτὸν
τὸ διωκμένον κύριον Χειρὸν οὐ σύργαν έστιν, οὐ
τὸ σύργαν εἶτερό διωκτὸν δέντον, καὶ ταῦτα α-
ρδεῖται, καὶ τοὺς αἵρετος διωκτούς εἶδεν τοῦ
πληρεσθούσαν αὐτὸν τούτον. Οὐτε τὸν θεοῦ αὐτὸν, τοῦ
ζευσοῦ πάτρον τὸν, καὶ τοῦτο μαλακίας οὐ
δὲ λατεῖ. Καὶ τοῦτο οὐτεπέρας Παῦλος. Οὐ γὰρ το-
μένος οὐλέγει, φοῖν, ὡς οὐ κατεργάσαστο δι' εμοῦ
Χειρού, ἐργαζόμενος καὶ διωκτός τοις, καὶ τε-
ρεῖται, καὶ διωκτός πολλαῖς αἵρετος, χαίρειται
οὐ καὶ οὐ μαλακίας μαλακίας, παρεστέθη ποτε
λέγοντες τὸν Χειρόν· Κύρει, οὐ τὰ διαμόνα ημῖν
ναστάσαι, τοῦτο οὐρανός.

Ἐπεργῆσαν γὰρ Αἴρει Χειρού τὸ πολλαῖς
τοῖς αἵρετος φοῖνο, ὡς ἐπέρρης οὐτας πρὸς αὐτὸν.
οὐ μενοντας οὐ τοντας τὸν θεοῦ φύσην αὐτὸν σύρ-
γησατ, τὸν Ιησοῦν τὸν λόγου τὸν δινύλιον τὸν
μυρρήν, ὡς ἐπέρρη πολλαῖς τοῖς αἵρετος γε τὸν
Θεοῦ μυρρήν· ένα γὰρ διδέξασται τὸν φύσην, καὶ τὸ
Αἴρει Εἰς δινόν πεπονθεῖται. Εἰ γὰρ γέ-
γονε Αἴρει τὸν λόγον, τοῦτο τοις μαλακίας, αὐτὸν εἴτε
οὐ ταῖς νισταρισκίν, καὶ τοις αὐλαῖς τὸν
ταῦτα τοῦν, καὶ λόγον.

Λύτος

Αὐτὸς τοῦδροι ὁ ἕις τε, καὶ μόνος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὡς εἰ ὄργανον τῷ λόγῳ Θεοῦ. ὅπερ γένεται τοῖς θεοποίας· καὶ τὸν ὅπερ οὐτὸν καθ' ὄμοιότητα τῷ αἰτιον· μόνον γένετο τόπο, καὶ αἰτιον καμένη. Εἰ δὲ καὶ πήρε τὸν τρόπον εἴσιν τὸ σώμα, καὶ τὸ ζῆν, καὶ τὸν τρόπον εἴσιν, εἰς τὸν μέντον θεοποίαν ὑπέρτατον, Σωτηρίαν θεοποίαν τὸν ἐπίτροφον Φίσιν, καὶ οὐκ εἴτερον τῷ πάτερι εἴσιν τὸν πεπονισμένον τὸν φανταστικὸν τὸν αἰτιον· τὸν πάτερα τὸν πατέρα τοῦ Θεοῦ. Πάτερ δέξασθν με τὸ δέξιον, ἵνα ἔλεος τὸν τὸν πάτερον Εἶναι τῷ δέξιῳ Κινητοῦ καὶ Θεού εἴσιν, ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Φίσιν, καὶ τὸ δέξιον καμένον. Εἴτε τὸν αἰτιον τὸν πάτερα τὸν πατέρα τοῦ Θεοῦ πατέρα, καὶ Θεόν. Πάτερ δέξασθν με τὸ δέξιον, ἵνα ἔλεος τὸν τὸν πάτερον Εἶναι τῷ δέξιῳ Κινητοῦ καὶ Θεού εἴσιν, ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Φίσιν, καὶ τὸ δέξιον καμένον. Εἴτε τὸν αἰτιον τὸν πάτερα τὸν πατέρα τοῦ Θεοῦ πατέρα, καὶ Θεόν. Πάτερ δέξασθν με τὸ δέξιον, ἵνα ἔλεος τὸν τὸν πάτερον Εἶναι τῷ δέξιῳ Κινητοῦ καὶ Θεού εἴσιν, ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Φίσιν, καὶ τὸ δέξιον καμένον. Εἴτε τὸν αἰτιον τὸν πάτερα τὸν πατέρα τοῦ Θεοῦ πατέρα, καὶ Θεόν. Πάτερ δέξασθν με τὸ δέξιον, ἵνα ἔλεος τὸν τὸν πάτερον Εἶναι τῷ δέξιῳ Κινητοῦ καὶ Θεού εἴσιν, ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Φίσιν, καὶ τὸ δέξιον καμένον.

Ἐδέξασθν τοῖς οὐχ ἔπειται ιδεαῖς μᾶλλον, ἀλλὰ εἴσιν, ιδεαῖς κρίσιμα τὸ ἐπώνυμον αἰτιον τοῦ Θεοῦ οὐδὲν θεοποίαν εἰσιν· ὅτι γένεται αἰτιον τοῦ Θεοῦ αἰτιον· διὸ οὐδὲν τοῦ Ζεύς, τοῦ Ιησοῦ, τοῦ Ζωτοποίου Εἰσιν, ὡς Θεός, οὐ μάλα θεοποίαν εἰσιν· οὐταν τοὺς τοὺς ημέρας πίστεντεν.

Ipse igitur unus est solus CHRISTUS Christus cor-
perum instrumentum, operatus est signa
divina. Nec ipsum Christum dicimus gloriam de-
operatione adjutum, exemplo sancto-
rum: hoc enim impium est, & vche-
menter culpabile. Sed si suscitavit a
mortuis proprium corpus, utpote vita
ipse, & vivificus, illudque glorifi-
cavit, vivificans suam naturam esse de-
monstrans, at non alii cuidam prater se
in hoc gloriam donavit. Certo quidem
ad celestem Patrem dicebat: Pater glo- Occurrit ob-
rifica me gloria, quam habui penes te, i-
te ex verbis
priusquam mundus fieret; tametsi & Deus
eiset, & ex Deo per naturam, glorifie-
que Dominus. Quo igitur modo, quasi
gloriae egenus, quam habebat ante
mundum, gloriam reposcit? Nam post-
quam factus est homo, etiam per suam
carnem: *Gratia Dei pro omnibus mortem ga-
bavit*, ut ait beatus Paulus. Exinde orta
injuriae recusans opprobrium, prænun-
tiatis resurrectionem, per quam cognos-
citur, quod sit & vita, & vivificus, ut
pote Deus, & eo quoque modo a no-
bis creditur.
Heb. 1. v. 9.
Ioan. 17. v. 5.

Glorificavit igitur non aliud quem-
dam, sed semetipsum, templum sibi ve-
re conjunctum designans morte vali-
dus; corpus autem, quod est ipsi adju-
tatum, non inanimum, nec absque sen-
su & mente esse credimus.

Anathematismus octavus.

Εἴπις πολλαῖς λέγει τὸ αὐδηφόνοτα δι-
νεφτων συμπεροκοινωνίᾳ δεῖ τῷ Θεῷ λέ-
γειν, καὶ συμδέξασθε τὸν Θεόν
οὐκ ἔπειται ἔτερον τὸ γένος τοῦ αἰτιοντού
αὐτοῦ σώμα, τοῦ Αἰτιον, τοῦ δόμου τοῦ πι-
τεύοντος, ἀλλὰ ἔμψυχον τε, καὶ οὐκον, πλέο-
ντος Εργάκαρι.

SIC QUIS dicere audeat, assumptum
hominem coadari oportere cum Deo
Verbo, & conglomerari, & connuncu-
pari Deum, tanquam alterum cum al-
tero; ac non magis vna veneratione
colit Emmanuel, & vnam ei glorifica-
tionem deputat, eo quod *Verbum caro* *Ioan. 1. v. 14.*
factum est; anathema fit.

Theodoretus damnatio.

Μίαν μὲν, ὡς πολλάκις ἔφων, τὸν δέξιον
τοῦ πατέρος θεοποίαν τῷ δεσμῷ Χειρῶν· καὶ τὸ
αὐτὸν Θεὸν ὄμοι, καὶ αἰτιον τὸν δεσμὸν.
τὴν γένος πολλαῖς δὲ ἔνστων ἐδίδαξε λέγειν. τῷ
δὲ φυτων τούτων θεοποίαν τῷ δεσμῷ πατέρος λέγειν.
οὔτε γένος Θεοῦ λέγειν τὸ εἰρηνικόν Τριποίων ἐδίδα-
ξε, οὐταν πάλιν δὲ αἰτιον διπλασίαν μὲν τὸ τοῦ,
εἰς δὲ τὸν τῷ Θεῷ φύσιν μετεβλήσθη. οὐκον
ἐκκέντησε φύσισα τὸ τοῦ λέγοντες, τὸ δεσμόν τοῦ
πατέρος θεοποίαν Χειρῶν.

Reprehensio heretici.

UNAM quidem, vt sape dixi, glorifi- Nihil præter
cationem offerimus Domino Christo, calumniam
& cundem Deum simul & hominem objicit Theo-
confitemur: hoc enim nos adunctionis
ratio docuit, at naturarum proprietates
dicere non recusabimus. Neque enim
Deus Verbum in carnem conversum
est; nec rursus homo, id quod fue-
rat, perdidit, & in Dei naturam
transmutatus est; ergo vtriusque natu-
rae proprietatem dicentes, Christum
Dominum adoramus.

C c

Reffensio orthodoxi.

Cyrillus rationem reddit anathematizans. At nos meliora magisque vera sentire soliti, & subtiliores sensus tractantes ad certiorem explanationem, rectioremque mysterii, juxta literarum praecipita sacrarum, & juxta morem Patrum sanctorum, non hominem assumptum dicimus a Deo Verbum, & ei conjunctum, per quem extrinsecus intelligendam; sed hominem magis ipsum factum esse definimus. Hujus causa eos, qui dicere audent, assumptum fuisse hominem, ducimus esse extra terminos dogmatum pietatis, qui affirmant ipsum, ut alterum cum altero, coadquiri debere cum Filio Dei: nam si est idem Deus simul & homo, adoratus magis, ut unus, adoratione una, ac non coadatur, & connuncipatur Deus, ne homo simpliciter communis, & similis nostri Emmanuel esse creditur, per beneficium divina gloria participes factus: creditur enim magis Deus in carne propter nos vere homo factus, non conversione naturae, aut commutatione, sed adunatione dispensatoria.

Anathematismus nonius.

S I Q U I S dicat unum Dominum JESUM CHRISTUM, glorificatum ab Spiritu virtute ipsius, quasi aliena vi, & ab ipso accipere, ut possit operari adversus immundos spiritus, & implere signa divina, ac non magis ipsius esse proprium spiritum, per quem operatus est signa divina; anathema sit.

Reprehensio heretici.

Arguit Cyril-
lum, quasi
anathemate
perculevit ip-
los etiam Pa-
tres, Evange-
listas, Apo-
loos, & Ga-
brialem ar-
changelum.
Lxx. l. v. 35.
Hic plane non eos tantum, qui in hoc seculo pietatem servant, sed illos etiam, qui ante fuerunt, predicatorum veritatis, & ipsorum divinorum evangeliorum scriptores, ac sanctorum Apoltolorum chorum; praterea etiam Gabriel archangulum anathematizare ausus est. Secundum carnem enim Christum ex Spiritu sancto factum esse, primus ille, & ante conceptionem prædictus Mariae; & post conceptionem Joseph edocuit, ad Mariam quidem interrogantem: Quomodo eritis mihi istud, quoniam virum non cognosco? dicens: Spiritus sanctus superveniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi propriea quod nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei. Ad Jo-

Huius de, ὁ τόφος οὗ οὐδὲ μέτρα τε, καὶ αληθέστα φεγγίς Εἰσάθετε, καὶ ισχυρότερον σύνοιντες πάντες, τοῦτο τὸ μυστήριον Διάσοδον τε, καὶ Εἰδοντας ἀκριβῶς, καὶ καλέσας τὸ θρόνος γραμματος δοκιμῆς, καὶ τούτος τὸν ἄγιον πατέραν θεοποιεῖς, τὸν αὐτοῦ διάσηπτον φαντον τῷ Θεῷ λέγεται παντοπάντα τοι καὶ σχέσιν αὐτοῦ τοῦ θεοποιού θεοποιού πάντας αὐτον, οὐκ εἴπερ οὐτέροις, συμπατριώτας διὸν εἶπεν τοῖς οὖσι τῷ Θεῷ. Εἰ δὲ τοῦ οὐρανοῦ θεοποιού τοι τοιούτους λέγεται αὐτοῦ διάσηπτον. Χριστοῦ τε Διάσηπτον εἰπεῖς αὐτον, οὐκ εἴπερ οὐτέροις, συμπατριώτας διὸν εἶπεν τοῖς οὖσι τῷ Θεῷ. Εἰ δὲ τοῦ οὐρανοῦ θεοποιού τοι τοιούτους λέγεται αὐτοῦ διάσηπτον. Χριστοῦ διὸν εἰπεῖς αὐτον, οὐκ εἴπερ οὐτέροις, συμπατριώτας διὸν εἶπεν τοῖς οὖσι τῷ Θεῷ. οὐτολογήτας διὸν οὐτέροις οὐκετος φύσεως τῷ οὐρανῷ διάσηπτον, καὶ τούτου, διὸν ἐνώπιον οἰκονομία.

Anathematismus θ'.

Eītis φησι τὸν ἑταῖρον Ιωνᾶν Χειρόδηκας τῷ τοῦ πατέρος, οὐδὲν διαδέσμενον, τῷ ιδίᾳ τοῦτο γεγόνον, καὶ πέρι αὐτοῦ γελάντα τὸν Καρχηδόνα διαδάσματα τοῦ πατέρος τοῦ Ιωνατανίας, καὶ τούτοις διὸν οὐτέροις τοῦ πατέρος φησι, διὸν οὐ καὶ σύρρυτο τοῦ Ιωνατανίας· αἰδηρον εἴται.

Θεοδοκίην διαδέξῃ.

Εἰταὶ Γράφει, οὐ τούτοις διατελεῖται μόνον, διὰ τοὺς πάλαι γερμανούς κύριους τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αὐτοῖς τοῖς τοῦ θεοῦ Διαβόλουν συμβάφεις, εἰ τὸ τερατον, παπούλων χρεῖον, καὶ τοῦτο τούτος Γαβεῖλος τὸν δεκάτην αἰαθεματιζεῖ, ἐπελμοτος. τὸν τοῦ θεοῦ Χειρόν στὸν πατέρον γεγέννητος τοῦτος σύνοιντες τοῦ πατέρος σύνοιντες, εἰ μὲν τοῦ πατέρου τοῦ Ιωνατανίας· τοῦτος μὲν τοῦ Μαρίαν ἔργατος· Γαβεῖλος μοι τέτοιο, ἐπειδὴ δράσαντο μάστιγον. Πιθανοὶ μὲν αὐτοὶ ἐπελμοτοι τοῖς τοῦ διατάξιος οὐτούς θεοποιούς ζητοῦντο. οὐδὲ τὸ θυμάτιον αὐτοῖς, κακηθεταὶ νοῦς Θεοῦ. τοῦτο δὲ τὸ Ιωνατανία.

Μὴ φοβεῖσθε τὸν θεόν μαρτυρίου γενού-
μενον· Τοῦτο εἰ αὐτῷ προκείται, ἐγενέρων
δοῦλον αὐτῷ. Καὶ ὁ βαπτιστής· Μηγενέλιον δέ,
φησι, τὸν μητρὸν αὐτοῦ Μαρίαν οἱ Ιαστρί, διηρέ-
ψε τὸ γαστρὶ ἔχοντα σὺν πελμασὶν αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς
δὲ ὁ κύριος, Εἰσῆλθεν εἰς τὸν σπαραγγελὸν τὸν
Ιεράρχα, Καὶ λέγει τὸν πατέρα τοῦ Ιαστρίου, τῷ
ἀναγνωτὶ τὸν χαρού, εἰ τὸ λέγεται· Πνεῦμα κυρίου
ἐπ' ἐμοὶ οὐντενεχέσθαι με, τῷ τοῦ Ιαστρίου, ἐπ' ἐμοὶ.
γαρ. Σημειώνεται παραπομπὴ τὸ γαστρὶ αὐτοῦ σε-
τοῖς αὐτοῖς ὑμέραις. τοῦτο δὲ ὁ μαρτυροῦς Πέτρος,
Ἄρχοντος τῶν Ιεράρχων, ἐπ' Ιησοῦν τὸν
τὸ Ναζαρέτινον, ἐπέχεισθαι ὁ Θεός τὸν πνεύματον
τὸν αὐτοῦ. Καὶ Ηρώδας ὁ τοῦ πολέμου Ἰουδαϊ-
κον παρεκάπτων· Εἴδησεν τὸν τὸν πνεύματον
Ιησοῦν, τὸν δὲ τὸν τὸν πνεύματον, τὸν ἐ-
πιπλαναντόν τὸν αὐτὸν πνεύματον τὸν Θεοῦ,
πνεύματος οὐτούς, τὸν σπεύστων, πνεύματος βραχίονας,
τὸν ιούντων, τὸν δύστοιας, πνεύματος
φόβου Θεοῦ ἐμπλόκον αὐτὸν. τὸν πατέραν· Ιδού δὲ
παῖς μου, ὃν ἡρεπούμενον, ὃν ἀποπήκτος μου, Εἰς
οὐδὲδοκιμον τὸν ψυχὴν μου· Πῶς δὲ πνεύματος μου
ἐπ' αὐτοῦ, κρίσιν τοῦ ἔθετον ὄντος. Κατέλιπεν τὸν
τὸν πνεύματον τὸν διαβόλον, τὸν τὸν πνεύματον
διαβόλον τὸν Ιουδαϊκὸν· Εἰ δὲ τὸ πνεύματον
διαβόλον τὸν Ιουδαϊκὸν τὸν Θεοῦ. τὸν Ιωά-
ννην· Οἱ ἀπόστολοι με, φησι, βαπτίζειν τὸν ὑδα-
τιν, αὐτὸς μοι εἶπεν· Εφ' εἰς αὐτὸν οὐδὲ τὸ πνεύμα-
τον τὸν διαβόλον, τὸν πνεύματον εἰπεῖν εἰς τὸν βα-
πτισμόν τοῦτον αὐτῷ.

Οὐ τοίνυν παρεφέται μόνον, τὸν ἀπόστολον,
οὐδὲ Γαβριὴλ τὸν διεργάλγον αὐτομάτον μό-
νον ὁ ἀριθμός τῶν τοιων δοκιμάτων ἔξετασθι.
Διλα τὸν εἰς αὐτὸν τὸν θρῆνον τὸν ἔλων πει-
βλαστρώματας εἰσέπειν. ἐδιέκαλεν γότε
τὸν κύριον, τοῦ μόνου τοῦ Ιουδαϊκού μόνού τοῦ
ἀνάγνωσιν τῷ, Γνωμήματος κυρίου ἐπ' ἐμοὶ, οὐ ἐπε-
χει τὸχον με, φησίν ταῦτα· Σημειώνεται τὸ γαστρὶ^{τὸν}
αὐτοῦ παραπομπὴ τὸν αὐτοῦ ὑμέρας. τοῦτο τὸ
τὸν εἰπούντες, τὸν Βεηθλέελαν αὐτὸν εἰκόνην τη-
δαινίαν, Εἰρηνότα τὸ πνεύματον Θεοῦ τὸν εἰκόνη-
λην τοῦτον δαιμόνας.

Διαπλαστῶμεν δὲ τὸν τὸν αὐτὸν πνεύμα-
τον, τὸν ἀπειλήσαντα, οὐ τὸν θεόν λέγει φαῦλον,
τὸν πατέρα ὁμοιούσιον, τὸν σωματέον· Διλα τὸν
ἐπ' ἐρχόμενον τὸν ημεραν τοῦτον αὐτὸν ληφθεῖσόν
τὸν διεργάλγον φησιν;

seph vero: Ne times accipere Mariam Matth. 1. v. 20.
conjugem tuum, quod enim in eanatum est.
ex Spiritu sancto est. Et Evangelista:
Desponsata autem, inquit, matre ejus Ma- Ibid. v. 18.
ria Ioseph, inventa est in utero habens de
Spiritū sancto. Et ipse etiam Dominus
ingressus in Synagogam Iudeorum, cum
aceperisset Esiam prophetam, & legif- Luc. 4. v. 18.
set illum locum, in quo ait: Spiritus Do-
mini super me, cūjas causa unxit me; & que
sequuntur, adjecte: Hodie impleta est scri- Ibid. v. 21.
ptura hac in auribus vestris. Id autem &
beatus Petrus, cum ad Iudeos loquere-
tur, dixit: Iesum de Nazareth, quem Att. 10. v. 38.
unxit Deus Spiritus sanctus; & Esias ante
multa facula praecantavit: Exiit vir Iai. 11. v. 1.
ga de radice leste, & flos de radice eius
ascendet, & requiescat supra ipsum spiritus
Dei, spiritus sapientie & intellectus, spiri-
tus consilii & virtutis, spiritus scientie &
pietatis; spiritus timoris Dei repletus est.
Et rursus: Ecce filius meus quem dilexi; Iai. 43. v. 1.
dilectus meus, in quo complacuit anima
mea. Ponam spiritum meum super eum, & Matth. 12. v.
judicinum gentibus annuntiabit. Id autem 18.
testimonium etiam Evangelista in suis
scriptis posuit; ipse autem Dominus in
evangelis ad Iudeos dixit: Sin autem in
spiritu Dei ego ejicio demonia, sane perve-
nit in vos regnum Dei. Et Joannes: Qui Ioan. 1. v. 33.
misit me, inquit, baptizare in aqua, ipse
michi dixit: Super quem videris spiritum
descendentem, & manentem super ipsum,
ipse est, qui baptizat in spiritu sancto.

Igitur non prophetas solos, & apo- Imo & ipsum
stolos, nec solum Gabriel archangeli- met Christum.
anathematizavit ille divinorum dog-
matum diligentissimus examinator; ve-
rum etiam in ipsum Salvatorem om-
nium protendit blasphemiam. Ostendi-
mus enim, & ipsum Christum, modo
quidem Judaeis, postquam recitasset:
Spiritus Domini super me, propter quod un-
xit me; dixisse: Hodie scriptura hec
impta est in auribus vestris; modo ad
eos, qui dixerant, ipsum per Beelze-
butum ejicere demonia, dixisse, in spiri-
tu Dei se ejicere demonia. Luc. 11. v. 19.

Formatum vero a sancto Spiritu, VN- Non Verbum,
etumque non dicimus Deum Verbum, sed natura
quod est cum Spiritu ejusdem substanc- humana for-
tia, & coeternum; sed naturam huma- mata & vnde.
nam, quæ ab ipso novissimis est assu-
pta temporibus.

C. c. ij

Negat pro-
cessionem Spi-
ritus Sancti a
Filio.

Negat pro-
cessionem Spi-
ritus sancti a
Filio.

Proprium vero spiritum Filii, si quia
ejusdem naturæ sit, & ex Patre excat,
dixit, consentiemus, & vt piam vocem
accipimus; fin autem quia ex Filio,
vel per Filium, habeat existiam, id
vt blasphemiam, & impietatem projiciemus. Credimus enim Domino dicen-
ti: *Spiritus, qui ex Patre exit; divino Pau-*
^{* Iacob. 5. v. 26.}
^{2. Cor. 2. v. 12.}
*lo*lo dicenti: *Nos autem non spiritum mundi accipimus, sed spiritum, qui ex*
Patre est.

Iδεται δε ον πνευμα τον ιησον, ει δη μη ας
ομοφυλος, και όν πατέρος ἐκπρόσωπον εστιν,
ονομαζομενον, και ας οντος διδοκετα πιν
φωνων. Ει δη μη είναι ιησον, ον δι ιησον πνευ-
ματος εχουν, ας βλασφημον τοτε, και ας δισ-
σησεις οπτηριψιαν. πιστευσαντο γα δι κινεια
λεγοντι. Το πνευμα, ον όν το πατέρος ἐκπρό-
σωπεται. και τας Αθετης δε Γειτων οινων
φασκοντι. Ημεντον ον δι πνευμα τον κοινον θα-

Responsio orthodoxi.

Απριλία Κυριάκου

In Nestorium
solum dicitur
anathema, vt
qui asserat,
Christum a
Spiritu vt ma-
jore clarifica-
tum
Serm. 2.

In Nestorium
folios dicuntur
anathema, ut
qui asserat,
Christum a
Spiritu verma-
jore classifica-
tum.
Serm. 2.

JAM ante dixi, quod Nestorii vanita-
tibus, imo blasphemis, & dictis ipsius
vehementer incultis, capitulorum vis
repugnat. illo enim dicente de Spiritu
sancto: *Hic qui tantum Christo gloriam
condonavit, qui eum demonis fecit horri-
bilem, qui assumptionem ipsi in celos do-
navit;* & de Christo, tanquam de ali-
quo homine communis simili nostri, hæ-
ita garritore, factus est necessario ana-
thematisimus. Non in eos, qui dicunt,
glorificatum esse a sancto Spiritu JE-
sus um, id est, hominem factum Dei
Verbum; sed in illos magis, qui impu-
denter ipsum virtute Spiritus sancti,
tanquam aliena, vsum fuisse comme-
morant. Meminimus enim ejus evi-
denter dicentes de Spiritu sancto: *Ille
me glorificabit.* Novimus præterea sancti
Spiritus operatione immundos mali-
gnosque spiritus ipsum contundere.

Christus non
est vſus virtu-
te Spiritus vt
aliena , sed vt
propria.

Christus non est vnu virtus
Sed non dicimus, tanquam vnum
et vnu virtus
Quempiam prophetarum, vsum fuisse
Spiritus sancti, vt aliena
ipsum virtute Spiritus sancti, vt aliena
propria.
erat namque ipius, & est, Spiritus
sanctus, sicut & Patris. Hoc autem no-
bis evidentissime designavit divinus
Rom. 4. v. 9. Paulus ita scribens : *Qui autem in carne
sunt, Deo placere non possunt; vos autem
non estis in carne, sed in spiritu, si quidem
spiritus Dei inhabitat in vobis. Signis au-
tem spiritum Christi non habet, hic non es
eius.* Exit namque ex Deo & Patre Spi-
ritus sanctus, secundum Salvatoris vo-
cem, sed non est a Filio alienus : om-
nia enim habet cum Parce. Et id ipse
Ioan. 16. v. 13. ostendit de Spiritu sancto : *Omnia que
habet Pater, mea sunt; ideo dixi vobis,
quod ex meo accipies, & annuntiabit ve-
bis.* Glorificavit igitur IESUM Spiritus
sanctus mirabilia operantem; verumta-
men vt spiritus ipsius, nec aliena virtute,
nec ipso melior, eo quod intelligitur
Deus.

Rom. 4. 24.

Rom. 4. v. 9. Paulus ita scribens : *Qui autem in carne sunt, Deo placere non possunt; vos autem non estis in carne, sed in spiritu, si quidem spiritus Dei inhabitat in vobis.* Signis autem spiritum Christi non habet, hic non est e^s eius. Exit namque ex Deo & Patre Spiritus sanctus, secundum Salvatoris vocem, sed non est a Filio alienus : omnia enim habet cum Patre. Et id ipse ostendit de spiritu sancto : *Omnia que habet Pater, mea sunt ; ideo dixi vobis, quod ex meo accipiet, & annuntiabit vobis.* Glorificavit igitur Iesum spiritus sanctus mirabilis operantem; verumamen ut spiritus ipsius, nec aliena virtute, nec ipso melior, eo quod intelligitur Deus.

1000-16 x 16

Φθάτες ἐφίν, ὅτι τοῖς Νεσοῖς βαθαίσεσ-
μεῖς, ἥτις δυσφημίας, ἐ τοῖς ἀγραίοις
Επρεπόδιος, ἢ τὸ κεφαλαῖον μέχρατα διώματος.
Σκένου γὰρ λέγοντος τοῖς τῷ ἀγρῷ πολύμετοι·
Τοῦτο δὴ οὐ πτωκαὶ πινεῖ Χειτῶν γενετικῶν
δόξαιν, οὐ δαμοποιίαν τοῦ Φοβεροῦ ἐργαστικῶν,
οὐ τοὺς αὐτοληψίας αὐτοὺς πινεῖ Εἰς οὐρανούς γε-
σσαίμον. καὶ οὐ τοῖς τῷ καθ' ίματα δι-
δερπον κονιοῦ πά τι δέπε πεφλυστροπός, γέ-
γονεν διακείσας ὁ διαδέμενος. οὐ κατὰ γέτ-
λεγέντων πεδιζέαδος τοῦτο τὸ ἀγρὸν πολύμετο
ἢ Ιποδιῶν, τούτον ἐστιν, οὐδὲν διεργάτητομένα τὸ
Θεοῖς λέγον· κατ' ἔκλιναν δὲ μέλλον, οὐ καὶ
διαβήσθεν αὐτούς, οὐδὲν διλογεία διώματος, τὸ γέτο
τοῦ πολύμετον κεχρυπόδαι Φασι, μεμνησάντα γά
δὲ Εἰρηνότος Καθαροῦ τῷ ἀγρῷ πολύμετον·
Ἐκφρος ἐμὲ δοξάσῃ. Τούτῳ τε τούτος τούτῳ τῇ
τῷ ἀγρῷ πολύμετον σφεργίᾳ ταῖς πονηρεσ τε, οὐ
ἀνατάσσον διώματος σφεργίᾳ.

Αλλ' οὐχ ὅπερ τα φαῖμεντο, καθάπερ δέ
μόριον εἴτε τὸ αἰώνιον ἔστω, οὐδὲ λογοτελα διώδει,
κατέχειν τὸ μέρος τοῦ πεντεκοπίου· τοῦ γάρ, τοῦ ἐπίτε
αυτὸν τὸ πεντεκό, καθάπερ μόριον εἴτε τὸ πεντεκό,
τοῦτο ἡμῖν εὖ μελεῖ. Καθιερώσας δὲ τὴν αὐτού-
σος Γαϊδος· Οἱ δέ τοι Αρχιόντες, Θεοὶ δόξας τοῦ
διώδει· μάρτιος δέ τοι ἔσται τὸ Αρχιόν, δὲν τὸ πεν-
τεπτον, εἴτε πεντεμά Θεοῖς οὐδὲν τοῦτο. εἶδος δέ
πεντεμά Χειρού τὸν ἔχον, τοῦτο τοῦτο εἴσιν αὐτοί.
ἐκπορεύεται μέν τοι διά τὸ Θεόν, τὸ πεντεκό τὸ πεντε-
κόντον, κατέχει τὸ πεντεκό Φαντά, δὲν τοῦτο δι-
λογεῖται δέ τοι τὸ ποιόν· πολλα τοῦτο γένη μέτρα τοῦτο.
Ἐτούτοις αὐτοῖς εἰδίδατεν εἰπὼν τούτο τὸ ἀγένη πεν-
τεμάτος· Πατήσας δέ τοι ὁ πατήρ, ἐμέτονται δέ τοι· Βαζό-
τοντο εἰπον ψῦχον, ὃν τὸ Φεύγει λητόν, ἐπιστρέψει
γάρ τοι ψυχήν. Σάκιον εὖδεξασθεντὶ Ιησοῦν τὸ πεντεκόν-
τον, σφεργοῦν τὸ πεντεκόντα· πλειον δέ
πεντεκόντα, τοῦτο δέ τοι λογοτελα διώδεις, κατέ-
χει τὸν αὐτόν, καθότι νοστηθείσται Θεός.

ADVERSUS THEODORETUM. 205

Οὐκ ἐδυσφρικόντων Κίνης Εἰς αὐτοὺς
ἀγγέλους, οἵτε μὲν Εἰς αὐτούς, καὶ τὰ
πολυμηνεῖς Στήπον ὁ μόνος Εἰδὼς θεοτοποφόρον.
ἔπει δὲ οὗτος σκηπτὸς αὐτῷ πε, Καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς,
θεοφόρον Εἰς δύο Χειστοὺς ἔται, καὶ τὸν
διδεξαλόπον πε, καὶ σπεργαρικὸν, τὸν δοξα-
ζοντα πε, Καὶ σπεργαρικόν λέγεται· καλαποτάθε-
σιν ἀσωμάτων πολύτη λόγοι εἰσέσθι, Καὶ τοῖς αὐτοῖς
διδεξαλόπον καλεοῦται.

Καὶ γοῦν τοῖς τὸ μακάριον Γαβεῖτα τὸ
τούραυ ποιούμενον ὁ φιλάριός εὐτόπος· Τὸν γάρ τον
Γρίζα, Φοῖο, Χειστὸν δὲ πεντακατάρας αὐτοὺς
γεγλυπτάτη, περιπτέτης οὐκέντος καὶ τοσοῦ τὸ Δια-
πλάτων σκληρύκεν, ἔπειτος δέντον τὸν θεόν Χει-
στούς ὁ κατὰ Γρίζα, Καὶ ἔπειτος ιδίκας Χειστούς δὲν
πατέοντα τὸ Θεον πατέοντα λόγοις πολὺ τοιχοροῶν
ἡ ἐνωποί; Καὶ τὸ διατείθεν ὄφελος, Εἰς δύο
Χειστούς, Καὶ ιδίκας καὶ αὖτε μέρος ἐκτετέσσος νοῦτοι,
καὶ λέγεται;

Οὐκοῦν καὶ θεοὶ τῆς εὐστέκείας πρεσβοποῖον
ἐστούς ποιεπλάθοντες, ἔται Χειστούς λέγοισι,
δύο Φερούποτες καὶ αἱλήνας, ἀκοντώσθι
περὶ ήμερον· Εας ποτε χριστεῖται τὸν αἱμοτοξεγα-
τοῦ ἡμέρας ήμερον; ἥρθοποτεν γάρ ἀμέτον, πιστού-
τος τοῦ θεοῦ τὸν αἱλήναν, Καὶ ἐρημούμενον, Καὶ οὐκ α-
σπεύτοις σπαζούσθι λογισμοῖς.

Αναθεματισμός!

Αρχιερέα, Καὶ δύτοτον τῆς ὁμιλογίας ήμερον
γεγλυπτὸν Χειστὸν, η δέλα λέγεται γραφή· περο-
κεκομικέναι τὸ εὔστον τοῦτον ήμερον, Εἰς οὐσίαν
βύωμαν, παῖ Θεοῦ καὶ πατέος. Εἴτης Κίνης
ἄρχιερέα καὶ δύτοτον ήμερον γεγλυπτόν φοιτ
οῖς αὐτὸν τὸ οὐκ Θεον πατέοντα λόγοι, οὐτε γε-
γλυπτόν Γρίζα, καὶ καθ' ήμερον αἱλεπτόν, άλλ' οὐ
ἔπειτον περὶ αὐτὸν ιδίκας αἱλεπτόν οὐκ γυανο-
κός· Καὶ Εἴτης λέγεται τοῦτο εἴστι πρεσβοποίην
αὐτὸν τὸ πρεσβεῖον, καὶ οὐχὶ δὲ μάλλον τοῦτον
μόνον ήμερον, οὐ γάρ αὐτὸν πρεσβοποῖος, οὐ μόνον
Εἰδὼς ἀμφίπον· αἰδηματισμόν.

Θεοδορίτου αἰδηματισμόν.

Οὐν Εἰς Γρίζας Φοῖον ή ἀτερπότος ἐπέάπι-
φοις, αἱλ' αἱλεπταῖς αἱλεπταῖς Φοῖον, καὶ
Ταύτην τοῦτο τοῖς κοινοῖς διχλερέα κατέτιστον,
οὐσὶ μακάριον Γαβεῖτος μιθαῖτο, λέγον· Πᾶς
γάρ διχλερέα οὐτοὶ αἱλεπταῖς λεμβανόμενος,
τοῦτο αἱλεπταῖς καθίσται· Καὶ περὶ τὸ Θεόν,
ητα πρεσβεῖρη δῶρον πε, καὶ γυανοῖς περὶ αἱλ-
ην, μετεποταθεῖ διωδέμονος τῆς αγνοοῦσοι Καὶ

Non blasphemavimus ergo in ange- Calamnam
los sanctos, nec in prophetas, ut auctus repellit, &
est dicere, qui maledicere tantum di- Theodoretum
dicit. Verum, quoniam adhuc propo- accusat, quod
situm est ei, & similibus ipsius, vnum Christum
vnum in duos dividere; in cum nem- dividat.

qui glorificatur, & cum, qui opera-
tionem adjuvat: reprehendunt in si-
pienter omnem rationem pietatis, qua
eos possit a tam prava opinione redu-
cere.

Denique de beato Gabriel mentio- Et dicit ip-
nem faciens objurgator: illum qui se-
cundum carnem, inquit, Christum ex Spi-
ritu sancto factum fuisse, primus ille & ante
conceptionem predixit. Alius est igitur
Christus, qui secundum carnem; & alius
specialiter Christus, qui ex Deo Patre
Verbum. Ubi ergo adunatio? Et quod
erit inde emolumenitum, si duo sunt
Christi, & scorsum utrumque intelligi-
tur, & vocatur?

Licet ergo vultum personamque pie- Et larvam
tatis sibi fingentes, vnum Christum di- pietatis ipsi
dicant, duos tamen credentes audiant a detrahant.
nobis: Λουΐζην claudicabitis utroque i. Reg. 18. v.
pede & Melius est enim rectis uti velli-
giis, rectam fidem servantes & stabili-
lem, ac non ineptis cogitationibus va-
cillantem.

Anathematismus decimus.

PONTIFICEM & apostolum confes-
sionis nostrae factum esse Christum, di-
vina scriptura commemorat. Obtulit
enim se ipse pro nobis in odorem sua-
vitatis Deo & Patri. Si quis igitur pon-
tificem, & apostolum nostrum factum
est dicat, non ipsum Verbum Dei, tunc
seculicet, cum est caro factum, & homo
juxta nos; sed ut alium, prateripsum,
scorsum hominem ex muliere: aut si
quis dicat, pro se obtulisse ipsum obla-
tummodo, neque enim equit sacrificio,
qui peccatum non noverat; anathema

Reprehensio heretici.

NON in carnis naturam incon- Reprehendit
vertibilis natura conversa est; sed has voces:
humanam naturam assumptis, eam- Tune cum εἰ
que super communes pontifices con- caro factum.
stituit, sicut beatus Paulus docet
dicens: *Omnis namque pontifex ex ho-*
minibus assumptus, pro hominibus consti-
tutus in his, que sunt ad Deum, ut
offerat dona & sacrificia pro peccatis,
qui condolere possit his, qui ignorant, &

Cc iii

Ibid. v. 5. *Sicut Aaron, ita etiam Christus.* Deinde ostendens assumptam naturam infirmitatem dicit: *Qui in diebus carnis sua processus supplicationeque ad eum, qui potens est ipsum servare a morte, cum clamore valido & lacrymis offerens, exauditus est pro pietate.* Et quidem cum esset Filius, didicit ex quibus passus est, obdientiam, & consummatus factus est omnibus obdientibus sibi causa salutis eternae, appellatus a Deo pontifex secundum ordinem Melchisedech.

Dicique pontificem, non possesse dic: Verbum, sed hominem assumptum.

Quis igitur virtutis laboribus consummatus est, cum non esset natura perfectus? *Quis est, qui experimentis didicit obdientiam, quam ante experimentum nesciebat?* *Quis est qui cum reverentia vixit?* *Quis cum clamore valido & lacrymis supplications offerens, & servare scipsum non valens, sed eum, qui servare possit, obsecrans, & liberationem mortis expertens?* Non Deus Verbum, immortale, impassibile, incorporale: *Cujus commemoratione, secundum lxx. dum Prophetam, letitatio est, & levatio lacrymarum;* ipse enim absterget omnem lacrymam ab omni vultu. Et rursus Prophet: *Memor fui, inquit, Dei, & letatus sum, quod coronat pietate praelatos;* quod omnia Patris possidet; quod est imago simillima genitoris; quod in se Patrem ostendit: sed magis, quod ex semine David a Deo fuerat assumptum, mortale & passibile; quod pavit ad mortem, licet ipsum postea imperium mortis destruxerit, propter afflimenti divinitatem; quod per omnem iustitiam ambulavit; quod ad Joannem dixit: *Sinemodo, decet nos implere omnem iustitiam;* quod pontificatus appellationem accepit secundum ordinem Melchisedech: ipsum enim portabat natura infirmitatem, non item omnipotens Deus Verbum. Ideo & ante beatus dixerat Paulus: *Non enim habemus pontificem, qui non posset condolere infirmitatibus nostris;* tentatum autem in omnibus ad similitudinem aliquaque peccato.

Ibid. v. 9. *Ipsa enim absterget omnem lacrymam ab omni vultu.* Et rursus Prophet: *Memor fui, inquit, Dei, & letatus sum, quod coronat pietate praelatos;* quod omnia Patris possidet; quod est imago simillima genitoris; quod in se Patrem ostendit: sed magis, quod ex semine David a Deo fuerat assumptum, mortale & passibile; quod pavit ad mortem, licet ipsum postea imperium mortis destruxerit, propter afflimenti divinitatem; quod per omnem iustitiam ambulavit; quod ad Joannem dixit: *Sinemodo, decet nos implere omnem iustitiam;* quod pontificatus appellationem accepit secundum ordinem Melchisedech: ipsum enim portabat natura infirmitatem, non item omnipotens Deus Verbum. Ideo & ante beatus dixerat Paulus: *Non enim habemus pontificem, qui non posset condolere infirmitatibus nostris;* tentatum autem in omnibus ad similitudinem aliquaque peccato.

Ibid. v. 15. *Melchisedech: ipsum enim portabat natura infirmitatem, non item omnipotens Deus Verbum.* Ideo & ante beatus dixerat Paulus: *Non enim habemus pontificem, qui non posset condolere infirmitatibus nostris;* tentatum autem in omnibus ad similitudinem aliquaque peccato.

πλημαριόν. ἐπεὶ γὰρ τέκναν αἴσθεται, γὰρ δὲ οὐτοί τοι λαζαί, οὐταὶ τοῖς αἵτινις, κατὰ τὸν πατέρα τοῦτον τοῖς αἵτινις. γὰρ μετ' ὀλίγα, τόπο ἐρυθραῖαν, φοι. Καθάρῃ καὶ Ααρὼν, οὐταὶ δὲ ὁ Χειρός. Εἶτα δέκατη πλὴν τῆς αὐδηγήσεως Φίσιας αἴσθεται, φοι. Οὐ τοῖς πατέρεσι τὸν θρόνον αἴτιον, διότι τε, εἰ ικετεῖς τοῖς τὸ διωδέλιον Κέλεψι αἵτινον τὸν θρόνον μὲν χειροῦν ιχνεῖς, γὰρ διαχρίτων τοῖς τοποτοῖς, εἰσικακεῖται τόπο τῆς εὐηγέλειας, κατὰ τὸν γῆν, ἔμαθεν αὐτὸν ἐπειδὴ τὸ Κατακόλον, γὰρ τελεφώνεις, ἐθύμητο πᾶσι τοῖς κατακολούοντος αἵτινος οἰκείας αἰώνιον, τοποτογράφεις ταῦτα δὲ Θεοῦ Δραχερόδει τοῦτον Μέλχισεδέκαν.

Tίς τοινούς ὁ πόνος Δρετῆς τελεφώνεις, γὰρ μὴ φύσιον τέλος Κατακόλου; τίς ὁ πέριξ μάρτιον τὸν Κατακόλον, εἰ Τείτην αἴρει τοῦτο τῆς πελεγούς; τίς ὁ εὐηγέλεια συμβάσις, γὰρ μὲν χειροῦν ιχνεῖς, γὰρ διαχρίτων τοῖς τοποτοῖς, τὸ Κέλεψι εὔστοις οἱ διωδέλιοι, αἴτιον τὸ διωδέλιον Κέλεψι τοποτοῖς, γὰρ τὸ θαύμα τοῦ απαλλαγῆς αὐτῶν; οὐχ ὁ Θεὸς λόγος, ὁ απαλλαγῆς, ὁ απαλλαγῆς, ὁ απαλλαγῆς. Οὐδὲ μήτικα, καὶ τὸ πορφύτιον, εἰ Φεστιών, γὰρ διαχρίτων απαλλαγῆς αὐτὸν γὰρ αὐτῷ πολὺ διαχρίτων πομπός. γὰρ πάλιν ὁ πορφύτης. Εὐηγέλεια, φοι, τὸ Θεοῦ, εἰ πύρεψισθει, ὁ σεφανὸς τοῦ εὐλαβείας συγκατέστη, ὁ πόνος μάρτιον, τοῦν θρόνου αἵτινον, ὁ πόνος τὸν ταῦτα πατέρεις, εἰ Κατακόλον αἴσθεται πάλιν τοῦ θυμοδοτοῦ, ὁ εἰς έστατη δέκατη τὸ πατέρεις. αἴτιον δὲ τοῦ πατέρας Δαβὶδιον λαζέτην ἡ πάτητος, δὲ Σωτῆρος, δὲ πατητοῦ, δὲ διδόσσεως τὸ Ιαναῖον. Εἰ δὲ αἵτινος τοῦ θαύματος διερχεται ἐλασσε, κατὰ πλὴν τοῦτον Μέλχισεδέκαν, αἴτιον γὰρ τελείωσι τῆς Φίσιας αἴσθεται, γάρ οὐχ ὁ πόνος τοῦ διωδέλιον Θεοῦ λόγος. δέ τοι τοῦτο τοῦτον τοῦ θεραπευτοῦ μακάριος ἐφερετος. Οὐ γάρ ἐργαλεῖον διέχερετα μὴ διωδέλιον συμπαθήσου τοῖς αἴσθεται τοῖς πεπειραμένοις γάρ τοι πάρτη, εἰ καθ' ὅμιλοτητα γρεις αἱρέτας.

Hæc tota fere *ἀκομή* in v. synodo legitur collat. 6. contendunt vero Theodoretus & Cyrillus hoc in loco magna vi argumentorum, sed majore studio partium: agitur enim, quod non semel monui, causa Procli, quem invisum Theodoretus, utpote Nestorii adversarium nobilem; carum Cyrus, velut ducem pugnantium pro fide Constantinopoli, habebat. Cyrus

ADVERSUS THEODORETUM. 207

conversionem Verbi in carnem Theodoretus objicit, Cyrus contra exprobat defensam amentiam, ignorantiam mysterii quo de agitur, assertionem διατονίας γεννήσης, consensionem cum Nestorio, impietatem, & contradictionem. Tota ista Cyri oratio magnam crucem figere potest Theodoreti patronis.

Ἐν πίλῃ ὃ γέγονε τῷ ημετέρῳ πατρὶ^{όντος}
τοῦδε αὐτοῖς, οὐδὲ τοῦτο οὐδὲ λαζαθρό-
στα φύσις, οὐχὶ τὸ Κατέλυτον τῆς ημετέρας
ἐνεργείας, καὶ τὸ πάρκη δὲ τὸ καθοδαῖον
τύπου, τοιαῦτα πάλιν μάθωμεν· Κατερούστατε,
λέγων, τὸ διάτοπον, & διεγέρεια τῆς ημετέρας
ηὑρίσκων, πινδὴν πατεῖ ποιούμενα μόνον· οὐ
τὸ Ματθαῖον τὸ ἄλλα διάτοπα τοῦτο· τούτου δὲ τὸ
αὐτὸν εἰπόμενον, τὸ ὅρθοδόξιον προσθέτων, τὸ διάτοπον,
τὸ διάτοπον, τὸ διάτοπον πατεῖ ποιούμενα θεοὺς
λέγων· Λλατὰ τὸ διάτοπον πατεῖ ποιούμενα Δαΐστη, οὐ πάντας
ἀλλὰ τὰς ιππότριχας γύμνητες, διεγέρεις ηὑρίσκων,
χριστοφόρους ἔμνητο, αὐτὸς ἑαυτὸν υἱῷ τούτῳ τῷ Θεῷ
πατεῖ ποιούμενα, ἔχων τὸ ἑαυτοῦ διάτοπον τὸ διάτοπον τούτον·
Θεὸν λέγεντα οὐκοῦντος αὐτῷ, τὸ διεγέρεια ποιούμε-
νον;

Απολογία Κυρίλλου.

Responsio orthodoxi.

Οἱ περὶ Ιερεμίαν πατεῖ ποιούμενοι τοῦ
Ιερεμίᾳ, καταθέγοντες τοὺς ὄργους τὸ ὄλευ-
Θεὸν διπλαγόντων ἐφασκε· Τί δῶσῃ τῷ καθεδρῇ
μας ὑδατα, οὐ τοὺς ὄφαλους μας πήγαν διακρίνει,
& κλαύσομεν τὸ λαὸν τοῦτον ημέρας οὐ τούτο;
οἶμεν δὲ ἔχων τὰς Κατερούστατες τὰς σκέψεις
μάλινον ἐπιχέραν τε, οὐ πρέπειν, ἀλλὰ τοῖς ἀ-
πόλυτον, οὐ ἀπεκτεῖνεισθαι τοῖς Χειροῖς θεμα-
τικοῖς· Οἱ δὲ τοῦ διάτοπον κατεφύγαροι δόξην,
τολματεῖ, οὐ αἰσθάνεται ὄντες, τοῦ Βαγδαμιδίουν.
Δρύνεις δὲ τοῦ, οὐ οἰστρῆς ἀλλα τοῦ διάτοπον εἰσ-
αῖ, οὐ δικτύοντο τὸ εἰς Χειρὸν διστηλας ἀφέντες
εἴδοντες, Σύχαρος ποιούμενα τὰς διεγραμμένας τὰ
κατεφύγαροις σύνοιδες οὐρμάσι δὲ σφραγίδιον
κατεπικρισίσιον καλλον.

Οὐκοῦν ἀκούετοσθι, τὰ πάπια ποτελλόπη-
φεντοὶ ηγεμόνοι· πατανᾶτε, μὴ Εἰδότες τὰς
γραφὰς, μήτε μέν τοι στολὴν, καὶ μέχα τὸ σια-
δεροπτώτας μυστίσον· αἱ αὐλαὶ γάρ διεπινετο-
γραφαὶ Θεὸν ημῖν σύναδεσποτοῦτο· Άρχη-
ριτοστοὶ τὸ Εμμανουὴλ μετερχόμενοι τε Σερόδος,
& αἵματος τοῦ διάτοπονος ημῖν τὸ τὸ Θεὸν καὶ
πατέρας θυσιεῖσθαι λέγον· Σέργει τε θύ-
σις, τοῦτο ἔστιν, αἱ θερπον, οὐ τοῦ Σερόδου, οὐ
διλοίσθιν, οὐλ' ἐνοίσθιας ἀφεύγοντο διωδόμενοι τοῦ
τοῦτο τὸ έπανα Φαῖλον Χειρὸν Ινοστού καίσον, μίαν
τε πίστιν, οὐ ἐπάγον βάπτισμα.

Expertæ est autem passiones nostras, infirmitates
absque peccato, natura illa, quæ ex nostris non
nobis pro nobis assumpta est; non qui mo expertus
cam pro salute nostra assumpsit. Et in eis
principio hujus capituli iterum docet:
*Considerate apostolum & pontificem con- Heb. 3. v. 1.
fessionis nostræ JESUM, fidem ei, qui fecit
ipsum, sicut & Moyses in omni domo sua.*
Facturam autem quis esse unquam
dixerit recta sentiens, increatum, &
cum Patre coeterum Deum Verbum;
sed cum, qui ex semine David, qui,
liber ab omni peccato, pontifex noster
fuit, victimam ipse se pro nobis offer-
rens Deo, habens in se certe Dei Ver-
bum adunatum sibi, & inseparabiliter
conjunctionem;

JEREMIAS Propheta cum Israel offendisset Deum, cumque ad iracundiam provocasset, contristatus dicebat:
*Quis dabit capiti meo aquam, & oculis Hierem. 9. v. 1.
meis fontem lacrymarum, ut posim deflere
populum hunc dies & noctes?* Et ego opinor voces hujusmodi, non Israeli magis
convenire, quam iis, qui patulum semper & petulcum os habent in Christum: *Qui etiam ineffabili detrahunt glo- 2. Petr. 2. v. 10.
rie, audaces, petulantisque, juxta quod 10.
scriptum est Fletu autem sunt & lamentatione dignissimi, qui infinita demerita rectam & inculpabilem pietatis in Christum semitam negligentes, distortam orbitam, ambagesque sectantur, & cogitationum pravis inventis decus inquinant veritatis.*

Ergo audiunt, qui invisa omnibus
sentient, errantes in scientia Scripturarum, nescientes magnum & venerabile
Incarnationis mysterium: divina enim
scriptura, hominem similem nobis factum fuisse prædicant Emmanuel, &
participasse carni & sanguini, similiter ac nos, Verbum Dei & Patris. Affirmant
& carnem factum, id est, hominem; non per conversionem, aut per com-
mutationem, sed virtute adunctionis ar-
canæ, propterque unum dicimus
JESUM CHRISTUM Dominum, &
unum fidem, unum item sanctum ba-
ptisma.

Quippe qui
necunt In-
carnationis
mysterium.

Exstimatorum
esse puram af-
fumptionem
genitam.

Hi vero a rebus dogmatibus abhor-
rentes, & adverius sacras literas du-
rum sensum, insolentemque opponen-
tes; ad id tantummodo, quod ipsis be-
ne habere videtur, inspicunt, & homi-
nem assumptum a Deo Verbo comme-
morant, juxta illud fortasse quod ab
Amos 7. v. 14. uno Prophetarum dictum est: *Propheta
non eram, nec filius Propheta; sed pa-
stor eram vellicans sycomora, & assumptus
me Deus ex oviis;* aut forte, sicut ait
Psal. 146. v. 6. beatus David: *Assumens mansuetos Domini-
nus; secundum Ieronim scilicet & familia-
ritatem spiritalem, quam voluntate,
& gratia, & sanctificatione, nos etiam
habemus ipsi: adharentes enim Domi-
no, unus spiritus sumus, juxta quod scri-
ptum est. Id autem nequaquam signifi-
cat, Deum hominem fuisse factum;
neque eum similiter ac nos, participasse
carni & sanguini, sed magis assumptissime
hominem, non alio pacto, quam quo di-
citur, & Apostolos, & Propheta, &
omnes alios sanctos assumptissime.*

*1. Cor. 6. v.
17.*

Oi δε τοις ὄργαιν θεωφοιτίπτες δέχμα-
ταν, καὶ τοῖς ἱεροῖς γερμανοῖς σκληρού, καὶ ἀ-
θράχον ἀντιμιστάντες τὸν τοῦ ποσεῖς μόνον ὁ-
ραῖον Θεόν οὐκ ἔχον θυσίαν· αὐτὸς δέ
ταῦλον φέρει τὸ Θεοῦ θύσιον φασί· καὶ
ἐκεῖνοι τὰ θύσια Θεῷ εἶναι τὴν αὐλίαν περιφέρειν
Εἰρηνεόρ. Οὐκ ἔμενι περιφέρειν, καὶ τὸν
περιφέρειν, αὐτὸς ἡμῖνος τοῖς τοιχίοις συκέμι-
να, καὶ αἰδηλοῖς με κύριος εἴη τὸν περιφέρειν
ἡ καρδιὴν τοῦ φυσιοῦ ὁ μακέλεος Δαβὶδ· Αναλη-
μένων περιφέρεις ὁ κύριος. κατὰ χρόνον διλοιστή,
Ἐπικειόντα τὸν περιφέρειν, τοῦτο εἰς τὸ θε-
λήσιον, καὶ χρήσιν, καὶ ἀλαρμῶν, κατὰ τὴν
ημέραν αὐτοῦ κολλαζόμενοι τὰ κυρία, ἐν περιφέρει-
σι, κατὰ Θεογαμίαν. αὐτὸς οὐχὶ τοῦ
Θεοῦ θεωφοιτίπτες Θεοῦ, οὐτε μηδὲ περι-
φέρειν ημῶν μεταχειρίζειν αἴματα, & Κρήτης οἰ-
κείωσασθαι τὸ μέλλον αὐτὸς, καὶ οὐ καθ'
ἔτεσθι Σύπον, καὶ οὐ διὰ λέγοντο καὶ περιφέ-
ρεις, καὶ ἀποστόλους, καὶ τοῖς ἀλλοῖς ἀπομνη-
σίοις.

Urget locum
Apostoli, de
Filio Dei qui
se ex divite
pauperem fe-
ci.

Decipitne divinus Paulus sanctifi-
catus per fidem, evidentissime de uni-
genito dicens, quod *cum dives esset,*
pauper est factus? Absit: nunquam enim
mentietur veritatis maximus prædica-
tor. Sed quisnam sit dives, & quomodo
pauper sit factus, nunc quoque diligen-
tius perscrutemur. Etenim si, ut illi di-
cere & sentire confidunt, homo est as-
sumptus a Deo; quomodo is qui assum-
ptus est a Deo, factus est pauper, cum
sublimioribus naturæ sua dignitatibus il-
lustratus sit? glorificatus est enim. At
si id verum non est, reprehendetur ab
ipsis assumptio, quippe quæ ad inferio-
rem, & ingloriōsiorem dejacerit hu-
manitatis modum. Verum ita sentire
ineptum est. Ergo non is, qui assum-
ptus est, pauper est factus; superrigit
tum, ut dicamus, Deum Verbum, cum
esset dives, ad nostram pauperiem de-
venisse.

Verum quomodo pauper est fa-
ctus? Age, vt necessarium est, atten-
damus: inconvertibilis quidem est pro-
cul dubio per naturam, nec sua dere-
licita, in naturam transit carnis; per-
manit enim id quod erat, id est,
Deus. Ubi igitur humilitatem vide-
bimus paupertatis? In eone, quod
vnum similem nostri Deus assum-
perit, sicut dicere ausi sunt impietas
Nestorii parasiti? Et quis fiat ipsi pauper-
tatis & exinanitatis modus? In eone
tantum, quod forte voluerit aliquem
nostri similem hominem honorare?

At

Εἴπει πῶς ἐπιτίχεσεν; Φέρε δὴ Φίρε, καὶ Σ-
ερόνταν αἰδηλοῖς· αἴρετος μὲν χρῆ κατὰ
Φίρε τῇσι ὀνολογίσειρις· οὐ μεταχειρίζει
Εἰς φύσιν Κρήτης, τοῦτο δὲ οὐθὲν. μεδίνη
γρῆ ὅπερ τοῦ, τοτὲ τῇσι, Θεοῖς, τοῦ Βοια-
γειοῦ ὀψεῖτα τῆς πλωγείας Θεοφύλεον; ἀρ' οὐ
τοῦ οὐδὲ τὴν καὶ τὴν μάλαζεῖν, κατὰ φαίνε-
το πελμάτεσσιν οἱ τῆς μνατεσσίας τῆς Νεστορίου
τοῦτοι; καὶ ποῖος αὖθις πλωγείας αὗτα,
καὶ κενώπειος Σύπον; οὐς ἐν γε δὴ μοιραὶ διελ-
ποτα τυχέντεσσι τὸν καθ' ημᾶς αὐτὸς περιβολῶν;
αἴσκηται

αδικεῖται γὰρ κατὰ τὸν Σωτῆρα ἀγαθούργανον ὁ τῷ ὄλον Θεός, πᾶς διὸς ἐπίστρεψεντος; ἐν Θεός ὡν φύση, καὶ γὰρ ὁ Θεός καὶ πάτερ, γένεσεν δὲ-
δεσπότος, καὶ εἰς αὐτόν ματαντός τὸ Δαβὶδ γένεσίν
τοῦ Γρεγορίου, καὶ διδυλωτεῖτο τὸν ἑαύτον μέτρον, τοῦτον
ἔστι. Θεοδορίτος, ὁ τοῦ μεροῦς ὁ Θεός, καὶ πά-
τερ· ὁ δὲ οὐ τοῦ πατέρα, καὶ τοῦ φίλου πατέρα, καὶ τοῦ
ὄλον δημιουργοῦς. ἐν δεσπότος δὲ γεγονός, θεὸς
δὲ δεσπότης μέτρον τοῦ αἰγαλεῖτος. ὁ γὰρ αὐτὸς
θεός γενέσεα κατὰ τὸν μάτερα τὸν θεοτελετὸν ποιη-
μένος, πάντα Σωτήριον αὐτὸν τὰ, διὸν τὸν
ἰδίον γεγονότος οὐδὲ οὐδὲ διὸν τὸν μάτερα;
ἔπειτα διὸν τὸν δεσπότην αὐτὸν θεοτελετὸν καὶ τομογράφητο λόγων, καὶ τοῦτον οὐδεὶς οὐτονόμοντον Σωτήρα,
εἰς αὐτὸν τὸν σωτηριώντον τοῦ, μικρόντος τὸν διόπο-
νταντον αὐτὸν τὸν Γρεγορίον, καὶ αποστολῶν τὸν θεο-
πνόταν γεασθήτην, διαπεπονταν τὸν εἰς αὐτὸν τὸν
τὸν δεσπότην μετέπειταν, καὶ τὸν τούτον Γρεγορίον,
καὶ τὴν πίσταν, καὶ τὸν διάστασιν.

Αλλ' οὐας ἐφ' οὐας, μικρόντος Εἰς τοῦ Θεῶν
λόγων, καὶ απερούσιον εἰς ἀπότομον τὸ κλαῖσμαν, τὸ
διδένειν τὸ θάνατον, τὸν ποτητεῖν τοῦτον τούτον,
τὸν ιερωσωτέον τὸ γέγοναν, τοῦ Φαΐστου δὲ τοῦ αὐ-
τοῦ ἔργου, ὅτι τὸ δέλτα, καὶ τοῦ αὐτοῦ Φαΐστου πε, καὶ
δόξῃ, τοῦ τοιαῦτον οὐρανοῦ. Άλλ' εἰς αὐτοὺς τετελε-
θεῖαν τὸ πλούτιον, τοῦ δὲ μάτην τοτέσσεμεν εἶχαν.
ἔπειτα τὸ Φαΐστου θαύματον τὸ ἐπί της κεκάπως
δυοκλέες, θαύμασιον μετέβεντος τὸν εἰς τὸν μάτην α-
γάπτον τὸν μέρον· ὁ γὰρ σὺν μικρῷ τῷ Φίστοις, τοῦτο
γελάτινον ἐπικοπάσιον οὐδεὶς στ.

Εκλαύοντος αὐτούς τούτους τοῦ ταῦτην λύ-
δάκρυν· ἐδψίλισαν οἰκονομικῶς ἐφειστοῖς τῷ Γρεγορίῳ
καὶ παρέδοι τοῦτο τὸ τέλος, τὸν Σπολιοπάτανος
μάτην διορθώσαν. Προτίθετο τὸ ποτητεῖον, οὐας
τὸ γενέσεων δυνατεῖσας ὁ ταμεῖος κατηγοροῦ. αὐτο-
ῖτοντος λόγου τοῦ δεσπότην, οὐας παντὸν τοῦ
οὐας αὐτούς διέταστο, καὶ ιστοπέλεας, οὐας
τοῦ τοῦ Λαζαρίου βατόπους θαυμάσιαν τὸν
παῖδες αὐτούς. Εὐθύτερος, οὐας σὺν μικρῷ μά-
την τοῦ πειρασμοῦ, συντάκτειαν τὸν μάτην
εἰς παρεσκευαῖς τοῦ γενεθλίου διατητάντος
τοῦ πατρὸς τοῦ αὐτοῦ οὐατού. Εὐθύτερος τοῦ
τοῦ οὐατού, τοῦ τοῦ αὐτοῦ οὐατού, οὐθέλοντο τοῦ
οὐατού οὐατού, τοῦ τοῦ αὐτοῦ οὐατού; οὐας τοῦ εἰδήθεν
αὐτούς διέταστο. Άλλος πολὺς αὐτοῖς; οὐας τοῦ εἰδήθεν
αὐτούς διέταστο τοῦτον, οὐας περιμπόκος

At nullo pacto beneficia præstanto Deus omnipotens violatur: quomodo ergo pauper est factus? Quia cum esset Deus natura, & Filius Dei & Patris, factus est homo ex semine David; natus est secundum carnem, & servilem subiit mensuram, id est, humanam, qui est opifex omnium: homo enim factus, humanitas non erubescit subire mensuram. Qui enim non recusavit esse filius nostri, quomodo ea recusaret, per quæ hominem se nostri similem vere factum esse, posset ostendere? Si igitur eum ab humanis, & rebus, & sermonibus submoveamus, nullo pacto differimus ab his, qui eum, si fieri posset, sua carne etiam spoliarent; qui scripturæ divinae non credunt, revertentes omnino Incarnationis mysterium, salutem orbis terrarum, spem, fidem, resurrectionem.

Dicit aliquis, Deo Verbo parum de- Occurrunt ob-
corum esse, & nullo modo conveniens, iectiones, quod
lacrymari, timere mortem, calicem re- Verbo non
conveniat lacrymaria, &c. Val-
de ego quoque libens assentiam, hæc di-
vinæ naturæ & gloriae minime conve-
nire. Verumtamen in his video pauper-
tatem, quam propter nos volens ipse
fultiuit. Si tibi gravis videatur exinan-
nitatis injuria, eo plus mirare erga nos
Filii caritatem? quod enim tam in-
decorum dicas, & parvum, hoc Deus
tui causa sibi fecit amabile.

More hominum lacrymavit, ut tuas lacrymas ipse coheriberit. Expavit dif- Cur filius Dei
penatorie, permittens carni interdum lacrymatus,
pati, quæ sua sunt, ut nos confidentissimi redderemur. Calicem recusavit, ut
crux impietatem argueret Iudeorum. Infirmatus esse dicitur secundum huma-
nitatem, ut te infirmatibus liberaret. Preces supplicationesque obtulit, ut tuis
etiam supplicationibus aurem facilem
redderet, ut tu disceres in temptationi-
bus minime dormitare, sed animum ora-
tionibus magis intendere. Ideoque dor-
mitantes sanctos Apostolos incusabat
dicens: Sic non potuisti una hora vigila- Mat. 26. v.
re mecum? vigilare & orare, ne intreris in tem-
tentationem. Se enim tanquam reforma-
tionem vitæ beatæ præbens, profuit
mundo; ideo humanitatis infirmitates
familiares fecit, ut etiam vere homo
factus esse crederetur, cum permanis-
set nihilominus id, quod erat, id est,
Deus.

210 CYRILLI ALEXANDRINI APOLOGETICUS

Arguit Cyrillos contra dictio[n]is Theodore[t]i, & confessionis cum Nestorio.

Sed nescio quomodo hi, qui Christum se vnum dicere simulant, & Filium, & Dominum, eundemque Deum simul & hominem, dicunt, non Dei Verbum nuncupatum fuisse pontificem, & apostolum confessionis nostra, tunc cum factus est homo; sed aut alium, nescio quem, scorsus hominem ipsum per se, qui erat ex semine David, in id vocatum esse affirmant: forsitan mententes, ne si recta sentiant, ab impietate videantur Nestorii defecisse. Ait enim hoc modo ille: *Hic, qui fidelis ad Deum pontifex factus est; factus est enim, & non semper fuerat; hic, qui paulatim in pontificis profecto, heretice, dignitatem, Deinde, ut ipse existimat, suarum volum cupiens veritatem confirmare, dicit: De quo & Lucas in Evangelii clamat: Jesus autem proficiens aetate, & sapientia, & gratia. Et rursus: Sed cum sit nobis hic solus pontifex condolens, & cognatus, & certus, ab ipsis natura non seducamini: ipse enim nobis ex promissa benedictione, & semine Abraham missus est, pro se ipso, & suo genere corporis ultimam secum adducens.*

Serm. 6. qui tertius in Pro-

Theodoreti cum Nestorio.

Collatio At dementia illius optimus aemulator, vir bonus Theodoretus, non erubescit dicens: *Humanam naturam assumpit, & eam super communes pontifices ordinavit, sicut & Paulus dicit: Omnis enim pontifex ex hominibus assumpsit pro hominibus constitutus in his, quae sunt ad Deum, qui condolere posuit his, qui ignorant errant, quoniam & ipse circumdatus est infirmitate; & propria debet, quemadmodum pro populo, ita etiam pro se metipso offerre pro peccatis. Nonne hominem nobis communem Emmanuel, quantum ad ipsum pertinet, efficit? Nonne supramemoratis hac quoque sunt germanae sententiae, camdem blasphemiam parturientes? Quid ait: Metuui sacerdotii modum in Christo omnium salvatore; nec conveniens videtur esse Deo Verbo humano more ministrare, propter dispensationem? Detegi tuum vultum, persona deposita, & palam denega Dei Verbi incarnationem, propter quam & pontifex nominatus est. Immolantemne cum conspicis, tanquam alii & majori Deo, Patri? Contemplatusne es sacrificia offerentem, exemplo corum, qui ab hominibus assumpti sunt, quique condolere possunt ignorantibus & errantibus, ideo quod & ipsi sint in infirmitatibus nostris? An non considerasti, quod fidem omnium, sive fidei confessionem,*

Αλλ' οὐκ οἶδι ὅπου οἱ Χειροί ἔνα λέγουν πασχρινόμοι, καὶ γάρ, καὶ κύριος, τὸ αὐτὸν Θεόν, καὶ μὲν Δεσπόταν, οὐ τὸν Θεόν φῶντα λέγειν χρηματισθεῖσαν Φασιν δέχεται, καὶ διπλούσιον τὸν εὐθυγάτιον, ὃν γέροντας αὐτὸν Δεσπόταν. Διαβολοῦ κακοῦδα τοῖς τοῖς διαγνέσιοτα. δεσπότες λέγει που, μὴ τῆς Νεστορίου κακοδέξιας ἀληφαριόδωτες, ὅρθι Φερούσιτες ἀληφαριότος. ἐφη γὰρ οὐτις ἔχειν. Οὗτος ὁ πιστὸς πατὴρ πεποιημένος δέχεται δέκτηντος. ἐδίψατο γὰρ τοῦ, σέραδιστος τοσούτος ἀληφαριός. Εἰτα, κατατάσθιον, βεβαϊδεῖς Εἰτις ἐδήλωσεν ταῖς εὐαγγελίοις Φωναῖς, ἀποφέρει, καὶ φυσι. Περὶ οὐδὲ Ιωάννην τὸν θεατρικόν Φων. Ιποτῆς δὲ παρέσκεψεν ηλιαχρίσια, καὶ Σεφία, καὶ χρήσιται. Καὶ πάλιν Οὐτοῦ ήμην Κύπρου μόνον δέχεται συμπαθεῖς, καὶ συνθέτοις, καὶ βεβαϊοῖς, τῆς Εἰτις αὐτοῦ μητρὸς παρέσκεψεν πίστεως. Αὐτὸς γὰρ ήμην δὲ ἐπιγράμμοντος διλογίας ἐχειν παρέσκεψεν Αἰγαλείαν ἀπεστάλη, ὃς τοῦτον, καὶ τὸν γνώμονα τῆς πατέρας συνεπάγειν.

Οὗτος δέκτης βαθύτερος δρίσος μημένης, δέκτης οὐτοῦ Θεοδόριππος, οὐκ ἐντράπει λέγειν, ὅτι μὲν Δεσπότας Φύσιν ἔχει, καὶ Σεπτίν τοσούτος τοῖς κοινοῖς δέχεται κατέπιπτον, καθὼν καὶ Γαλάτης Φων. Πάσας γὰρ δέχεται τὸ μὲν Δεσπότιν λαμπανάριδον, τοῦτον αὐτὸν δέχεται τοσούτον τοσούτος τὸ Θεότη, μετεποπλέοντος διωδέκανος τοῖς αγνοοῦσι, καὶ πλαναριόδοις. ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς παρέσκεψεν αὐτὸντος. καὶ δι' αὐτοῦ δέχεται τὸν Καρδινάλιον, τοσούτον τοσούτον τοσούτον τοσούτον δοκοῦν, ἀποτετέλεκτον τὸ Επιμελήτην; Καὶ αὐτὸς τῷ δέκτηντος ημῖν κοινόν, τὸ γεννητόν Εἰτις πάτερνον δοκοῦν, ἀποτετέλεκτον τὸ Επιμελήτην; Καὶ αὐτὸς τῷ δέκτηντος ημῖν αποματίνειν τὸ Φερούσιτες, καὶ τὸ ιούντοντα δυσφρινεῖν; δέκτης, Εἰτεπέρι μοι, τῆς ιερωσύνης τὸ Σεπτίν τοῦ πολύτοντος γένους Κυρίους Ιποτῆς Χειρού; διαρμόσον τὸν Φων τοῦ Θεοῦ λόγῳ τὸ ιερούργειν διδεσπότινας Άγιος τοῦ οἰκονομίας; Οὐκοῦ δέχεται τὸ παρεποτέν, δρίσος μητρὸς πατέραλιμος τὸ λέγειν τὸν εἰδούσαν Δεσπότην, οὐτὶ τοῦ αὐτομάτη δέχεται. Δέχεται θύνοντα βλέπεις, καὶ ἐπέρι Θεότη τοσούτον Θεόν, τοῦ πατέρετος; Βουδυτούσα πειθαρεῖται τὸν δέκτηντος τὸ μὲν Δεσπότιν λαφύρετος, μετεποπλέοντος διωδέκανος τοῖς αγνοοῦσι, καὶ πλαναριόδοις, Άγιος τὸν εἴδη γεννητόν τοσούτον πολύτον πίστιν, πήγων τῆς πάτερος τὸ ομολογήσειν,

Χειρός ἦν λίθος
τον, τὸν αὐτὸν θεού,
πάντα πάτερ μόνον
διπέπειρος τὸν
θεούτος· διὸ
τὸν αὐτοῦ πατέρα
μίσησεν οὐτόν.
επειδὲν κακού^{τον}
εποιεῖται εἰς
τὸν πατέρα τον
οὐτόν.

ADVERSUS THEODORETUM. 211

ἴσωνται καθηγεῖται, καὶ πᾶν πληράκιον πολύμαλον, καὶ
πάτερ; ἀρέσκειν, εἰπόντες, Εἴπος Βατός αὐτὸν
δραπτίνιον ιερούργος, οὐ πιστὸν αὔτεν Κατέ Εἴδε
δούλον θεατὰς προσκεκεχυμούσκος σὺ πολύ-
μαλον; οὐδὲ τὸν ἔτερον ὄντα Θεόν, καὶ Εἴδε
δραπτίνιον ιερούργον λέγοντα Αὐτόν τὸν οἰκονο-
μίαν· σπουδερεύς γάρ τοι Θεόν καὶ πάτερ, οὐ
σὺ τὸν αἰσθατὸν θεούς οὐδὲ τὸν θεοφόρεπτον.

& Spiritui sancto consecrat & Patri? hicne humani ministerii modus est, poscere fidem ab his, qui in odorem suavitatis oblati sint in spiritu? Animadverte, quam diverso modo, cum Deus sit, licet humano more, propter dispensationem ministrare dicatur: consideret enim Deo & Patri, & in sedibus excelsis conspicitur.

Θοριζός σε διδάσκεταινον; Οὐκ ἀπαλλάξῃ
διμάχεται τὸ θεοφέρεπτον; Καὶ αὐτὸς δὲ αἰνιδεῖ
ιδεῖ τὸν πατέρα τὸν θεοφόρεπτον, οὐδὲν
δραπτίνιον ὄντα τὸν Εμμανουὴλ· ἀλλὰ οὐτας αἰδή-
σιν, καὶ ἀπότας, μαλλον δὲ δυσαρεσίας ἀπά-
στος ἐπείκεντα πρέσβην, πετελάματον Φίλον κατέ-
δρεπτον σὺ πονοσάντον, καὶ προκόψαντα βεβο-
χόν Εἴδε ψηρέπετον θεάματα; Εἰ προτίκον, πῶς
κακέντα, καὶ ἐπιτέλεσεν; Εἰ πετέλεσεν καὶ
δρεπτον, οὐδὲ ἀπέλεσεν διλούσι, καὶ σὺ χρεία
γέροντες πελάσον; τὸ δὲ ἀπέλεσεν ἀπόντα Εἴδε δρε-
πτον, οὐτον μεμνην γεγενέσθαι· τὸ δὲ οὐτον με-
μνον, οὐ φάριτας. πῶς διαν γέγενεπτον πολ-
εῖστον, οὐ διρήτας οὐτας ἐποίεις;

Terret te quod humanitatis, nec te ^{Urgor pres-}
quod divinitatis, liberat metu? Non ^{fius Theodo-}
pateris, ex rebus ipsis inspicere, Deum
esse simul & hominem Emmanuel; sed
tam petulante & inconsiderate, imo
ultra terminos impietas totius excur-
rens, aī ipsum consummatum esse la-
boribus, & virtute, & profecisse paula-
tim in pontificis dignitatem. Si profe-
cit, vbi exinanitas, & vbi pauper est fa-
ctus? Si consummatus est per virtutem,
ex imperfēctō utique, & in tem-
pore factus est perfectus. Quidquid au-
tem non est in virtute perfectum, culpa
& vitio continetur; & quod vitio con-
tinetur, in peccato est. Quomodo igitur
de ipso scriptum est, quod peccatum non ^{1. Petr. 2. v.}
fecit?

Aulus est dicere, qua infra scripta: Et impietas
Quis igitur sacerdos est factus? Quis vir-
tute consummatus est, cum non esset natu-
ra perfectus? Quis temptationibus didicit
obedientiam, quam ante temptationes ne-
sciebat? Quis cum reverentia rixit, & cum
clamore valido lacrymans, & supplicationes
offerens, cum se seruire non posset, sed eum,
qui servare posset, obsecravit? O audacissi-
mam & sceleratissimam vocem! qua la-
cryma tam impie credentium poterunt
abolere peccata? Si acquiescis adunationi,
quomodo ignorasti, quod de Deo
dicas, qui factus sit homo? Humiliavit
se tua causa, & tu impie exclamas:
Propitiatus es, Domine, nunquam tibi erit ^{Matth. 16. 4.}
iustus. Ergo audies ipsum dicentem: Va-
der retro a me, satana, scandalum mihi es.

Αλλα γέ τοι τέλος τὸν ἔαντος λέγων Φονον.
Οὐκοῦν ὁ ἄκη αὐτομάτος Δαβὶδ δραπτός, ἐγεν-
έσθαι τῷ διλούσι τὸν Θεόν λέγει τοιούτον,
καὶ ἀρχετόνα συμμαχόν. πῶς διαντίκα Φίλον
τοι ἐκ αὐτομάτος Δαβὶδ, τὸν Θεόν λέγει,
καὶ διαντίκα τὸν αὐτομάτος Δαβὶδ ἐκ νεκρώ-
μενος τὸν ιερωτεύοντα; Εἰ γέ διῆτος ἡ ἔνστος, οὐ
δύο που πολύτας Εἰσιν, ἀλλ' Εἴστε, οὐ μόνος, ὃς
δέ ἀμφοῖν νοέται Χειρός.

Γερμάλον διαν, οὐ πλαπτον, μὲν ὥμελογεντον
ἔνστος, Εἰ γέ ἀπλατερον. Σατέροτε γράμμα.

Sed enim in clausula suorum dicto-
rum dixit: Ergo is, qui ex semine David, Atque iterum
pontifex est, habens in se scilicet Deum
Verbum sibi adunatum, & inseparabiliter con-
junctum. Et quomodo adunatum dicit
Deo Verbo id, quod est ex semine
David, si soli ei, qui est ex semine
David, sacerdotium deputavit? Nam si
vera est adunatio, non sunt duo omni-
no, sed unus, & solus, qui ex utrisque
intelligitur Christus.

Certum est ergo, illos similate adunatio-
nem confiteri, simpliciorum animos infi-
mi.

D d ij

212 CYRILLI ALEXANDRINI APOLOGETICUS

stantes: conjunctionem namque credunt
gängli, & extrinsecus factam, quam
nos etiam habuimus, cum participes divi-
næ ipsius naturæ facti sumus per spiritum.
Non adhærendum igitur illorum vanita-
tibus, sed recte & inculpabili fidei, &
evangelicis, & apostolicis sanctionibus.

Anathematismus undecimus.

Anathematismus undecimus.

SIQUIS non confiteatur, carnem
Domini vivificam esse, & ipsius Dei
Verbi propriam, sed ut alterius cuju-
piam, conjuncti quidem ipsi per digni-
tatem, sive per solam inhabitationem;
ac non magis vivificam, vt ante dixi, eo
quod sit propria Verbi, quod omnia
potens est vivificare; anathema sit.

ουαδησαν δὲ πολοι, οὐ ἔχοντες τε, οὐ γενηκειν,
ιεὶς εἰς ἐργασίαν, ποιωνοὶ τῆς οὐρανοῦ αὐτούς
Φύσεως ἀνάδειγμένοι θεοὶ τῷ πρόμαχος. οὐ
παρεσκήτοις τοιχοῖσιν τοῖς ἐκείνοις βαπτισο-
μεῖσθαι τὸ ὄρθιον τε, οὐ μαρτυρητοῖς τοῖς, οὐ
τοῖς εὐαγγελικοῖς τε, οὐ χριστολικοῖς θεοποιοῖς.

Anathematismus undecimus.

Accusat Cyril-
lum, quod ob-
scurus verbis
fententiam
hereticam ab-
scundat.

QUANTUM apparet, obscurati-
studer, vt impietatem suam occulet, qui
eadem cum hereticis sentit; sed nihil
veritatem validius, quæ radiis suis men-
daciis potest caliginem revelare. Ea illu-
minati manifestam ejus fidem ἐπερδέξον
faciamus. Primum quidem, nusquam
carnis rationabilis meminit, nec homi-
nem perfectum, qui est assumptus, con-
fessus est; sed ubique carnem dicit,
Apollinaris sequens dogmata. Deinde,
commixtionis opinionem, aliis eam vo-
cibus proferens, aspergit sermonibus.
hinc enim aperte inanimam dicit do-
mini carnem, cum ait: *Siquis confitea-
tur Domini carnem non esse propriam ipsius
Dei Verbi, sed ut alterius præter ipsum,*
anathema sit. Unde apparet cum non
confiteri Deum Verbum animam as-
sumpsisse, sed carnem tantummodo ip-
sum autem esse carni pro anima: nos
vero vivificam dicimus, animatam, &
rationabilem Domini carnem, propter
adunatam ipsi vivificam deitatem.

Et praesertim
errorem Apol-
linarii.

Calumniatur
Cyrillo, quæf in
virus duas
in Christo na-
turas agno-
scat.

Confiteatur autem ipse quoque, licet
in Christo natu-
ras agnoscat.

Confiteatur autem ipse quoque, licet
in Christo na-
turas agno-
scat.

Cyrius op-
onit Theo-
doreto, quod
Qui a rectis & veris cogitationibus per-
imperitiam delapsi sunt, pene etiam di-

Εἶτε οὐχ ὁμολογεῖ τὸν τὴν κυρίαν σάρκα
ζωοποιὸν τὸν, οὐδὲν αὐτὸν τὸν Θεόν πα-
τέοντα, ἀλλὰ οὐς ἐπέργου πόθος πρὸς αὐτὸν, ου-
τομάρτυρας μὲν αὐτὸν καὶ τὸν αὐτὸν, οὐτος
νόμιος τοῖς ξύκοις ἐπικεῖται. Εἰ οὐχὶ δὴ
μάλλον ζωοποιός, οὐτος ἐφηβός, ὅπις γερον-
τεῖα τὸν λόγουν, τὸν πόθον της ζωοποιίαν
ιστέμενος.

Εοίκει, οὐδὲν οὐτοις, οὐτοφείλας Φερντίλης, ηλ-
λύτη τὸν κακοδίαιαν συκελυνόμας, ταῦτα τὰ εἰ-
ταὶ τοῖς αἱρετικοῖς δογματισμοῖς. ἀλλ' εἰδὼν τὸν
ἀληθεῖας δικαστήτερον, οὐτος τοῖς οἰκείας αὐτοῦ
χωροῖς Στρατόπεδον τὸν λευκόν. Ταῦτα Φωτίο-
μοι διδίδου αὐτὸν τὸν ἐπερδέξον καπετάριον
πίστιν. περὶ τοῦ οὐδαμοῦ Κρήτης νοερᾶς
ἐμπηκόντων, οὐτε διεργοποιούσι τέλον τὸν αἰ-
λιφέτεα ἀμολόγουν, ἀλλὰ πόμπεον Κρήτης
λέγει, τοῖς Απολιναρίου δόγμασι συσχολεύ-
ται. ἔπειτα τὸν τὴν κυρίαν ἔννοιαν, ἐπεργεῖ
ἔνδειγμα ὄντασι, καταστήρα τοῖς λόγοις. οὐ-
τῶν γὰρ Κρήτης, ἀψυχον τὸν τὴν κυρίαν Κρήτης
φοιτ. Εἶτε γάρ, φοιτ, τὸν τὴν κυρίαν Κρήτης,
μηδὲν αὐτὸν τὸν Θεόν πατέοντα λόγουν, ἀλλ'
οὐτὸν τὸν λέγει, αἰσθητα ἔστι. οὐτο-
μάρτυρας, οὐχ ὁμολογητὴ φυλάκιος διέληπτεν τὸν
Θεόν λόγουν, ἀλλὰ Κρήτης μαρτυρεῖται τὸν λόγον της Κρήτης. Πρᾶξης τοῦ ζωοποιοῦ τοῦ Φερντίλη
τὸν λόγον της Κρήτης, οὐτοῦ τοῦ ζωοποιοῦ τοῦ Φερντίλη
τὸν λόγον της Κρήτης, οὐτοῦ τοῦ ζωοποιοῦ τοῦ Φερντίλη
τὸν λόγον της Κρήτης, οὐτοῦ τοῦ ζωοποιοῦ τοῦ Φερντίλη

Ομολογεῖ τὸν αὐτὸν ἀκανθὸν τὸν δύο φύσεων τὸ
Στρατόπεδον, Κρήτης λέγει, οὐ Θεόν λόγουν, οὐτο-
μάρτυρας τοῖς Κρήτης σόκοις οὐχ οὐτοῦ τοῦ Θεοῦ λόγουν Εἰς Κρήτης ἐβαπτη Φωτίον. ἀλλ' εἰδὼν
τὸν λόγον της Κρήτης, οὐτοῦ τοῦ ζωοποιοῦ τοῦ Φερντίλη, οὐτοῦ τοῦ ζωοποιοῦ τοῦ Φερντίλη

Responso orthodoxi.

Απολογία Κυρίου.

Οι τοῦ Εἰς ἔρθοντα, καὶ ἀληθεῖας σοροῖς
οὐτομάρτυρες τοῖς Κρήτης σόκοις οὐχ οὐτοῦ τοῦ

ADVERSUS THEODORETUM.

213

γειτες· Εθέλθα θελδες τη γραπτα ήμερη, έτοι θελδη σκεπασθωσιθα. απεισεκάμνως σκριψευσι, οι μεμνημόνοι λεγούσις της θεοπεπέντεν χραφής· Κρίμα διγανον κρίνετε, κατα παλιν· Μαρτυρούσινδις σειρά απιμορφωτος έσται, ημέρα για ζωποιόν φαλιμ επι· Σ' αλιον σώμα τέ πομπων ήμερη θρησκευσ· Χαζεύσ. κα γιδρούσιν ωυχ είνας απολας τη κεβή ήμας ανθερόπου κοινον, ίδησα δε αλητάσις τη πομπη ζωοργονωτος λέγον· Λέγεν τη ουτας, ως αι ειτη κατη ήμας έκεκον τυχόι ίδησι λέγοτο ο σώμα αιτε.

Ο ὁ γενέσης οὗτος, Ε ἡ καθ' ἡμῖν γλωσσα
σαλγίας σύνθετα πάπιαν αἰσθητήδεων αὐθεῖς
καὶ τοι σωματικὸς οἵ έφην. Πιστοφυμένος πάλιν ήμε
ἡ Απτολιαρίου κακοδέξιας τῷ μαντεῳ, καὶ Στένη
αἰσθάτης λέγειν, ὅτι λέξειν ἐτέσεις τὸ ἡ καθ'
στος, πότι συγχρότως ἀποκρύπτει γέμα, καὶ ἀ-
λυχος εἴ τι θραβελασθετηται οὐκανθίσται τὸ λέγειν
Εργα. αλλ., καὶ βέλτιστος, Φαῖτος αἱ Στένιτις
ἀρ διὸ τοις ιστοις φέρεται εἰκόνημα τοῦ το
μηκέστου διαγέλλειν Ιωάννην; Ἐφερδόν, ὅτι
λόγος Κρήτης ἐγένετο· κατασταθεὶς τοῦ το
καὶ θρέψ, ὅτι Λυχῆς σὲν ἐμμένεται τοισισι, καὶ
ἀλυχος εἴ τι Φοιτητὴ κιεῖσιν τὴν Εργα. πι το
ὅτιον Ε αὐτὸς λέγετος αἰκινοῦς τὸ πόλιν τηρεῖ
Φετος Χειροῦ. Αμέν, ἀμέν λέγωνται, ἐδι-
μή Φάγητε τὴν Εργα τῷ ψυχῇ τῷ τῷ Ζεφτού
Ε πίνετε αὐτὸς δὲ ἄμμα, σὸν ἔχετε ζεῦτος
εἴσαρτος. καὶ πάλιν. Ο τράγων μεν τὴν Εργα
Ε πίνετο μονος δὲ ἄμμα, τὸ ἐμοὶ μέρος, κακῶς
αὐτοῦ. Ε πάλιν. Καὶ ὁ δότος τοῦ, ὃν ἐνώπιον δίνων,
σαρξ μονος έστιν, τῷ ἐγώ δίνων τράπεζος τῷ πάσῃ
Στένης. Βιστητήδεων, Ειδόκει, Ε ποιος αὐτὸς λέγειν
Εργα γόνονται μόνει, καὶ Λυχῆς τοι τοι τη
νοεῖσθαι σύνθετα πομπειας πεποιηκί μηνιν.

Αλλ' Εἰσῆρε οὐδὲν οὐ Κρέας, τοῦ ἀγνόητου,
οὐδὲν αἱ μηνόντας, ὅτε καὶ δύο μοίραι ἔσθιον ὅτε τὸ
Γρύπος θέατρον λύκος, καὶ Θεμέτεο καὶ Απομενεταν
ζώον· τότε τούτοις, διὸ θερπτάς, ἐφι τόδι, ὅτε ἀντί^τ
πάντα στρέψει οὐτεπιστον τὸ Θεον. Οὐκούνι Γερ-
μηλέγων γένεσαν τὸ λέγον, οὐδὲν πήροντες, ὅπι
ποδούτη τε, καὶ πάντας, καὶ ψυχῆς περισσούς πε-
ποίηται μηνύμιν, αἷλαδι τόδι, αἰς ἐφίων οὐ δισ-
χαῖς, ἀπορησίας Εἰς δύνασιν, οὐ τελού εἴσαται
ποιῆσαι θέλειδος, Καὶ πειραῖται συνσφαρτίν, οὐα
δεῖν οὐ δέρνει.

Οὐκ ἐδεσποτῶν τούτων τοῦ Θεοῦ
τις εἰσήσθη πατέρας μονός· πατέρων γε γίνεται γένος αὐτοῖς·
αὐτὸν δὲ μελλοντὸν τὸν Θεόν πατέρα λόγων
αὐτοῦ θεοποιοῦντας φασί, ἐνώπιον τοιούτου

cunt: *Posuimus mendacium spem nostram*, & *mendacio operiemur*. In quemcunque enim ipsis libitum fuerit, proferunt inconsiderate sententiam; nec meminirent divinae scripturae dicentes: *Iudicium justum judicate*. Et rufus: *Testis falsus non erit impunitus*. Nos etenim vivificum esse dicimus sanctum corpus salvatoris omnium Christi. Est namque non vnius simpliciter similis nostri hominis, & communis; proprium autem magis vere Verbi, quod omnia vivifacit. Sic autem proprium, ut si forte dicatur vnius cuiusque nostri proprium corpus suum.

Julie nostri proprium corpus sum.
Hic autem vir bellus, verbo statim sibi
in nos nullum modum præteriti inten-
tatum, quamvis nostris dictis conser-
tit. Inuit rufus nobis Apollinaris im-
pietatis infamiam; nec erubescit, com-
memorans me verbis aliis, ac dictione
bus, rem commixtionis five confusio-
nem occultare, & inanimam dicere carnem
Verbo conjunctam. Sed dixerit ad eum
forte aliquis: O vir optime, iisdem
etiam beatum Joannem criminibus ac-
cubatis; ait enim: *Verbum caro factum est.* *Iacob. 1. v. 14.*
Age igitur cum ipso etiam insolenter, &
dic, animæ cum non meminisse ratio-
nabilis, sed inanimam dicere Domini
carnem. Quid si etiam ipsum dicere au-
deris Christum omnium salvatorem:
Amen dico vobis, nisi manducaveritis car- *Ioan. 6. v. 54.*
nem Filii hominis, & biberitis ipsius san-
guinem, non habebitis vitam in vobis. Et
rufus: *Qui manducat carnem meam, &*
bibit sanguinem meum, in me manet, &
ego in ipso. Et rufus: *Panis autem, quem*
ego dabo, caro mea est pro mundi vita. In-
fulta, si videbitur, etiam ipsi Verbo:
carnem enim nominat tantum, nec
animæ rationabilis in his facit usquam
mentionem.

At tu si sagax es, & sapiens, non
ignorares, quod plerumque etiam
fola carnis mentione animal, quod
est ex anima & corpore, designe-
tur; id est, homo. Scriptum est enim:
quod videbit omnis caro salutare Dei. Ergo *Isai. 40. v. 5.*
qui carnem dictu[m] fuisse factum Verbum,
non ignorat omnino se etiam anima[r]a-
tionabilis facere mentionem. Verum,
quod a principio dixi, in probationibus
deficiens, inventi sibi mendacium tegu-
mento, & calumniari conatur, vt ali-
quid dicere videatur.

At vero, hominem assumptum fuisse
a Deo, sanctis Patribus non viderunt: ne-
que enim ita inquam crediderunt; sed
ipsum magis Deum Verbum hominem
factum esse dixerunt adunatumque carni-
Patres negant
assumptum a
Deo, sed vici-
um.

habenti animam rationabilem. Inconfusa autem, & absque conversione omnino est adunatio: inconvertibile est enim Dei Verbum, & ita credimus.

μέχει ἐχεῖσθαι τὸν νοεῖν. δούλως τὸν ἡγεμόνα τοῦ θεοῦ πάντας ἔναστι· μάλιστας γάρ τος τοῦ Θεοῦ λόγος, καὶ οὐτε πίστεοι.

Anathematismus duodecimus.

SIQUIS non confiteatur, quod Dei Verbum passum sit carne, & crucifixum carne, & mortem sustinuit carne, & factum primogenitum ex mortuis, eo quod, ut Deus, dedit vitam, & sit vivificum; anathema sit.

Αναθηματισμός ΙΒ^η.

Εἴπερ οὐχ ὁμολογεῖ, τὸν Θεοῦ λόγον παθόντα Κερκί, καὶ ἑταῖρον Κερκί, ἐπαναπάθειαν Κερκί, ἐπαναπάθειαν Κερκί, γεγονότα τε προστόπου ἐκ τῆς νεφελῆς, καθὼς ζωὴ ἦστι, καὶ ζωοτοῖς, οἷς Θεός· αὐτήμερα ἔτη.

Θεοδορίτου άναπτυξή.

Reprehendit dictum Cyrillici, quod *Verbum passum sit carne*. Passiones naturae passibilis propriæ sunt; impassibilis, passionibus superior est; passio est igitur servi forma, adhærente ipsi scilicet etiam Dei forma, & permittente quidem pari, propter salutem, que ex passionibus fuerat eventura; suas vero passiones, propter adunationem, dicente: ergo non Deus passus est, sed homo, qui ex nobis a Deo assumptus est. Propterea & beatus Ieremia ante prænuntians, clamat: *Homo in plaga, & sciens ferre infirmitatem*. Et ipse Dominus Christus ad Iudeos dicebat: *Quid me queritis occidere hominem, qui veritatem vobis locutus sum*. Occiditur vero non ipsa vita, sed qui mortalem habet natum. Et id alibi docens Dominus ad Iudeos dixit: *Solvite templum istud, & intriduo rediscabo ipsum*. Ergo solutus quidem est, qui est ex David; refluxit vero solutum, vniigenitus Deus Verbum, quod ex Patre impassibiliter ante secula natum est.

Ταῦτα τὸ πατρῖτον ἴσχε· ὃ γὰρ ἀπαρτίζει πατέρας εἰναὶ ὑπόλοτος. ἐπαγγείλων δὲ τὸ διάλεκτον μηρόν, συναντοῦσαντας διάλογον τὸν Θεόν μηρόν, καὶ οὐχιζούσαντας παθή, οὐδὲ τὸ σώμα τοῦ πατέρος Κερκίδην· σίκειον μέντος τὸ οὐρανὸν τὸ παθήματα. Σύκονοι οὐχ ὁ Χειρίς πατέραν, ἀλλὰ ὁ σὲ τρόπον τῶν τὸν Θεόν λαφύρες αὐτούς. Μὲν δὲ καὶ μακάριος Ηράκλειος περιεποτείρων Βοϊδόν. Ανθερόποιος δὲ πατρῷον αὐτὸν, καὶ Εἰδώλον μαλακίου. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ διασπόριος Χειρίς πατέρες τοὺς Ιουδαίους ἐλέγει· Τί με ἔγνωτε ἀποτέλεσμα τῷ θεοτοκῷ, ὃς τοῦ οὐρανοῦ οὐτε λεγέληκε; ἀποτέλεσμα τὸ Σύκον αὐτὸν ἡ Σύκη, ἀλλ' ὁ θεοτοκός ἔχει τὸ φύσιν. καὶ τοῦ διδόσκων ἐπέραντος κύριος, πατέρες τοὺς Ιουδαίους ἐφίη· Λύσατε τὸν τόπον, καὶ σὸν τεῖχον ηὐεργείας ἔδρα τούτον. Σύκονοι ἐλύθητε δὲ ὁ σὺ τὸ Διαβόλον· διέσκοπος τὸν πατέρα λυθήσατο ὁ σὺ τὸ πατρὸς θυμῆτος τοῦ πατέρος τοῦ αἵματος, μερόγνως τὸν πατέρον παθή, καίτοι μερόγνως ἀπαρτίζει τὸ αἵματος, μερόγνως τὸν Θεόν λόγον.

Responsio orthodoxi.

Cum Verbum voluerit paci. Est quidem impassibilis procul dubio Verbi natura, & id nulli est hominum, ut opinor, incertum. Neque enim ad tam insanam dementiam quisquam delabetur, ut illam arcana & passionibus superioriē naturam dicat nostris infirmitatibus teneri. Sed quoniam passio mundo futura erat salutaris; erat autem impossibile, ut in sua natura Verbum Deus aliquid patretur; dispensationem subiit sapienter: proprium enim corpus fecit, quod poterat pati, ut corpore patiente, ipse passus fuisse dicitur, licet ipse per suam naturam impassibilis permanisset.

Απολογία Κυρίου.

Εστι μὲν ἀπαρτίς καὶ ὁμολογουμένας τὸν Θεοῦ λόγου φύσις, καὶ τοῦτο, οἵματι, βέβηται σύντονα ἀπομνημόνειον. οὐδὲ μὲν Εἰς τὸν Φρεγο-Στρατεῖαν καθίκετο θύσια, οὐδὲ τὸ πατέριόν τον, καὶ οὐτοφύα, καὶ τὸ διωδαστήρα τὸν παθή τὸ πικέναια φύσιν, ἀποτελεῖας τοῦ καθ' ἄρτου σύριζοντα λέγεται. έπειδὴ δὲ τὸ παθή τὸ πάσμα Κερκίδην, καὶ πάλιν αὐτούς μόνον τὸ παθή Εἰς Ιδίαν φύσιν τὸν Θεόν φιλητα λόγον, μέτεποτε σύτερος τῆς οἰκουμενᾶς Τραχήμα. ιδίῳ ἐποιησατο σώμα, τὸ παθή διωδαστόν, θνατοποιόν παθή πεφυκότι λέγοτο παθή, καίτοι μερόγνως ἀπαρτίζει τὸ αἵματος, μερόγνως τὸν Θεόν λόγον.

Et quomodo carne passum dicatur. Verum quoniam carne passus est volens, propterea omnium salvator, & est, & nominatur. Ut enim Paulus

Ἐπειδὴ δὲ Κερκίδης πέπονθεν ἐκάλετο, Καύτη ήσαν τὸν οἶλον Κερκίδητε, καὶ ὄρομελές. οὐ γάρ δέ Γαύλος

ADVERSUS THEODORETUM.

215

Φοι'. Χάρι Θεων. ὡς πάντες ἐγγέποτα γνώσται. Μηδικότερος τὸν δὲ θεατήσιον Γέροντος, Οὐφόρτασσα λέγων. Χειροῦ διαν παθόντος νιψίην, οὐ φύσις θεότητος μέλλειν, άλλα Κρήτος. ἐπεὶ τίνα Στόπον ὁ δὲ δέξιος κύριος ἐσαρπάδαμα λέγεται; πῶς τὸ δὲ, δι' οὐ τοῦ πολύτα συνέπει, καθά Φιανό δι μακάριος Γάλλος, δέδηλος τούτῳ οὐδὲ οὐ Θεος, τὸ πάτος κεφαλὴ τῷ θραύστες τὸ σκυλοτοίνας, τέρτιον τὸν δὲ ωραῖότακος σὺν τεκαρήν, οἰκειοστάθμος, μηδινότην, τὸ Καΐδια Κρήτη συμβαρύντα πάθει; κύριος τὸν δέξιον τὸν αὐτόν θεούσιος, Καΐδης πάντας μὲν θερπετός.

aut: Gratia Dei pro omnibus gustavit mortem. Testatur vero etiam divinus Petrus sapientissime dicens: *Christo ergo passopro nobis.* Non deitatis vtique natura, sed carne. Denique quonam modo Dominus gloriae crucifixus esse dicitur? quo item modo is, per quem *omnia*, & *in quo omnia ordinata sunt*, ut ait beatus Paulus, datus est a Deo & Patre caput corporis Ecclesie, factus primogenitus ex mortuis? carnis scilicet passiones familiariter passus; Dominus autem gloriae nequamquam fuit homo nostri similis & communis.

1. Pege, 4. v. I.

Αλλ' ἔρες ὅμοιό που Τάχα, ὡς πάτερ
λίαν ἐγένεσται Εἰς τὸ ποτεφύλακα Χειρονένα, τὸ
κύριον, τὸ ἀπαραβίλον. Κίκην λεγέσθω πατέ-
π αὐτῷ, καὶ ἡ μεταλογενεῖται θετήρ ὁ τὸ Θεός κέ-
ρας, μεμυκατός μὲν ἀπατῆσε τὴν διεύτυπην Φύσην,
Ορκί τοῦ πατέραν, ὡς οὐπερ τὸ Γένεσις. αὐτῷ γὰρ οὐκ
ἴδειτο καθ' ἔναντι σήμερον διηγεῖται ηρώεσιν
οὐδέποτε. ἐπεὶ τίνα τούτην δὲ Ιουδαϊκῶν κατὰ Κρήτην
Χειρόν, καὶ Θεός τοι πατέτων εἴη, καὶ διέλογητος
Εἰς αἵματα, αἷματα; Εἰς τὸν θανάτον βε-
βαπτίζομεντα; τὸν πόνον δύσκολον ὄμολογειώτες,
μηρούνιά; καὶ τοι καθέ τοι φύσιν ιδίων θανάτου
κρείτων εἴηντο ὁ τὸ Θεός λόγος μελλοντος τὸν αἴσ-
θητημα τοῦ, ἀπὸ σῶν Εἰς θανάτον αἱ θερπού-
κοντος βεβαπτίζομεντα, καὶ Εἰς αὐτὸς πιεσόντες
μηρούνιά; Ή, ὥστε εἴτε σήμερος, σύνομος θετή-
σθετος Θεός, καὶ πατέντος τοῦτον μὲν τοῦ Ορκί, τὸ
θανάτον κατεβαθμούμενον, καὶ ὄμολογειώτες τοι
αἴστασιν, τὸν αὐτὸν πάρθενον πάππητονδιά; Ηγεωθεὶς γὰρ θεός, οὐ φθερτος πάργεια
ἢ χειροτοφη, ἀλλὰ ἐν λινᾷ αἷμασι, ὡς αἴρεσθαι
αἴστασιν. Εἰ αἰστίλον, Χειρόν.

Sed forte dices, sufficete vnitatem, Quid vehe-
ad probandum, vnum esse Christum, & meus vi-
Dominum crucifixum. Ergo omnia di-
cantur ipsis, & credatur Dei Verbum
esse salvator, permanens quidem im-
passibile secundum deitatis naturam,
carne autem passum, juxta quod dixit
Petrus: ipsius enim erat proprium per
veram aduationem corpus, quod mor-
tem gulstavit. Denique quomodo ex Rom. 9. v. 18.
Iudicis secundum carnem Christus & Deus
super omnes, & benedictus in facula, amen.
In cuius morte baptizati sumus: cuius
resurrectionem confitentes justificamur?
An hominis communis alicuius? An,
quod verius est, Dei hominis facti, &
passi pro nobis carne, mortem denun-
tiamus, & confitentes resurrectionem,
onus abjicimus peccatorum? Empti enim 1. Cor. 6. v.
sumus pretio, non corruptibilibus argento
vel auro; sed pretioso sanguine, fiscus agnè
pari, & immutabilis Christi;

20.

L. Perry, L. v. 19.

Καὶ πλέοντες ἀπὸ ἑρμηνείας τοῦτοι τῶν
Ἐλπεῖς χαράποντες ἐγένενται καὶ, ὡς οὐκτὸν ἀγανά-
πτατέρων τοῦ θεοῦ βασιλεὺος δικῆς ἔρχονται οὐμε-
γάλλα τούτοις διμερεστήσεις γέγονται γάρ. Δι-
δον οὐρανούς, & Γεράσιμος ἔσται. μετέλε-
πισθαι, καὶ παρεπόντος τῷ δίκαιῳ.

Plura quidem & alia super his com- Epilegus:
memorare, nihil difficile est, & sancto-
rum Patrum exempla proponere: verum
haec satis fore opinor docilioribus; scri-
ptum est enim: *Da sapienti occasionem, & Prov. 9, v. 9.*
sapientior erit; annuntia justo, & adjicet
ad percipiendum.

V E R B A H E C : P A S S U S E S T V O L E N S , m i n i s t r o e s t , exagitavit Etherius sermone viii. quemadmodum & ista: **V E R B U M C A R N E P A S S U M E S T ,** ēt ēt h o d o x u s o p s i . Tanta porro est Eranistēm ^{Inter opera Athanasium.} inter & reprehensiones capitum, five sententiarum affinitas, five verborum similitudo, vt non tantum cum eundem ostendant antērem, quem nemo non agnoscit; sed eundem quoque adversarium, quem pauci advertunt esse Cyrillum, quod tamen demonstrabimus, opinor, in auctario operum Theodoreti, quod apparamus, propediem, si fuerit Dei voluntas, prælo subdendum: eo enim in loco, post vitam Théodoreti suis actibus distinctam, post fidem discussam, judicium de singulis operibus instituerit, viplura, quorum partem dedit Mercator, decessit in editione Simonis diana probent, singulorumque historia, id est, tempus, cause, qualitasque narretur.